

Samorząd

Odpowiedź Starosty Rypińskiego Zbigniewa Zgórzyńskiego na list otwarty Burmistrza Miasta Rypin Pawła Grzybowskiego

➤ str. 3

Powiat**Szpital wyszedł do pacjentów**

W piątek 7 kwietnia, w ramach Światowego Dnia Zdrowia, w Starostwie Powiatowym w Rypinie lekarze rozmawiali o najnowszych metodach leczenia. Z kolei obok szpitala można było bezpłatnie wykonać kompleksowe badania

➤ str. 2

Rypin**Burmistrz nie chce****ani do powiatu, ani do sejmiku**

W drugiej części wywiadu burmistrz Paweł Grzybowski mówi o budowie obwodnicy i planach wprowadzenia kadencyjności w samorządach. Grzybowski nie wyklucza, objęcia funkcji wiceburmistrza

➤ str. 4

Rypin**Szkoła z przyszłością**

W poniedziałek 10 kwietnia uczniowie i rodzice mogli poznać ofertę kształcenia i bazę placówki przy ul. Sportowej, które od września stanie się częścią Szkoły Podstawowej nr 1

➤ str. 5

Kolarstwo**Następcy olimpijczyków?**

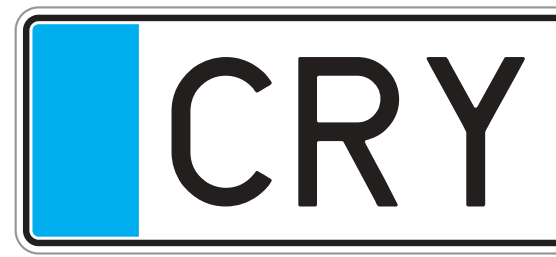
W piątek 7 kwietnia w hali RCS-u można było obejrzeć zmagania młodych kolarzy, którzy wzięli udział w pierwszych mistrzostwach szkół podstawowych na cykloergometrach

➤ str. 31

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

1,99 zł (w tym 5% VAT), ISSN: 2450-1557, NR 15/2017 (84) CZWARTEK, 13 KWIETNIA 2017

Gwiazdy w Rypinie

RYPIN ➤ W sobotę 6 maja, podczas pikniku rodzinnego pod hasłem „Ekologiczna Majówka”, na placu przy ul. Nowy Rynek wystąpi m.in. popularna wokalistka Cleo. Z kolei na Dniach Rypina będzie można posłuchać Braci

– Wybór artystów na nasze wydarzenia plenerowe nie jest łatwy – mówi Grzegorz Ziomek, dyrektor RDK. – Terminy, w których odbywają się te imprezy należą do najgorętszych w branży muzycznej. Wiele decyzji musimy podejmować z dużym wyprzedzeniem. Przy doborze artystów zwracamy szczególną uwagę na upodobania muzyczne mieszkańców, charakter i rangę imprezy. Zależy nam, żeby podczas wydarzeń plenerowych pojawiała się muzyka dla każdego odbiorcy. Majówka czy Dni Rypina to imprezy wyjątkowe, podczas których wspólnie bawią się całe rodziny.

W sobotę 6 maja na placu przy ul. Nowy Rynek o 10.00 ruszy majówkowa impreza plenerowa. Zaprezentują się lokalni artyści m.in. z Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej i Dziecięcej Akademii Rozwoju. Na scenie pojawią się też maluchy z Przedszkola Miejskiego nr 3 „Niezapominajka”, które zaprezentują spektakl ekologiczny. Nie zabraknie również ogólnopolskiej akcji zbiórki krwi „Motoserce” oraz pokazów motocyklowych, organizowanych przez Szlif Rypin. Wieczorem scena będzie należała do muzyków. Wystąpi wschodząca gwiazda disco polo Cassandra, wykonujący

muzykę reggae Tabu, a gwiazdą majówki będzie wokalistka Cleo. Artystka jest znana szerzej publiczności ze współpracy z producentem Donatanem. Duet nagrał utwór „My Słowianie”, z którym reprezentował Polskę na Eurowizji w 2014 roku. Z czasem Cleo rozpoczęła solową karierę, a jej owocem jest wydany w ubiegłym roku krążek „Bastet”.

Znamy już także wstępny program tegorocznych Dni Rypina, które odbędą się w weekend 24-25 czerwca. Na stadionie MOSiR rypinianie będą mogli posłuchać koncertów: braci Cugowskich, Aleksandry Szwed

z zespołem The CzadMakers czy Bob One feat. Bas Tajpan, znanych z hitu „Daj z siebie wszystko”. W 2015 roku w Rypinie zagrali: Kamil Bednarek, Farben Lehre, Piękni i Młodzi oraz Eratox, a w ubiegłym roku m.in. Monika Lewczuk i Łukasz Zagrobelny.

– Dwa lata temu pojawiło się mnóstwo sympatycznych i ciepłych słów, że były to jedne z najlepszych Dni Rypina – dodaje Grzegorz Ziomek. – Ubiegłoroczne obchody również należały do bardzo udanych, mimo uciążliwego upału i odbywającego się w tym samym czasie meczu Polska-Szwajcaria, podczas Mistrzostw Europy w piłce nożnej.

Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY jest patronem medialnym pikniku rodzinnego „Ekologiczna Majówka”.

Tomasz Błaszkiwicz

Fot: Albin Olsson na licencji:
CC BY-SA 3.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>

REKLAMA

**DOFINANSOWANIE
DZIAŁALNOŚCI
ROLNICZEJ PROW 2014-2020**

- restrukturyzacja małych gospodarstw 60.000 zł.

- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej 100.000 zł.

DORADCY PROW
508-067-008, 735-574-307

RYPIN ➤ Wierni przeszli ulicami miasta

W piątek 7 kwietnia mieszkańcy Rypina i powiatu celebrowali nabożeństwo drogi krzyżowej. Pochód wyruszył spod kościoła pw. św. Trójcy. Następnie zgromadzeni kontynuowali modlitwę na poszczególnych stacjach, aż do kościoła pw. św. Stanisława Kostki. W religii katolickiej droga krzyżowa jest symbolicznym odtworzeniem męki Jezusa Chrystusa.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkiwicz

OGŁOSZENIE

**Radosnych Świąt Wielkanocnych,
stołu suto zastawionego tradycyjnymi potrawami,
przy którym nie zabraknie nikogo bliskiego.**

**By nadchodzące dni były
nie tylko czasem wytchnienia i odpoczynku,
ale przede wszystkim duchowej odnowy**

życzą:

wydawca i redakcja

Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY

Szpital wyszedł do pacjentów

POWIAT ➤ W piątek 7 kwietnia, w ramach Światowego Dnia Zdrowia, w Starostwie Powiatowym w Rypinie lekarze rozmawiali o najnowszych metodach leczenia. Z kolei obok szpitala można było bezpłatnie wykonać kompleksowe badania

Konferencję w starostwie otworzył dr Michał Jonczyński, dyrektor rypińskiego szpitala

Obok lecznicy można było wykonać szereg badań

Podczas kilkugodzinnej konferencji lekarze poruszyli szereg zagadnień ze współczesnej medycyny. Cezary Fiłyk, ordynator oddziału ginekologii i położnictwa SP ZOZ, mówił o komplikacjach, które mogą zaistnieć podczas ciąży. Anna Suchecka, ordynator oddziału dziecięcego, poruszyła narastający problem otyłości dzieci i młodzieży. Z kolei Roman Bytnier, ordynator oddziału paliatywnego, omówił opiekę nad osobami chorującymi na nowotwory. Nie brakowało także tematów związanych m.in. z leczeniem cukrzycy, chorób serca, zakażeń płciowych i kontuzji wymagających interwencji chirurgicznej. Jeden z paneli był poświęcony

także wpływowi psychiki na zdrowie człowieka.

– Światowy Dzień Zdrowia w Rypinie obchodziliśmy po raz pierwszy – mówi dr Michał Jonczyński, dyrektor SP ZOZ. – Była to też dobra okazja do zaprezentowania szpitala i wiedzy naszych lekarzy. Goście konferencji mogli poznać najnowsze dokonania i trendy w medycynie, które są już także stosowane w rypińskim szpitalu.

W ramach piątkowej akcji, w namiotach obok szpitala, mieszkańcy mogli wykonać bezpłatnie badania obejmujące trzy pakiety: tarczycowy (TSH, FT4), kardiologiczny (profil lipidowy, elektrolity, morfologia) i pod ką-

tem cukrzycy (glukoza, kreatynina, morfologia).

– Badania przebiegały sprawnie, dzięki temu możliwe było szybkie udzielenie porad przez naszych lekarzy – dodaje dr Jonczyński. – Chcieliśmy w ten sposób obalić stereotyp, że do lekarza idzie się tylko wtedy, gdy coś nam już dolega. Rypiński szpital staje się placówką otwartą i nowoczesną. Mamy bardzo dobrych fachowców, a niebawem dojdą do nas kolejni lekarze.

Piątkową akcję zorganizowały: SP ZOZ w Rypinie oraz Laboratorium Przygoda Grupa Alab, pod patronatem starosty rypińskiego.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkievicz

GMINA BRZUZE ➤ Urzędnicy z artystyczną duszą

W piątkowe popołudnie 7 kwietnia w kościele św. Stanisława Kostki w Ostrowitem odbyło się Misterium Męki Pańskiej. Spektakl zaprezentowali pracownicy samorządu gminy, nauczyciele oraz pracownicy miejscowej szkoły. Scenariusz przygotowała Danuta Wiśniewska.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkievicz

GMINA BRZUZE ➤ Ku pamięci papieża Polaka

Kinga Grudzińska z gimnazjum w Ostrowitem zajęła pierwsze miejsce w konkursie literackim na interpretację twórczości Jana Pawła II. Kinga wykazała się najlepszą analizą słów: „Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada. Nie przez to co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”. Uczennica została nagrodzona 30 marca podczas konferencji z okazji XIII Narodowego Dnia Życia we Włocławku.

(daria), fot. nadesłane

W SKRÓCIE

RYPIN O szansach na powrót do pracy

W poniedziałek 24 kwietnia w godz. 10.00-13.30 w rypińskim magistracie odbędzie się spotkanie informacyjne pt. „Fundusze Europejskie na szkolenia, staże, żłobki, własny biznes”. Wydarzenie jest adresowane do osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat trzech, chcących powrócić do pracy po urlopach macierzyńskich, wychowawczych oraz do osób bez zatrudnienia. Konieczna jest wcześniejsza rejestracja, której można dokonać za pośrednictwem strony: www.mojregion.eu. Organizatorem wydarzenia jest Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich we Włocławku.

(ToB)

*Szczęśliwych, spokojnych, pełnych miłości
i optymizmu Świąt Wielkanocnych przeżytych
radośnie w zdrowiu i milej atmosferze
wśród rodziny i najbliższych,
smacznego jajka i mokrego dyngusa*

życzy:

*Zarząd i Pracownicy
Gminnej Spółdzielni*

„Samopomoc Chłopska” w Lipnie

**TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO**

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Wojciech Kwiatkowski

Dział reklamy:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

**Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.**

Odpowiedź Starosty Rypińskiego Zbigniewa Zgórzyńskiego na list otwarty Burmistrza Miasta Rypin Pawła Grzybowskiego

dycznych. Rzeczą niedopuszczalną, naruszającą przepisy prawa, było świadczenie usług medycznych przez osoby nieuprawnione – nie posiadające wymaganych kwalifikacji. Działanie te były prowadzone w sposób stały i świadomy wskazując na ogromną samowolę i chaos proceduralny.

Jak wynika z pierwszych protokołów kontrolnych dostarczonych przez NFZ, działalność szpitala z lat ubiegłych oceniona została negatywnie. W wyniku porażających błędów i zaniedbań

tylko w pierwszym kwartale br. SP ZOZ zobowiązany został do zapłaty kary i zwrotu prawie 160 tys. zł.

W obliczu stwierdzonych przez kontrolę nieprawidłowości, mając na uwadze dobro mieszkańców miasta oraz powiatu, w trybie pilnym poleciłem dr Michałowi Jonczynskiemu przeprowadzenie kompleksowej wewnętrznej kontroli (audytu) wszystkich procedur funkcjonujących w szpitalu pod kątem ich zgodności z obowiązującym prawem. Wstępne wyniki i ujawnione już nieprawidłowości potwierdzają moje spostrzeżenia, iż zarządzanie jednoosobowe tak dużym podmiotem nie zdało egzaminu.

Przykrym i niezrozumiałym jest fakt, że w trybie nagłym, w kilkanaście tygodni po rozpoczęciu pracy przez nowego dyrektora, z pracy zrezygnowało kilku lekarzy od lat pracujących w tutejszym szpitalu. Normalną reakcją w takich przypadkach powinna być chęć współpracy w zakresie eliminacji nieprawidłowości i poprawy funkcjonowania szpitala, a nie rezygnacja z pracy.

Bill Gates kiedyś powiedział: „Wierzę, że jeśli pokażesz ludziom problemy i wskażesz ich rozwiązania, to pobudzisz ich do działania”. W tym przypadku było odwrotnie. Każdy ma jednak prawo do swobodnego wyboru w zakresie rozwoju zawodowego.

Fakt złożenia wypowiedzenia i rezygnacji z pracy w żadnej mierze nie zaburza funkcjonowania oddziałów, nie istnieje żadne zagrożenie dla pacjentów, a wszystkie planowane zabiegi odbywają się zgodnie z harmonogramem, bez żadnych komplikacji.

W ostatnim czasie, dzięki zaangażowaniu nowego dyrektora, szpital pozyskał: kardiologa, dwóch lekarzy chirurgów, trzech ortopedów, anestezjologa, kilku stomatologów, psychiatrę oraz zatrudniono dodatkowy personel pielęgniarski. Została stworzona koncepcja budowy nowej przychodni, która powstanie do połowy 2018 r. Te działania jednak nie są zgodne z Pańską strategią polityczną i o tych faktach nie zechciał Pan wspomnieć w liście.

Jednocześnie przypominam Panu, że wszystkie decyzje kadrowe w szpitalu (stosownie do kompetencji ustawowych) podejmuje dyrektor jednostki. Nie mnie jest zatem odnosić się do kwestii zatrudnienia kogokolwiek. Zarząd Powiatu zatrudniając dr Michała Jonczynskiego oczekuje sprawnego zarządzania szpitalem oraz przestrzegania wszelkich procedur medycznych. Przy podejmowaniu decyzji o wyborze dyrektora Zarządowi Powiatu pomagała komisja złożona z osób związanych ze służbą zdrowia i administracją. Jak wynika z analizy finansowej, koszt

ty wynagrodzeń w administracji SPZOZ nie uległy podwyższeniu w stosunku do roku poprzedniego.

Panie Burmistrzu, patrząc na ostatnie wydarzenia mające miejsce w powiecie i kraju odnoszę wrażenie, że to Pan i Pana partyjni koledzy z PiS są mistrzami nepotyzmu, bo jak nazwać zatrudnianie w podległych Panu spółkach miejskich partyjnych kolegów. Brak należytego nadzoru skutkuje systematycznym zadłużaniem spółek miejskich oraz licznymi podwyżkami m.in. cen mediów dla mieszkańców miasta i powiatu. Doprowadził Pan do sytuacji, w której mieszkańcy miasta płacą po najwyższe opłaty za ścieki i wodę.

Szkoda tylko, że poza głoszeniem przez Pana populistycznych tekstów o wielkiej dbałości i trosce o szpital nie uczestniczył Pan w posiedzeniu ostatniej Rady Społecznej SP ZOZ, która miała miejsce w ubiegłym tygodniu tj. 30 marca, a podczas której zapoznano się z aktualną sytuacją.

Upolitycznianie Rady Społecznej SP ZOZ w Rypinie rozpoczęło się od powołania w jej skład Przewodniczącego Rady Miasta Jarosława Sochackiego (radnego z klubu PiS), który zastąpił na tym stanowisku poprzedniego członka rady, pełniącego swoją funkcję z ramienia wojewody. Warto podkreślić, że wspomagał on radę swoim bogatym doświadczeniem (posiada kurs dla członków Rad Nadzorczych, ukończył rachunkowość, zasiadał przez 4 lata w Radzie Społecznej Zakładu Medycyny Pracy w Toruniu, od 6 lat jest członkiem Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku).

W poprzedniej kadencji w radzie zasiadała radna z Komitetu Wyborczego „Zgoda” i mimo tego, że wojewodą była osoba z odmiennej opcji politycznej, nikt nie ingerował w funkcjonowanie tego organu. Wnioski nasuwają się same.

Na stanowisku starosty zasiadam od grudnia 2014 r. W tym czasie zmieniło się kierownictwo kilku jednostek (PCPR, Dom Dziecka, Zespół Szkół nr 4 w Nadrożu), kierownik jednego z wydziałów Starostwa Powiatowego w Rypinie, ponadto powstała nowa jednostka (Powiatowe Centrum Obsługi Oświaty). Żadna z wymienionych osób nie jest związana z Polskim Stronnictwem Ludowym. To pokazuje, jak daleki jestem od zatrudniania osób sympatyzujących z partią do której należę. Z informacji Pana dyrektora Michała Jonczynskiego wynika, iż zatrudnienie Pana Krzysztofa Bułkowskiego spowodowane jest odejściem w roku 2017 dwóch pracowników na zasłużoną emeryturę.

Na przyszłość proponuję powstrzymać się z głoszeniem frazesów i manipulacyjnych haseł do momentu wyjaśnienia sprawy. Pomimo to wierzę, że nadal zależy Panu na dobru szpitala i pacjentów, dlatego zapraszam Pana do siebie na spotkanie, podczas którego przedstawię szczegóły prowadzonych działań kontrolnych oraz zapoznam z aktualną sytuacją jednostki.

Jak słusznie Pan sam zauważył, misję należy realizować w atmosferze współpracy, spokoju i pełnego zaufania.

Starosta Rypiński
mgr inż. Zbigniew Zgórzyński
fot. Starostwo Powiatowe
w Rypinie

OGŁOSZENIE

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych życzymy,
aby we wszystkich sercach zagościły wiara, nadzieja oraz miłość.*

*Niech Zmartwychwstanie Pańskie stanie się źródłem
umocnienia ducha, wzajemnej życzliwości, spokoju i wiary,
a także da siłę w pokonywaniu wszelkich trudności
oraz pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.*

Przewodniczący
Rady Miasta Rypin
Jarosław Sochacki

Burmistrz
Miasta Rypin
Paweł Grzybowski

Powiat

Zgłoś zagrożenie

Mieszkańcy powiatu rypińskiego aktywnie włączyli się w tworzenie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, nanosząc na nią aż 101 zgłoszeń.

– Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa służy mieszkańcom naszego województwa już od ponad pół roku – mówi asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy KPP. – To narzędzie ma służyć głównie poprawie bezpieczeństwa mieszkańców. Za pomocą internetu możemy podpowiadać policjantom, gdzie na terenie powiatu rypińskiego dochodzi do niepokojących zdarzeń.

Do tej pory mieszkańcy nanieśli na mapę 101 zgłoszeń, z czego 28 zostało już potwierdzonych, a pozostałe wciąż są analizowane. Najwięcej niepokojących sytuacji dotyczy przekraczania prędkości

oraz spożywania alkoholu w niedozwolonych miejscach. Na mapie mamy możliwość alarmowania aż w 25 kategoriach.

– Przypominamy, że Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa nie służy do zgłaszania interwencji, które potrzebują natychmiastowej obsługi – zaznacza asp. Dorota Rupińska. – W takich przypadkach należy dzwonić pod nr 112 lub 997.

Aplikacja jest dostępna na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji w Rypinie: www.rypin.kujawskopomorska.policja.gov.pl/.

Tomasz Błaszczewicz

Burmistrz nie chce ani do powiatu, ani do sejmiku

RYPIN ▶ W drugiej części wywiadu dla naszego tygodnika burmistrz Paweł Grzybowski mówi o szansach na powstanie obwodnicy Rypina, problemie miejsc parkingowych, współpracy ze starostą oraz planach wprowadzenia kadencyjności w samorządach przez PiS. Grzybowski nie wyklucza, że w przyszłości może pełnić funkcję wiceburmistrza

– W ubiegłym roku działalność w Rypinie, w podstrefie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, rozpoczęła firma Cedrob S.A. Jakie korzyści dla miasta wynikają z tego faktu?

– Cedrob to przede wszystkim miejsca pracy dla młodych osób, ale również kooperacja z rolnikami z całego powiatu. Uważam, że nasze miasto wykorzystało ostatnie lata bardzo dobrze i mam tu na myśli także kadencje moich poprzedników. Niedawno, na spotkaniu w Rypinie, marszałek Piotr Całbecki wspominał, że jesteśmy jednym z najbardziej prężnych miast powiatowych, jeśli chodzi o redukcję bezrobocia. I rzeczywiście, te dane są dla nas optymistyczne. Jeszcze kilka lat temu stopa bezrobocia wynosiła około 20 proc, a obecnie jest to około 13 proc. To bardzo duży skok, mimo kiepskiego położenia, bo nasze miasto znajduje się na ścianie skrajnej województwa. Nie mamy blisko dużych ośrodków, do których mieszkańcy mogliby jeździć do pracy, więc musimy radzić sobie sami. To ważne, że w Rypinie funkcjonuje Rypiński Obszar Gospodarczy „Bielawki”, a w nim podstrefa Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, w której działa nie tylko Cedrob, ale także nasi prężni lokalni przedsiębiorcy. Wprowadziliśmy ulgi dla przedsiębiorców, które pozwoliły im jeszcze lepiej się rozwijać.

– Wspomniał pan o problematycznym położeniu naszego miasta. Może w przyszłości warto pomyśleć o przyłączeniu się do bogatszego województwa mazowieckiego?

– Jeśli takie rozwiązanie przy-

czyniłoby się do poprawy komfortu życia mieszkańców, zawsze można o tym porozmawiać. Muszę jednak powiedzieć, że i bez takich pomysłów, widzę szanse na dalszy rozwój Rypina. Przekonuje mnie strategia wicepremiera Mateusza Morawieckiego, która uwzględnia ważną rolę małych i średnich miast. Takim ośrodkiem jak Rypin mają być dedykowane specjalne programy wspierające rozwój. Ważna jest także współpraca miasta i gminy Rypin.

– Gmina Rypin dysponuje potencjalnymi terenami inwestycyjnymi, które mogłyby być atrakcyjne dla kolejnych przedsiębiorców. Co sądzi pan o połączeniu gminy wiejskiej i miasta w jeden organizm?

– Ten temat powinien stać się kanwą dyskusji o przyszłości miasta i gminy Rypin. Trudno powiedzieć, czy połączenie gmin byłoby najlepszym rozwiązaniem. Faktem jest, że wielu mieszkańców gminy Rypin korzysta z pracy w mieście, z ofert instytucji kultury i sportu, nie kładąc przy tym podatków do miasta. Z kolei mieszkańcy Rypina chętnie wykorzystują potencjał okolicznych terenów gminy wiejskiej, budując tam domy. My jako samorządy również staramy się dobrze współpracować i myślę, że ta kooperacja powinna być bardziej zaciśnięta, co w przyszłości może doprowadzić do połączenia obu samorządów, aby zwiększyć ich potencjał i możliwości.

– W rozmowie z naszym tygodnikiem marszałek Piotr Całbecki mówił, że Rypin powinien myśleć o zbudowaniu dużej obwodnicy. W godzinach szczytu ruch w naszym mieście nie od-

bywa się płynnie. Są korki, które powodują także samochody ciężarowe. Zapewne zgodzi się pan, że obwodnica to dobre rozwiązanie. Pozostaje pytanie, czy realne dla Rypina?

– Rzeczywiście, pan marszałek zachęca samorządowców do budowania obwodnic. Jest to temat, którego nie możemy odpuścić. Kluczowa będzie dobra współpraca między miastem, gminą Rypin i powiatem. Na dziś widzę wolę takiego współdziałania ze strony wójta i starosty, którzy deklarują, że chcą budować obwodnicę. Mam nadzieję, że porozumienie z marszałkiem w tej sprawie wkrótce zostanie podpisane. Trwają intensywne prace, aby udrożnić istniejące już ciągi komunikacyjne. Mowa tu o budowie tzw. średnicówki, która jest istotna, bo powinna wprowadzić ruch ciężkich pojazdów z centrum miasta.

– Jeśli mowa o wspólnych działaniach z powiatem, jak się panu współpracuje ze starostą Zgorzyńskim?

– Do tej pory nie narzekałem na współpracę. Wspólnie podejmujemy działania kluczowe dla miasta i powiatu, np. realizując chociażby strategię ORSG, która była niezbędna do sięgnięcia po środki unijne z nowej perspektywy. Te pomysły, które wygenerowaliśmy dla miasta i całego powiatu wchodzą w fazę realizacji. Oczywiście chciałbym, aby tych środków było jeszcze więcej, szczególnie w zwiększaniu potencjału gospodarczego miasta, ale obecne RPO, jeśli chodzi o uzbrojenie terenów inwestycyjnych, ma wiele obostrzeń trudnych do spełnienia. Warto przypomnieć, że byliśmy pierwszym samorządem w województwie, który wypełnił wskaźniki dotyczące pozyskania środków na uzbrojenie terenów inwestycyjnych (Bielawki). Wracając do dotychczasowej współpracy miasta i powiatu, uważam, że dla dobra mieszkańców, którzy nam zaufali, powinno się odłożyć na dalszy plan własne ambicje i poglądy polityczne. Jest sporo do zrobienia. Mam tu na myśli obecną sytuację w szpitalu, niedokończony pawilon przy ul. Dłutka, który miasto planowało zaadoptować na nową komendę policji, a także – tak ważne dla wszystkich – inwestycje drogowe.

– Jeśli nie komenda, co mogłoby powstać przy ul. Dłutka?

– Miasto nie jest właścicielem terenu, a obecny plan miejscowy przewiduje usługi zdrowia. Nie podlega dyskusji, że ten budynek powinien w końcu zniknąć bądź zostać zagospodarowany. Uważam, że ta działka powinna przede wszystkim zabezpieczyć obecne i przyszłe potrzeby naszej lecznicy. Czas płynie nieubłaganie. Nie wiemy, jakie, choćby za 10 lat, będą wymogi i potrzeby naszej służby zdrowia. Zważywszy na to, że jest to centrum miasta, nie może tu funkcjonować na pewno żaden przemysł i nic uciążliwego. My na pewno chcielibyśmy zagospodarować kawałek działki z myślą o poszerzeniu parkingu przy ul. Dłutka i liczymy na to, że powiat przekaze nam ten teren bezpłatnie.

– Skąd ta wiara?

– Właśnie z dotychczasowej współpracy. Przypomnę, że miasto zaproponowało, a następnie bezpłatnie przekazało, teren pod budowę nowej komendy policji przy ulicy Sportowej.

– To prawda i z pewnością ta inwestycja poprawi komfort pracy funkcjonariuszy, ale jednocześnie może pogłębić problem miejsc parkingowych. Za chwilę przy ul. Sportowej powstanie kompleks nowoczesnych boisk, co uniemożliwi parkowanie aut przy okazji święta zmarłych 1 listopada. Z kolei komenda powstanie w miejscu, w którym samochody parkują w czasie dni miasta czy targów Agra. Czy miasto planuje stworzenie nowych parkingów w innych miejscach?

– Mamy świadomość, że samochodów przybywa, dlatego zapisaliśmy w budżecie miasta kilka inwestycji, które dotyczą właśnie budowy otwartych parkingów, m.in. przy obecnym Zespole Szkół Miejskich przy ul. Sportowej i przy Szkole Podstawowej nr 1. Będą one służyły nie tylko pracownikom szkoły, ale również mieszkańcom. Jeśli chodzi o lokalizację komendy, nie mieliśmy wielkiego wyboru. To prawda, teren przy stadionie MOSiR kilka razy w roku służył jako parking, ale na co dzień to miejsce nie było chlubą naszego miasta. Wydaje mi się, że nowoczesny budynek poprawi krajobraz tamtego obszaru i zwiększy jego potencjał.

Na pewno w przyszłości, obok komendy, powstanie droga lub ścieżka rowerowa, łącząca tę część miasta z centrum. MOSiR ma jeszcze tereny, które mogą służyć pod parkingi. Myślimy również o poszerzeniu parkingu, który znajduje się przed bramą wjazdową od ulicy Lipnowskiej.

– Które inne tereny pod komendę były rozważane?

– Najlepsza była działka po niedokończonym pawilonie szpitala przy ul. Dłutka, ale tak jak wspominałem, władze powiatowe nie wyraziły na to zgody. Rozważaliśmy też przekazanie wspólnych działek przy ul. Rzeźniczej i przy ul. Osiedle Sportowe, których miasto i powiat są współwłaścicielami, ale te nie spełniły wymagań Wojewódzkiej Komendy Policji.

– W maju ruszy trzecia edycja budżetu obywatelskiego. Do tej pory projekty składały głównie osoby już wcześniej zaangażowane społecznie m.in. radny, dyrektor instytucji miejskiej czy członek organizacji społecznej. Niepokój może budzić też niska frekwencja w głosowaniu. Nie ma pan wrażenia, że idea budżetu, choć słuszna, jest jednak martwa?

– Budżet obywatelski miał pobudzić aktywność społeczną naszych mieszkańców, zachęcić ich do współdecydowania o rozwoju miasta. To proces, który dzieje się stopniowo. Na pewno ważna jest promocja budżetu. Szukamy różnych metod, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców, np. uruchamiając bezpłatną aplikację SISMS. Ważne, żeby rypinianie i rypinianki uświadomili sobie, że budżet obywatelski to szansa na zrealizowanie ich autorskich pomysłów.

– Może warto pomyśleć o wprowadzeniu zmian w regulaminie, np. oddzielając projekty twarde i miękkie?

– Ma pan rację, trudno jest wygrać projektowi miękkiemu: społecznemu czy kulturalnemu z pomysłami inwestycyjnymi, więc jakaś pula powinna być wydzielona. To słuszna idea. Będę ten pomysł rozważał i rozmawiał na ten temat z radnymi. Jeśli tylko będzie z ich strony wola i pozwolą na to możliwości techniczne, wówczas uwzględnimy tę propozycję.

– PiS ogłosiło zamiar wprowadzenia kadencyjności m.in. dla burmistrzów. W założeniu, będą oni mogli sprawować funkcje maksymalnie przez dwie pięcioletnie kadencje w danej gminie. Przepisy mają obowiązywać już po wyborach samorządowych w roku 2018, z mocą wsteczną. To oznacza, że samorządowcy sprawujący swoje funkcje powyżej dwóch kadencji, nie będą mogli ubiegać się o reelekcję w swojej gminie w najbliższych wyborach samorządowych. Czy nie jest pan zawiedziony postawą pańskiej partii, biorąc pod uwagę, że te zmiany mogą uderzyć także w pana?

– Jestem z natury optymistą, nie staram się żyć problemem, ale rozwiązać go dla dobra wspólnego. Mam świadomość, że każda kadencja jest inna i w każdej należy się wykazać ciężką pracą, niezależnie od poparcia zdobytego w wyborach. Zastanawiam się, co będzie, gdy faktycznie ustawa w takim kształcie wejdzie w życie, choć osobiście myślę, że ani prezydent, ani Trybunał Konstytucyjny, ustawy o takiej treści nie zaakceptują. Zapis w Konstytucji RP jasno mówi, że prawo nie działa wstecz. Jeśli jednak ustawa wejdzie w życie, będę musiał znaleźć jakieś dobre rozwiązanie.

– Co w takiej sytuacji będzie dobrym rozwiązaniem?

– Myślę, że ciekawy jest przykład naszego włoskiego miasta partnerskiego Ugiate-Trevano, gdzie także jest dwukadencyjność. Tamtejszy burmistrz sprawował swoją funkcję przez dwie pięcioletnie kadencje, a następnie wspierał na tym stanowisku swojego bliskiego współpracownika. Mieszkańcy zaufali jego wizji rozwoju i po pięciu latach przerwy, znów zarządza miastem. Mam świadomość, że w Rypinie nie musi być tak samo, ale potrafię wyobrazić sobie sytuację, w której z czystym sumieniem będę mógł wspierać danego kandydata, bo będę wiedział, że ta osoba gwarantuje rozwój miasta i rzetelną pracę. Być może mógłbym zostać jego bliskim współpracownikiem, wszak mamy wakat zastępcy burmistrza. Gdyby wyraził wolę współpracy, chętnie podzieliłbym się swoim doświadczeniem.

– Nie chce pan spróbować swoich sił na innym szczeblu samorządu?

– Obecnie nie mam aspiracji, aby pełnić funkcje w powiecie czy w sejmiku województwa. Nasze miasto jest mi najbliższe, chciałbym móc pracować dla dobra naszych mieszkańców. Wykonuję rzetelnie swoją pracę, mając świadomość, że ta funkcja dzisiaj jest, a jutro może jej nie być. Chciałbym, kończąc pracę w samorządzie, niezależnie kiedy to się stanie, mieć poczucie, że zrobiłem wszystko, co mogłem dla rozwoju Rypina.

Tomasz Błaszkwicz
fot. UM Rypin

Szkoła z przyszłością

RYPIN ➤ W poniedziałek 10 kwietnia uczniowie i rodzice mogli poznać ofertę kształcenia i bazę placówki przy ul. Sportowej, która od września stanie się częścią Szkoły Podstawowej nr 1

Zmiany wymusiła krajowa reforma systemu oświaty, która zakłada wygaszenie gimnazjów i powrót do ośmioletniej szkoły podstawowej. Pod koniec marca Rada Miasta Rypin przyjęła uchwały dotyczące likwidacji obecnego zespołu szkół miejskich i utworzenia dwóch zespołów szkolno-przedszkolnych. Szkoła Podstawowa nr 1 będzie zlokalizowana w dwóch budynkach: przy ul. 3 Maja oraz przy ul. Sportowej.

W poniedziałek uczniowie

klas trzecich i szóstych oraz ich rodzice mieli okazję poznać zaplecze dydaktyczne i infrastrukturalne obecnego zespołu szkół miejskich

– Przy ul. Sportowej powstaną dwa oddziały klas pierwszych, a pozostałe trzy klasy będą działały przy ul. 3 Maja – tłumaczy Janusz Went, dyrektor SP nr 1. – W budynku obecnego gimnazjum planujemy także stworzenie pojedynczych, ogólnodostępnych oddziałów dla klas czwartych i siódmych, a także, analogicznie,

pojedynczych oddziałów sportowych dla tych roczników. Obecne gimnazjum dysponuje znakomitą bazą dydaktyczną, a do końca sierpnia powstanie także nowoczesne boisko wielofunkcyjne oraz siłownia na świeżym powietrzu. Będzie to zatem szansa na rozwój dla uczniów utalentowanych sportowo. Dodatkowym atutem jest bliskość stadionu MOSiR.

W poniedziałek, podczas dnia otwartego, dzieci miały okazję

obejrzeć klasy w budynku przy ul. Sportowej oraz poznać ofertę kształcenia i koła zainteresowań. Po południu taką szansę mieli rodzice, na których czekali nauczyciele i dyrektorzy: Witold Karolczyk z ZSM i Janusz Went.

– Dzieci były zachwycone ofertą placówki – dodaje Janusz Went. – Ten dzień otwarty był bardzo potrzebny i mam nadzieję, że przekonał rodziców do posłania swoich pociech do nowej szkoły.

Rodzice, którzy chcą, aby ich dzieci od września chodziły do czwartej lub siódmej klasy przy ul. Sportowej, powinny do 30 kwietnia dostarczyć do dyrekcji SP nr 1 wypełnione deklaracje.

Tomasz Błaszkwicz
fot. (ToB) i nadesłane

W ciągu dnia placówkę mogły obejrzeć dzieci z klas trzecich i szóstych

Rodziców po budynku przy ul. Sportowej oprowadzili nauczyciele i dyrektor SP nr 1 Janusz Went

Rypin

Pomoc, która nic nie kosztuje

We wtorek 11 kwietnia młodzież z rypińskiego ogólniaka zorganizowała akcję „Komórkomania”, podczas której można było zarejestrować się jako potencjalny dawca szpiku.

Wtorkową akcję koordynowały wolontariuszki z rypińskiego LO

Pomysłodawczynią wydarzenia była Patrycja Pniewska, uczennica klasy maturalnej na profilu biologiczno-chemicznym.

– Zaczęło się od tego, że sama chciałam zarejestrować się jako dawca szpiku – opowiada Patrycja. – Z czasem pomyśla-

łam, że moi rówieśnicy to przecież młodzi, zdrowi ludzie, więc może warto również ich zachęcić do podjęcia działań.

Na początku Patrycja planowała jedynie zrobienie kampanii informacyjnej, jednak z czasem okazało się, że chętnych do nie-

sienia pomocy jest więcej. Wolę współpracy wyraziła ogólnopolska fundacja DKMS.

– Przedstawiciele fundacji zaproponowali mi zorganizowanie Dnia Dawcy – mówi Patrycja. – Wiedziałam, że tego rodzaju wydarzenia odbywają się

na uczelniach wyższych, więc byłam trochę zaskoczona, że fundacja tak mocno chce zaangażować się w pomoc szkole z małego miasta. Zostaliśmy wyposażeni w profesjonalne zestawy do przeprowadzenia akcji, przeszliśmy szkolenie i mogliśmy zaprosić potencjalnych dawców.

We wtorek 11 kwietnia w rypińskim ogólniaku rejestrowali się nie tylko gospodarze, ale również osoby z innych zespołów szkół: nr 2 i nr 3 w Rypinie oraz nr 4 w Nadrożu. Aby dołączyć do bazy potencjalnych dawców, wystarczy być zdrową osobą pomiędzy 18 a 55 rokiem życia.

– Cieszę się, że mogliśmy liczyć na pomoc innych szkół – przyznaje Patrycja. – Wcześniej udało nam się przedstawić prezentację, dzięki której obaliliśmy kilka stereotypów na temat oddawania szpiku. Ludzie często nie zdają sobie sprawy, że jest to tak proste. Sama rejestracja trwa kilka minut i polega jedynie na przekazaniu swoich danych i po-braniu śliny.

Organizatorzy szacują, że we wtorkowej akcji wzięło udział około 100 osób.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkwicz

Chełmicki z sukcesami

RYPIN ▶ Zespół Szkół nr 3 może pochwalić się naprawdę zdolnymi uczniami. Są oni na tyle groźnymi rywalami w olimpiadach krajowych, że w konkursowych kuluarach mówi się już o „Trójce z Rypina”

Z laureatami rozmawialiśmy tuż po ich powrocie z olimpiad. Uczniowie i dyrektor Joanna Krukowska nie kryli dumy z osiągnięć. Nic dziwnego, srebrny medal, dwa puchary, wyróżnienia dla szkoły, pakiety indeksów na największe i najlepsze uczelnie w Polsce to tylko część nagród dla młodych ludzi. To jeszcze nie koniec laurów, bo przed nimi kilka konkursów, w których także są faworytami.

Olimpiada Wiedzy o Żywności

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu to organizator XIX Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywności. Etap centralny odbył się właśnie w Poznaniu. Z 1400 uczniów, którzy startowali w stolicy Wielkopolski, do finału dotarło tylko 46 osób, w tym dwoje uczniów z Chełmickiego. ZS nr 3 bierze udział w tym konkursie od 1994 roku.

– Wówczas byliśmy po raz pierwszy i od tamtego czasu już co roku przywozimy nagrody – tłumaczy dyrektor Joanna Krukowska. – Nasza kadra kładzie duży nacisk na przygotowanie ekonomiczne, dzięki czemu uczniowie mają większe możliwości.

W tym roku szkoła zajęła w olimpiadzie drugie miejsce. Reprezentowali ją: Agnieszka Michalska i Kamil Foss.

– Finał olimpiady był dzień przed wyjazdem do Madrytu – wspomina Kamil Foss. – Jak widać, perspektywa odpoczynku po wyczerpanej pracy dodała skrzydeł. Przed samą olimpiadą było trochę stresu. Pierwszego dnia zdawaliśmy test, niektóre pytania były bardzo proste.

W zmaganiach finałowych zmierzyło się sześcioro uczniów, a ostateczny etap miał formę quizu. Okazuje się, że konkurenci traktują przedstawicieli Chełmickiego z należytym respektem.

– Na korytarzu usłyszeliśmy

nawet, że ta „Trójka z Rypina” jeszcze nie skończyła. Obawiają się nas – przyznają z uśmiechem laureaci.

Poza nagrodami rzeczowymi, uczniowie zdobyli indeksy na 12 uczelni wyższych w Polsce. Do wyboru mają np. Poznań, Olsztyn, Gdańsk, Warszawa, Szczecin, Kraków czy Wrocław. Dodatkowo zostaną zwolnieni z egzaminu zawodowego z części teoretycznej. Z indeksu na uniwersytecie w Olsztynie na pewno skorzysta Kamil, który planuje podjąć tam studia na technologii żywności i żywienia.

XLIII Olimpiada Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie

Chełmicki to zresztą pewniak we wszystkich branżowych olimpiadach m.in. Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie. Tegoroczna edycja odbyła się w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego im. T. Kościuszki w Łowiczu. Rypiński zespół przywiózł z niej złoto. Szkołę reprezentowały: Julia Wysocka, Agnieszka Michalska i Anna Żuchowska.

– Nasz finał był trzyetapowy – opowiada Julia. – Pierwszy był test, a do następnego etapu przeszły osoby, które zdobyły z niego 30 proc. punktów. Następnie pisaliśmy kolejny test, pojawiły się tam pytania z ekonomii. Ostatniego dnia przedstawialiśmy projekt. W tym roku dotyczył mlecznych napojów fermentowanych. I dodatkowo egzamin ustny.

Dziewczyny, poza pierwszym miejscem dla szkoły, wywalczyły także nagrody indywidualne: Agnieszka trzecie miejsce, tuż za nią była Julia, a piątą lokatę zdobyła Ania.

– Przede wszystkim trzeba czytać ze zrozumieniem. Zdarzało się, że odpowiedzi były zawarte w pytaniach, wystarczyło tylko pomyśleć – tłumaczy Agnieszka

Michalska.

– Obroniłyśmy tytuł, udało się – dodaje Julia. – Między nami a drugim zespołem było aż 45 punktów różnicy.

Dziewczyny także przywiozły indeksy, tym razem już ukierunkowane na uniwersytet w Olsztynie, na kierunku technologia żywności. Uczennice zostały też zwolnione z części teoretycznej egzaminu zawodowego.

Jeszcze więcej laurów

Z indeksem na WSB w Toruniu zakończyła rywalizację Marta Michalska w VII Kujawsko-Pomorskiej Olimpiadzie o Bezpieczeństwie. Jej siostra Agnieszka zajęła czwarte miejsce. Okazuje się, że przykład szedł z góry. Starsze rodzeństwo dziewczyn także triumfowało w niejednym konkursie.

– Rywalizowaliśmy ze wszystkimi szkołami ponadgimnazjalnymi z naszego województwa – tłumaczy Marta. – Pierwsze dwa etapy bazują na przeczytaniu ustaw, zapoznaniu się z pozycjami z wykazu lektur i przeczytaniu konstytucji.

Finałowa piętnastka musiała zaprezentować swoje pomysły na zapewnienie bezpieczeństwa w regionie.

– Postawiłam na współczesne zagrożenia – tłumaczy Agnieszka. – Przeciwdziałalam uzależnieniom od nowoczesnych technologii, zorganizowałam grupę starorypińskich kijarzy.

Z kolei Marta poszła w kierunku ekologii.

– Założeniem konkursu jest poprawa bezpieczeństwa w swoim małym regionie – tłumaczy laureatka. – Postawiłam więc na rodzinny Starorypin. Postanowiłam zadbać o edukację ekologiczną. Sprzątaliśmy świat, prowadzimy też regularną zbiórkę makulatury.

Marta może spokojnie studiować w Wyższej Szkole Bankowej, bo oprócz indeksu, ma też opłacone trzy lata nauki.

Laureatką olimpiady „mleczarzy” jest też Ania Żuchowska.

– Przyszłość wiąże bardziej ze sportem niż żywnością – mówi Ania. – Marzę mi się studia na AWF-ie w Bydgoszczy lub Warszawie i dodatkowo, może zaocznie, kursy żywieniowe.

Już wkrótce kolejne olimpiady i możemy być pewni, że jeszcze usłyszymy o uczniach „Trójki”, których boją się największe placówki w Polsce.

Tekst i fot. (kr)

Rypin

Świątecznej tradycji stało się zadość

Po raz kolejny Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej zorganizowało kram rękodzieła wielkanocnego. W sobotę 8 kwietnia mieszkańcy mogli skorzystać z lekcji obyczajowości i nabyć oryginalne ozdoby.

– Mamy w Rypinie wielu zdolnych rękodzielników, którzy w zaciszu domowym tworzą cuda i potrzebują okazji, żeby się tym pochwalić – mówi dyrektor muzeum Andrzej Szalkowski. – Na jarmarku mogą się spotkać, wymienić technikami, pomysłami i oczywiście sprzedać swoje wyroby.

Dyrektor Szalkowski w tradycyjnym, dobrzyńskim stroju zapraszał przechodniów z balkonu muzeum. Jedną z sali muzealnych wypełniła się uroczymi maskotkami, aniołkami, pisankami, ręcznie szytymi poduszkami, wyrobami szydełkowymi, palemkami i szkatułkami. W sąsiedniej sali Urszula Forcmańska prowadziła lekcję obyczajowości dobrzyńskiej, podczas której chętni malowali jajka, wyplatali koszyczki i poznawali historię zwyczajów regionalnych. Julita Betlejewska i Patrycja Gogol

skorzystały z lekcji i chętnie tworzyły piękne pisanki.

– Dowiedziałyśmy się wielu nowych rzeczy, zrobiłyśmy koszyczki i jajka – mówią dziewczyny.

Jak zaznacza Andrzej Szalkowski, pracownikom muzeum najbardziej zależy na tym, by ożywić tradycje dobrzyńskich jarmarków świątecznych.

– Chcielibyśmy wyjść z taką formułą w plener, żeby mieszkańcy wiedzieli, gdzie systematycznie mogą nas spotkać – tłumaczy dyrektor. – Obecnie ograniczają nas mury budynku, docelowo marzymy o dużym, kolorowym przedsięwzięciu.

Rzeczywiście, koloru jarmarkowi nie można odmówić. Wystawy przykuwały oko, a zwiedzający szybko wyszukiwali drobiazgi, które zachwycali wykonaniem.

Tekst i fot. (kr)

Świąteczne rękodzieła z Kleszczyna

GMINA BRZUZE ▶ Specjalnie dla naszego tygodnika Marianna Przybylska z Koła Miłośniczek Rękodzieła Artystycznego „Kleszczynki” opowiedziała, jak wykonać palmę wielkanocną

Specjalnością Marianny Przybylskiej jest tworzenie ze słomy. Gdy ktoś wejdzie do salonu w jej domu, może być zaskoczony ilością oryginalnych ozdób. Mieszkanca Kleszczyna najchętniej wykonuje różnego rodzaju kwiaty, właśnie ze słomy. Jak twierdzi, dobre do prac są też suszone liście kukurydzy. To trudne i pracochłonne zajęcie, ale przynosi ciekawe efekty.

Trikiem, który sprawia, że słoma nadaje się do rękodzieła jest prasowanie. Tak przygotowaną słomę można pociąć na kawałki w różnym kształcie i wykorzystać do plecionek. Dobrym nawykiem

jest też bielenie słomy za pomocą wybielacza. Wtedy zyskuje ona równomierny kolor.

– Najpierw słomki trzeba rozciąć wzdłuż – tłumaczy Marianna Przybylska. – Nadają się na to odcinki między kolankami. Przed prasowaniem zalewam słomki wrzątkiem, ale wystarczy ciepła woda. Nie trzeba długo moczyć, czasem może wystarczyć 15-20 minut. Słoma musi być namoczona, bo inaczej popęka podczas prasowania, a wtedy nic nie da się z tego zrobić. Prasuję żelazkiem na desce do prasowania, z obydwu stron, bez nakładania tkaniny ani pergaminu. Temperatura

żelazka musi być wysoka.

Nasza bohaterka wykorzystuje kwiaty ze słomy także do robienia palm wielkanocnych. Do jej wykonania potrzebne jest wcześniejsze zebranie materiałów, np. suszonych roślin.

– Potrzebny jest tylko sznur, nożyczki, pędy roślin i zrobione ręcznie kwiaty oraz kijki – opowiada mieszkanka Kleszczyna. – Ważne, żeby kijki były oskrobane i wysuszone. Jest wiele roślin, które można zasuszyć i wykorzystać, np. len, krwawnik, zatrzian. Tak samo można robić palmy z żywych roślin, dokładać bukszpan czy gałązki iglaków. Susz można barwić za pomocą wody i bibuły lub barwnika do tkanin. Słomę też można zabarwić, ale z nią jest trudniej, ponieważ z jednej strony jest tłusta. Dlatego potrzebne są lepsze farby.

Jak samodzielnie wykonać palmę wielkanocną? To bardzo proste. Dobieramy ilość materiału do wielkości kija. Standardowo robimy „na trzy”, czyli np. po trzy kępy kwiatów, gałązek. W ten sposób praca będzie szła sprawniej.

Zaczynamy od czubka. Dobieramy sobie to, co nam się podoba jako czubek. Podcinamy zbędne łodyżki. Przykładamy małe wiązki, równomiernie dookoła kija.

Okręcamy to kilkakrotnie sznurkiem, wówczas na pewno będzie się trzymać. Można dodać na to inne wiązki, wtedy palma będzie wyglądać ciekawiej. Sznurka nie obcinamy.

Później nakładamy inną wybraną roślinę w ten sam sposób i okracamy pozostawionym sznurkiem. Dokładamy kolejne rodzaje suszu, żywych wiązek lub własnoręcznie zrobionych kwiatów. Ważne, żeby kolejne elementy nachodziły na siebie. Trzeba pamiętać, żeby każda warstwa była nakładana równomiernie, z zachowaniem symetrii. W ten sposób postępujemy do zakończenia palmy. Nasza praca wygląda ciekawiej, gdy kolejne zestawy warstw są różnej szerokości.

Na koniec dokładnie okracamy, a następnie zawiązujemy sznurek. Miejsce zakoń-

czenia należy zasłonić. Można to zrobić poprzez zawiązanie w tym miejscu wstążki lub nałożenie bibuły na kij. Marianna Przybylska stosuje pewnego rodzaju łączniki splecione ze słomy.

Daria Szpejenkowska
fot. (daria) i nadesłane

Powiat

Wyśpiewali sukces

W czwartek 6 kwietnia w sali widowiskowej Rypińskiego Domu Kultury młodzi wokaliści prezentowali swoje umiejętności w eliminacjach powiatowych do festiwalu „Awans 2017”.

O szansę pokazania się na etapie wojewódzkim Kujawsko-Pomorskiego Festiwalu Piosenki „Awans 2017” walczyło aż 36 wokalistów z powiatu rypińskiego, ze

szkół podstawowych i gimnazjów. Uczestnicy zostali podzieleni na trzy kategorie wiekowe: 7-9 lat, 10-13 lat oraz 14-16 lat. Młodych artystów oceniało jury w skła-

dzie: przedstawiciel organizatora Roman Fieberg, dyrektor domu kultury Grzegorz Ziomek oraz instruktor Justyna Motylewska. Ze względu na dużą liczbę wykonawców jury zdecydowało, że każdy zaprezentuje tylko jeden z dwóch przygotowanych na konkurs utworów.

W najmłodszej kategorii zwyciężyła Maja Śliwa z SP w Skudzawach. Drugie miejsce zajęła Lena Rochnowska ze Studia Piosenki „Korniki”, a trzecie miejsce wywalczyła Julia Stańczak z SP w Skrwil-

nie. Wyróżnienia otrzymały: Olga Predenkiewicz z Ostrowitego i Zofia Staszewska ze Skudzaw. W kategorii 10-13 lat bezkonkurencyjny okazał się Bartosz Rochnowski z zespołu „Korniki”. Druga lokata przypadła Julii Krajewskiej z Okalewa, a z trzeciego miejsca mogła się cieszyć Amelia Szyszka z Borzymina. Jury wyróżniło Kornelię Wesołowską ze Stępowa i Ewelinę Niedbalską z SP nr 3 w Rypinie. W najstarszej grupie komisja przyznała jedynie wyróżnienie, które zdobyła Zuzanna Szyszka z Gim-

nazjum Powiatowego w Rypinie.

– Cieszy nas fakt, że z roku na rok przybywa uczestników, którzy nie boją się konfrontować wokalnie ze swoimi rówieśnikami – mówi jurorka Justyna Motylewska z RDK. – Poziom eliminacji powiatowych był dość wysoki, ale też wyrównany, szczególnie w kategorii wiekowej 10-13 lat, która była najliczniejsza. Wokaliści są coraz lepiej przygotowani, gdyż oprócz lekcji muzyki w szkołach, rozwijają swoje umiejętności w ramach zajęć pozaszkolnych. Wielu z nich to uczniowie szkoły muzycznej, uczestnicy zajęć wokalnych w różnych instytucjach. Natomiast rozczarowała nas kategoria najstarsza – 14-16 lat. Oprócz tego, że była najmniej liczna, to również zabrakło wyraźnych liderów, co odzwierciedla zresztą werdykt. Myślę, że to poniekąd efekt znikomej obecności muzyki jako przedmiotu w szkole. Mam nadzieję, że kiedyś się to zmieni na lepsze.

Laureaci pierwszych i drugiego miejsca (w drugiej kategorii wiekowej) będą reprezentować swoje szkoły i nasz powiat w finale, który odbędzie się w sobotę 22 kwietnia w Żnińskim Domu Kultury.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

W eliminacjach powiatowych konkursu „Awans 2017” wzięło udział aż 36 młodych artystów

W najmłodszej kategorii triumfowała Maja Śliwa ze Szkoły Podstawowej w Skudzawach

Przedszkolaki po angielsku

RYPIN ▶ W sobotę 8 kwietnia dzieci z powiatu rypińskiego wyśpiewały nagrody w III Przeglądzie Piosenki Angielskiej

Przedszkole Miejskie nr 2 w Rypinie na jeden dzień zamieniło się w ulicę Londynu. Wszędzie królowały trzy kolory: niebieski, czerwony i biały. Czerwona budka telefoniczna, piętrowy autobus, czyli charakterystyczne elementy ulic brytyjskich, tylko utwierdzały w przekonaniu, że teleportacja bywa możliwa. Przedszkole zorganizowało przegląd już po raz trzeci. O oprawę wizualną i dobrą zabawę zadbała nauczycielka Ewa Nadolska. Do konkursu przystąpiło 17 osób. Były to dzieci pięcio- i sześciolatnie ze wszystkich rypińskich przedszkoli miejskich oraz „Chatki Puchatka” w Rypinie i Gminnego Przedszkola w Skrwilnie.

Na tegorocznym konkursie gościli: burmistrz Paweł Grzybowski, dyrektor Miejskiego Zespołu

Obsługi Oświaty Małgorzata Światłowska i radny Tadeusz Dworzyński. Wszystkich gości, rodziców, opiekunów oraz małych artystów powitała dyrektor placówki Barbara Piotrowska.

Przedszkolaki występowały w dwóch kategoriach wiekowych. Dzieci popisały się wspaniałymi zdolnościami wokalnymi i lingwistycznymi. Występy oceniało jury w składzie: Sylwia Izdepska i Klaudia Kuźmińska. To na nie spadła największa odpowiedzialność, a wybór nie należał do najłatwiejszych.

W kategorii pięciolatek po zwycięstwo sięgnęli: Maria Truskowska i Wiktor Meller. Drugie miejsce zajęli: Izabela Zou, Julia Krzykowska i Hanna Anuszevska, a trzecia lokata przypadła: Julii Gurszkowskiej, Julii Kowasz, Aurelii

Wierchowskiej i Mai Gadomskiej.

Wśród sześciolatek zwyciężyły: Joasia Cieszyńska i Anastazja Arentowicz. Drugie miejsce zajęli: Julia Grączewska i Tadeusz Kolański, a na trzecim stopniu podium znaleźli się: Julia Baldowska, Weronika Kosobudzka, Jakub Ostrowski i Amelia Chojnacka.

– Bardzo podoba mi się ten konkurs – mówi Asia Cieszyńska. – Piosenka, którą śpiewałam była jak bułka z masłem. Nauczyłam się jej szybko, także dlatego, że jest śmieszna.

Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody książkowe. Organizatorzy docenili wkład nauczycieli oraz dyrektorów placówek i nagrodzili ich pamiątkowymi dyplomami.

Tekst i fot. (kr)

Nauczyciele i dyrektorzy również otrzymali pamiątkowe dyplomy

Członkinie jury: Klaudia Kuźmińska i Sylwia Izdepska

Asia Cieszyńska zajęła pierwsze miejsce w kategorii sześciolatek. Po konkursie stwierdziła, że to mama jest jej największym kibicem

Zwycięzcy III Przeglądu Piosenki Angielskiej

Rypin

Artystyczne święta

Własnoręcznie wykonane ozdoby sprawiają większą radość niż te, które możemy po prostu kupić. O tym, że to pracochłonne zajęcie w czwartek 6 kwietnia przekonali się uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3.

Dzieci wykonywały prace pod opieką Fortunaty Płusy

Fortunata Płusa była bohaterką artykułu „Człowiek z pasją”, kilka numerów temu. Teraz artystka, na zaproszenie nauczycieli, zapoznaje dzieci z technikami swojej pracy. W miniony czwartek uczyła młodych artystów z Trójki,

czym jest decoupage.

Uczniowie klasy IIa zmierzili się z niełatwym zadaniem. Mieli wykonać jajka dekoracyjne techniką serwetkową. Wystarczyło jajko styropianowe nadziane na patyk i można było zabrać się do

Wychowawczynie klasy IIa Hanna Borowska także dała się porwać magii decoupage

pracy. Fortunata Płusa zapewniła podopiecznym duży wybór serwetek. Dzieciaki najpierw tworzyły motyw, szukały dla niego miejsca, a następnie za pomocą miękkiego pędzelka, zaczynając od środka i kierując się ku brzegom, nałożyły lakier. Praca pochłonęła uczniów całkowicie, z niecierpliwością czekali na kolejne etapy pracy. Na suche jajka nakładali kolejne warstwy lakieru, ci najbardziej cierpliwi pięciokrotnie lakierowali swoje dzieła. Ostatecznym elementem dekoracyjnym były kolorowe kokardki.

– Warsztaty były bardzo fajne. Najbardziej podobało mi się malowanie lakierem, wrywanie i przyklejanie ozdób. Nałożyłam dużo warstw lakieru, dzięki temu jajka ładnie się świecą – mówi Alan Kwastorowski.

Własnoręcznie wykonane ozdoby z pewnością umilą dzieciom tegoroczne Święta Wielkanocne.

Tekst i fot. (kr)

Sposoby zwalczania chwastów na plantacjach ziemniaka

UPRAWA ▶ Malejąca oferta herbicydów, wynikająca z wycofywania wielu substancji aktywnych, wymaga od rolników uprawiających ziemniaki znakomitej orientacji w dostępnych środkach ochrony roślin i umiejętności wyboru odpowiedniej strategii odchwaszczania plantacji

Zachwaszczenie w uprawie ziemniaka stanowi problem szczególnie, ze względu na małe tempo wschodów i wzrostu tej rośliny w początkowej fazie wegetacji. Warto więc pomyśleć o zwalczaniu mechanicznym chwastów przed sadzeniem bulw poprzez odpowiednio dobrane zabiegi uprawowe. Umożliwia to zmniejszenie liczebności chwastów, ale nie eliminuje konieczności wykonania zabiegów chemicznych po sadzeniu lub po wschodach roślin. Silne zachwaszczenie ziemniaków nie tylko zmniejsza plon, ale znacząco utrudnia zbiór i powoduje uszkodzenia bulw.

Zabiegi przedwschodowe

Dzieli się na wcześnie i późno przedwschodowe. Należy pamiętać, że ogromne znaczenie w przypadku zabiegów doglebowych ma wilgotność gleby oraz temperatura przed i po aplikacji herbicydów. Na glebach bardzo lekkich nastę-

puje szybkie przemieszczanie substancji aktywnych w głąb profilu, co może prowadzić do uszkodzeń ziemniaka. Natomiast na glebach ilastych i o dużej zawartości próchnicy substancje aktywne są zatrzymywane lub nawet dochodzi do ich nieodwracalnej sorpcji, a to oznacza obniżenie skuteczności herbicydu. Warto pamiętać, że zbyt późne zastosowanie doglebowego środka chwastobójczego może wywołać objawy fitotoksyczności na roślinie uprawnej (np. substancje takie jak linuron i chlomezon).

Często, ze względu na zbyt dużą wilgotność gleby, nie ma możliwości wykonania zabiegu formowania redlin, a tym samym zniszczenia mechanicznego chwastów. W takiej sytuacji można zastosować metodę uproszczoną, która polega na aplikacji nieselektywnego herbicydu opartego na glifosacie. Należy pamiętać o wy-

konaniu tego zabiegu po ostatnim obredleniu, kiedy na plantacji wschodzą już siewki chwastów, ale nie ma jeszcze wschodów ziemniaka (najpóźniej 3 dni przed jego wschodami). Nie zaleca się tego rozwiązywania na glebach bardzo lekkich i mających porowatą strukturę.

Zabiegi powsschodowe

Dużym problemem na plantacjach ziemniaka jest zachwaszczenie wtórne. Rozwiązaniem w takiej sytuacji są zabiegi herbicydami powsschodowymi. Trzeba jednak wziąć pod uwagę dwie istotne kwestie – wielkość chwastów oraz wielkość roślin ziemniaka. Generalnie zaleca się wykonanie zabiegu herbicydowego jak najwcześniej, ale warunkiem jest osiągnięcie przez rośliny uprawne minimum 10 cm wysokości. Zabiegi herbicydowe powinny zostać zakończone do fazy zwierania rzędów. Chwasty jednoliścienne

zwalczać należy zawsze powschodowo, stosując graminicydy do fazy zwarcia rzędów. Na rynku jest dostępnych wiele preparatów, które zwalczają zarówno chwasty jedno-, jak i dwuliścienne.

Stosując środki chwastobójcze trzeba zwracać uwagę na karencję. Wiele preparatów, ze względu na zbyt długi jej okres, nie może być aplikowanych w ziemniakach na wczesny zbiór.

Bardzo popularne w uprawie ziemniaka jest wykorzystywanie ŚOR zawierających metrybuzynę (Elafi 70 WG). Charakteryzuje się ona szerokim spektrum zwalczanych chwastów. Może być stosowana zarówno przed, jak i po wschodach roślin. Należy pamiętać, że niektóre odmiany ziemniaków są bardzo wrażliwe na tę substancję czynną, jednak reakcja fitotoksyczna może wystąpić tylko w przypadku stosowania metrybuzyny po wschodach ro-

śliny uprawnej. W skrajnych przypadkach, przy odmianach bardzo wrażliwych, może dojść nawet do całkowitego zniszczenia plantacji. Trzeba jednak przyznać, że metrybuzyna stosowana umiejętnie jest substancją bardzo skuteczną i wartą polecenia.

W Polsce, podobnie jak wcześniej w zaleceniach stosowanych w Niemczech, możliwe jest już odchwaszczanie ziemniaków przed wschodami preparatem Boxer w dawce 3-5 l/ha.

W walce z chwastami w uprawie ziemniaka istnieje wiele rozwiązań, ale niezależnie od wybranej opcji, na pierwszym miejscu należy postawić bezpieczeństwo plantacji. Zawsze trzeba wziąć pod uwagę warunki siedliskowe, odmianę oraz kierunek użytkowania ziemniaka i na tej podstawie wybrać właściwy sposób ograniczania presji chwastów.

(kb)

REKLAMA

AGROLOK
 Najbliżej rolnika

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy,
 by nastrój tych świąt
 bogatych w wiosenną radość i bez troskę,
 utrwalił się w sercach na długi czas i pozostał także
 w poświętej codzienności.

AGROLOK Sp. z o.o.
 ul. Dworcowa 4 - 87-400 Golub-Dobrzyń
 tel. 56 682 38 88 - info@agrolok.pl - www.agrolok.pl

Ubezpieczenia po nowemu

PRAWO ▶ Do 65 proc. wartości składki może dopłacić rolnikowi państwo. 1 kwietnia weszły w życie nowe przepisy o zasadach ubezpieczania upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

W tegorocznym budżecie na pomoc przy ubezpieczeniu upraw rząd przeznaczył prawie 1 mld zł. Rolnicy mają do wyboru pięć towarzystw ubezpieczeniowych i 10 rodzajów ryzyka pogodowych (np. przymrozki lub susza).

„Dopłaty do składek ubezpieczenia, w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia obejmującej swoim zakresem jeden rodzaj ryzyka albo kilka wybranych przez rolnika rodzajów ryzyk, będą przysługiwały w wysokości

do 65 proc. składki, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia od jednego lub kilku rodzajów ryzyka nie przekroczą maksymalnych stawek taryfowych. Jeżeli oferowane przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe przekroczą stawki maksymalne sumy ubezpieczenia, z wyłączeniem upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, dopłaty będą proporcjonalnie pomniejszane o wysokość ich przekroczenia, przy zach-

waniu zasady nieuwzględniania w wyliczeniach stawek taryfowych dla ryzyka suszy i ujemnych skutków przezimowania” – czytamy w komunikacie Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Obecnie ubezpieczenia nie cieszą się na wsi powodzeniem. Korzysta z nich 143 tys. rolników, a więc ok. 10 proc. Tylko 426 gospodarstw w kraju ma wykupione ubezpieczenia hodowli zwierząt!

(pw)

Program Agencji Rynku Rolnego

Uczniowie chętniej jedzą owoce

Od 5 lat owoce i warzywa od polskich producentów trafiają do szkół. Główny cel programu, czyli poprawa nawyków żywieniowych dzieci, został osiągnięty.

„Spożycie warzyw i owoców przez dzieci wzrosło dzięki uczestnictwu w programie do 328 g dziennie, pozostaje jednak nadal na poziomie niższym niż zalecają eksperci, tj. minimum 400 g dziennie. Jednocześnie pozytywny trend wzrostu spożycia owoców i warzyw utrzymywał się jedynie w trakcie uczestnictwa dziecka w programie, a po jego zakończeniu

uległ zahamowaniu. Wymaga to prowadzenia dalszych działań wspierających dobre nawyki żywieniowe, m.in. wzmocnionych działań edukacyjnych oraz regularnego, częstszego udostępniania dzieciom owoców i warzyw przez jak najdłuższy okres czasu dla utrwalenia pozytywnych nawyków i nabycia umiejętności samodzielnego dokonywania prawidłowych wyborów żyw-

niowych” – czytamy w raporcie z 5-lecia programu „Owoce i warzywa w szkole”.

Mimo kilkuletniej edukacji, nadal 40 proc. milusińskich nie potrafi jednak wskazać, że należy jeść 5 porcji owoców i warzyw dziennie. Co czwarty uczeń nie ma pojęcia, że są dobre dla zdrowia.

(pw)

Badania

Stres a jakość mięsa

W hodowli bydła mięsnego wielki wpływ na efekt, czyli smak i teksturę mięsa, ma stres zwierząt.

Zagadnienie badali naukowcy z Uniwersytetu Południowej Dakoty. Okazuje się, że stres u zwierząt zwiększa odczyn pH w mięśniach powodując, że mięso staje się ciemniejsze i ma gorszą teksturę. W Polsce nie zwraca się może na to uwa-

gi, ale za oceanem na 50 kg takiego „czarnego mięsa” można stracić 37 dolarów. Oczywiście wciąż jest ono jadalne, ale nie nadaje się do dobrych restauracji. Stanowi nieco ponad 3 proc. całego skupowanego żywca wołowego. Innym efektem

stresu w mięsie wołowym są tzw. siniaki. W USA są one wycinane.

Dla hodowców ras najbardziej wyszukanych nerwy bydła są największym kłopotem. Dlaczego? Mięso ras ekskluzywnych ma strukturę marmurkową, czyli zawiera cienkie żyłki tłuszczu. Zestresowane zwierzę nie będzie miało odpowiedniej budowy mięśni, a farmer straci mnóstwo czasu i pieniędzy.

(pw)

Ciekawostki

Pasza bez ziemi

Koń, krowa, świnia czy owca to zwierzęta hodowlane, które muszą sporo jeść. Sposobem na zmniejszenie kosztów żywienia ma być hydroponiczna pasza.

Hydroponika to taki sposób uprawy, w którym reguluje się sztucznie niemal wszystkie ele-

menty: wodę, światło, tlen itd. Rośliny rosną na sztucznym podłożu. W 2013 roku w Stanach Zjedno-

czonych otwarto pierwszą na świecie wielką halę do uprawy hydroponicznej. Wewnątrz panuje ściśle określony mikroklimat. Dzienna produkcja wynosi 4 tony paszy. Hala jest na tyle nowoczesna, że rola człowieka ogranicza się do obsługi komputera i podjeżdżania ciężarówką pod taśmę, którą transportowane są kolejne bele trawy. Zamiast tradycyjnych olejów do maszyn użyto oleju słonecznikowego. System zraszania podzielono na osiem sekcji, z których każda działa niezależnie, dawkując roślinie stosowną ilość wilgoci. Nawet powietrze z zewnątrz budynku jest filtrowane dwukrotnie, by nie psuć mikroklimatu. W ten sposób żaden patogen nie dostanie się do roślin. Pasza jest wolna od pestycydów, fungicydów itd.

(pw)

Prawo

Leki na wsi

Lek na ból głowy lub zęba znajdziemy w niemal każdym wiejskim sklepie. Są plany, by to zmienić. Rolnicy są zaniepokojeni, bo często do apteki mają daleko. Szczególnie trudno będzie najstarszym mieszkańcom.

W grudniu ubiegłego roku rząd przygotował zmiany w prawie farmaceutycznym. Zdaniem samorządu rolniczego, wprowadzenie ich będzie miało negatywne skutki dla wsi. Zwrócił się więc do przewodniczących zespołów parlamentarnych o poparcie stanowiska Związku Pracodawców Aptecznych. Czytamy w nim: „Mieszkańcy wsi wobec wprowadzenia proponowanych ograniczeń własnościowych, ilościowych, a także kryteriów demograficzno-geograficznych będą skazani na lokalne monopole m.in. z uwagi

na: ograniczenie możliwości powstania nowych aptek w małych miejscowościach i brak konkurencji prowadzący do wzrostu cen na leki nierefundowane.”

Jeszcze w styczniu mówiło się, że wprowadzenie nowych przepisów spowoduje wycofanie z obrotu pozaaptecznego na wsi 2/3 substancji. Najgorsze byłoby utrudnienie dostępu do środków przeciwbólowych i przeciwo-rączkowych. Zmniejszona ma zostać także liczba tabletek w opakowaniu.

(pw)

REKLAMA

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Pszenica jara Arabella Motylkowe Grubonasienne Drobnonasienne	KUKURYDZA SIEWNA 2017
--	--

- WILGA - FAO 190
- GLEJT - FAO 230
- SAN - FAO 240
- SUBITO - FAO 250
- SUDRIX - FAO 260

PASZE DLA RYB

w rozmiarach 0-11mm

REKLAMA

SPRZEDAŻ

OBORNIKA

z d o w o z e m

kurzego •

bydlęcego

500 570 170
786 100 655

Co się dzieje w jamie ustnej?

ZDROWIE ➤ Dziś kontynuacja ubiegłotygodniowej publikacji o przyczynach chorób zębów i dziąseł

Kamień nazębny

Za jego powstawanie odpowiedzialne są bakterie w ustach. Przy braku odpowiedniej higieny, płytka nazębna ma czas dojrzeć. Staje się wtedy coraz twardsza i ciemniejsza, aż do momentu wytworzenia kamienia nazębnego. W dotyku jest on mniej gładki niż czyste szkliwo, a jeśli zostanie czymś zarysowany, wyraźnie wyczuwalne są brzegi. Gdy już dopuściliśmy do pojawienia się kamienia nazębnego, jedynym rozwiązaniem, by się go pozbyć, jest wizyta u dentysty. Tego natomiast nie jesteśmy w stanie sami usunąć dostępnymi narzędziami, a jego obecność może prowadzić do wielu poważnych chorób przyzębia.

Choroby dziąseł

Do tej grupy zaliczamy kilka chorób ogólnie nazywanych paradontozą lub chorobami przyzębia, a także choroby niespecyficzne dla dziąseł, np. afty. Tkanki utrzymujące zęby w szczęcie są dosyć odporne na infekcje, głównie dzięki szybkiej regeneracji i obecnym w nich komórkom odpornościowym. Czasem jednak może nastąpić tzw. przesilenie, prowadzące do infekcji. Do przyczyn takiego przesilenia można zaliczyć:

- płytkę nazębną i kamień – główne przyczyny większości problemów z dziąsłami czy tkankami pod nimi. Stosowna higiena i odpowiednio dobrana szczoteczka mogą nie tylko zapobiegać, ale czasami też wyleczyć niektóre przypadłości, np. zapalenie dziąseł.
- wahania poziomu hormonów – np. w czasie pokwitania, ciąży czy menopauzy. W takich przypadkach choroba najczęściej znika albo słabnie po ustabilizowaniu się poziomu hormonów.
- choroby ogólne, np. cukrzyca, AIDS czy niektóre nowotwory – pierwsza z nich powoduje pogorszone ukrwienie i unerwienie dziąseł, przez co są one bardziej podatne na urazy czy infekcje. Dwie pozostałe przypadłości zmniejszają odporność całego organizmu.
- leki, m. in. przeciwdrgawkowe z fenytoiną, stosowane przy przeszczepach, antykoncepcyjne, na nadciśnienie z amlodypiną (Amlozek, Norvasc, Vilpin, Finamlox) czy przeciwartymiczne z werapamillem (Isoptin, Staveran) – mogą powodować zapalenie dziąseł z rozrostem. Zwykle pojawia się ono po trzech miesiącach stosowania leku.
- przeciwastmatyczne leki wziewne – powodują obniżenie odporności w jamie ustnej, dla-

tego po wzięciu odpowiedniej liczby wdechów należy przepłukać usta wodą. W przeciwnym wypadku mogą wdać się infekcje grzybicze.

Objawy chorób dziąseł:

- spuchnięte i zaczerwienione dziąsła mogą świadczyć o stanie zapalnym,
- krwawienie, szczególnie po szczotkowaniu albo zjedzeniu czegoś twardego, to sygnał dużo poważniejszej choroby toczącej się pod dziąsłami; wskazana wizyta u lekarza,
- podwyższona temperatura ciała, wrzody i widoczne krwawienie – wszystko wskazuje na martwicowrządzące zapalenie dziąseł, wymagające natychmiastowej wizyty u dentysty,
- głębokie kieszonki między dziąsłami a zębami, ruchomość zębów, odstąpnięte szyjki – prawdopodobnie przez dłuższy czas rozwijało się zapalenie dziąseł i doszło do uszkodzenia kości,
- ropa, uczucie „uniesienia zęba”, bolesność – potrzebna wizyta u lekarza,
- białe, łatwy do starcia nalot – infekcja grzybicza, lekarz zdiagnozuje źródło i przepisze odpowiedni lek; dodatkowo można pomyśleć o podniesieniu odporności,
- bolesna, błada nadżerka – być może to afta, szczególnie jeśli przedtem dane miejsce było uszkodzone, np. przez przygryzienie lub zbyt mocne szczotkowanie.

Nieświeży oddech

Ta przypadłość nazywana jest też czasami halitozą. Część z nas doświadcza jej z przyczyn fizjologicznych, związanych z obecnością bakterii poniżej linii dziąseł i na języku, które rozkładają pokarmy. Wydzielają się wtedy związki siarkowe o specyficznym, nieprzyjemnym zapachu. Nasila się to szczególnie u palaczy, osób bardzo intensywnie się odchudzających czy w starszym wieku. Wśród przyczyn wyróżniamy nadmierną suchość w ustach, niewłaściwą higienę protez zębowych, choroby przyzębia i podniebienia czy liczne afty. Poza tym przyczyną nieświeżego oddechu mogą być infekcje jamy nosowej, polipy, guzy, choroby układu pokarmowego, np. refluks żołądkowo-jelitowy (zgaga), choroby układu oddechowego jak gruźlica, zapalenie oskrzeli i płuc, nowotwory, a także zmiany hormonalne w czasie pokwitania, ciąży, cyklu menstruacyjnego, menopauzy i choroby ogólnoustrojowe, np. cukrzyca, niewydolność wątroby i nerek, reumatyzm. Pochodzenie przykrego zapachu musi zo-

stać stwierdzone podczas wizyty u lekarza. Określi on czy powietrze wydychane przez nos i usta pachnie jednakowo. W przypadku pochodzenia nosowego – konieczna jest wizyta u otolaryngologa. Jeśli natomiast problem leży w jamie ustnej lub dalej, idziemy do stomatologa. Stwierdza on czy w jamie ustnej są jakieś problemy natury chorobowej i ordynuje odpowiednie leczenie. Działania lekarskie można wspomagać samemu w domu, polepszając higienę jamy ustnej, np. wprowadzając specjalne pasty do zębów, szczotkując język i stosując płukanki przeciwbakteryjne, wyłączając z diety czosnek, cebulę, alkohol, rzucając palenie.

fot. internet

HUSQVARNA AUTOMOWER®

ŚWIATOWY LIDER W KOSZENIU AUTOMATYCZNYM

OFERTA SPECJALNA

CERTYFIKAT ANTYKRADZIEŻOWY

WSZYSTKIE MODELE WYPOSAŻONE W AUTOMOWER® CONNECT

Do 30 kwietnia
montaż Automowera® GRATIS
tel: 530 987 240

* Nie dotyczy modelu Automower 105.
Promocja trwa do odwołania.

AUTORYZOWANY DILER I SERWIS - COMPLEX

GOLUB-DOBRZYŃ, ul. Konopnickiej 10

RYPIN, ul. Piłsudskiego 15 • WĄBRZEŻNO, ul. 1 Maja 63

LIPNO, ul. 3 Maja 23 • BRODNICA, ul. Podgórna 63

Husqvarna
READY WHEN YOU ARE

Następcy Chopina

MUZYKA ➤ W dniach 18-21 maja do Szafarni przyjadą młodzi artyści, którzy wezmą udział w jubileuszowym 25. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Wstęp dla publiczności jest bezpłatny

Szafarnia od 25 lat gości młode talenty z kraju i ze świata

Wydarzenie jest skierowane do dzieci i młodzieży. Podczas czterodniowego konkursu w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni (powiat golubsko-dobrzyński) zaprezentuje się ponad pięćdziesięciu młodych pianistów z całego świata. Zostaną podzieleni na trzy kategorie wiekowe: do 10 lat, do 13 lat oraz do 16 lat. Zmagania muzyków będzie oceniała komisja, w skład której wejdą wybitni pianiści i profesoria uczelni muzycznych z Polski i świata.

Koncert inauguracyjny, poświęcony m.in. utworom Fryderyka Chopina, odbędzie się 17 maja o 18.00 w Centrum Kulturalno-Kongresowym Jordanki w Toruniu. Na fortepianach zagrają Piotr Paleczny i Paweł Wakarecy, w towarzystwie Toruńskiej Orkie-

stry Symfonicznej. Bilety kosztują 30 zł w przedsprzedaży i 40 zł w dniu koncertu.

W czwartek 18 maja w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni od 9.00 ruszy część konkursowa, która potrwa przez trzy dni. Na zakończenie tegorocznej edycji 21 maja o 12.00 planowany jest oficjalny koncert laureatów i wręczenie laurów. Zwycięzca w pierwszej grupie wiekowej otrzyma nagrodę finansową w wysokości 1500 euro. W pozostałych kategoriach główna nagroda wyniesie po 2000 euro. Dodatkowe gratyfikacje ufundują m.in. fundacje, uczelnie, instytucje oraz sponsorzy.

Ośrodek Chopinowski zapewni wszystkim uczestnikom i ich opiekunom bezpłatny transport z Torunia do Szafarni i z powro-

tem. Autobusy będą podstawiane każdego dnia na parking przed Urzędem Marszałkowskim w Toruniu, a po zakończeniu przesłuchań na parking Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni

Pierwszy Konkurs Pianistyczny w Szafarni odbył się w 1992 roku. Inauguracyjna edycja miała zasięg ogólnopolski, ale już w kolejnej imprezie wzięli udział artyści z Europy i innych kontynentów. Dla wielu z nich konkurs był początkiem wspaniałej muzycznej kariery. Wydarzenie do dziś służy wymianie doświadczeń muzycznych, bez względu na różnice kulturowe.

Honorowy patronat nad konkursem objął prezydent Andrzej Duda.

Tomasz Błaszkwicz
fot. internet

Film

O miłości w czasach wojny

W środę 19 kwietnia o 18.00 w ramach seansu lipnowskiego DKF-u będzie można obejrzeć „Wołyń” w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego.

Akcja filmu dzieje się wiosną 1939 roku w małej wiosce, którą zamieszkują Polacy, Ukraińcy i Żydzi. Główną bohaterką filmu jest 17-letnia Zosia Głowacka (w tej roli debiutantka Michalina Łabacz), która zakochuje się w młodym Ukraińcu Petrze. Mimo uczucia łączącego parę, ojciec Zosi postanawia wydać ją za polskiego gospodarza Macieja Skibę (Arkadiusz Jakubik). Kil-

ka miesięcy później wybuch II wojna światowa, która zupełnie zmienia relacje pomiędzy Ukraińcami, Polakami i Żydami. Oczami Zosi widzimy brutalne wydarzenia związane z eskalacją ukraińskiego nacjonalizmu.

Obraz w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego został doskonale przyjęty przez widzów i krytyków. Otrzymał aż dziewięć statuetek Polskiej Akademii Filmowej

podczas gali „Orły 2017”, w tym za „Najlepszy film” i „Najlepszą reżyserię”. „Wołyń” można było oglądać m.in. w rypińskim kinie Bałtyk i jak pokazują dane statystyczne, projekcje okazały się sukcesem. Na film wybrało się ponad 1200 osób.

Bilety na seans 19 kwietnia w lipnowskim kinie Nawojka kosztują 10 zł.

Tomasz Błaszkwicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 28 kwietnia o 20.00 w kinie Nawojka wystąpi Piotr Bałtroczyk. Konferansjer kabaretowy wykona nowy program pt. „Mężczyzna z kijowym peselem”. Bilety kosztują 50 zł i są do nabycia w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22, tel. 54 287 24 40.

Golub-Dobrzyń

➤ W niedzielę 23 kwietnia od 16.00 w Zespole Szkół Miejskich planowany jest charytatywny maraton zumby. Zebrane pieniądze zostaną przeznaczone na leczenie i rehabilitację Elizy Mikołajczak, młodej mamy dwójki dzieci, która w styczniu przeszła udar niedokrwieny mózgu. Wartość jednej cegiełki wynosi 20 zł.

➤ 28 kwietnia o 17.00 Piotr Bałtroczyk będzie bawił publiczność w sali widowiskowej Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. Bilety w cenie 50 zł są do kupienia w sekretariacie DK. Szczegółowe informacje pod nr. tel. 56 683 24 08.

➤ W sobotę 29 kwietnia o 19.00 w tym samym miejscu zaśpiewa Marek Piekarczyk. Artysta zaprezentuje autorskie utwory w akustycznych aranżacjach. Bilety kosztują 45 zł.

Wąbrzeźno

➤ Od 22 kwietnia do 1 maja będą obchodzone Dni Kultury Chrześcijańskiej pod hasłem „Idźcie i głoscie”. Celem tego wydarzenia jest prezentacja dorobku kultury chrześcijańskiej i jej wkład w rozwój społeczności Wąbrzeźna i okolic. Przez dziesięć dni mieszkańcy będą mogli wziąć udział w licznych imprezach: religijnych, społecznych, kulturalnych i sportowych, organizowanych m.in. w WDK, kościele MBKP i sanktuarium MBB. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.wdkwabrzezno.pl. Tygodnik CWA jest patronem medialnym tego wydarzenia.

➤ W poniedziałek 24 kwietnia o 17.00 w domu kultury aktorzy teatru Krak-Art przedstawia spektakl dla dzieci „Zaczarowany młynek”. Widzowie będą mogli poznać historię rybaka, który otrzymuje niezwykle cenny prezent – zaczarowany młynek z solą. Cenny przedmiot podstępem zostaje skradziony, a oprawca ucieka statkiem przez morze. Bilety kosztują 5 zł i są do nabycia w kasie WDK od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-16.00.

➤ W sobotę 13 maja o 19.00 w WDK zagra zespół Banau. Grupa wykonuje muzykę z pogranicza rocka i hardrocka. Bilety w cenie 10 zł są dostępne w kasie WDK.

Rypin

➤ W dniach 20-21 (o 17.00) i 22-23 kwietnia (o 14.00 i 17.00) na ekranie kina Bałtyk zagości film „Zając Max ratuje Wielkanoc”. W tych samych dniach o 19.30 będzie można wybrać się na „Rings”. Miesiąc zakończy się projekcją filmu „Wszystko albo nic”. Ta produkcja będzie wyświetlana 27 i 28 kwietnia o 17.00 i 19.30 oraz w dniach 29-30 kwietnia o 16.00 i 18.30. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł.

➤ W środę 19 kwietnia o 18.00 w Rypińskim Domu Kultury odbędzie się wieczór poetycki zatytułowany „Ale czy warto...”. Na scenie sali kinowej twórczość wybitnego poety Edwarda Stachury zaprezentują miłośnicy recytacji, wokaliści oraz instruktorzy RDK. Wstęp wolny.

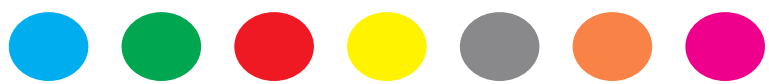
➤ W piątek 21 kwietnia o 9.30 w RDK planowana jest gala finałowa konkursów ekologicznych, przygotowanych przez oddział dziecięcy i filię nr 2 rypińskiej biblioteki. W programie II Ekologiczny Pokaz Mody oraz rozstrzygnięcie konkursów: „Eko reklama”, „Eko bohater literacki”, „Eko gwiazda”. Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY jest patronem medialnym tego wydarzenia.

➤ We wtorek 25 kwietnia o 17.00 biblioteka będzie gościć Andrzeja Szarmacha, byłego reprezentanta Polski w piłce nożnej. Tematem spotkania, które poprowadzi popularny dziennikarz telewizyjny Jacek Kurowski, będzie książka „Andrzej Szarmach – diabeł nie anioł”. Gość rypińskiej księżnicy był wybitnym napastnikiem i ważnym punktem kadry narodowej, która w 1974 roku i 1982 roku wywalczyła trzecie miejsce na mistrzostwach świata. W czasie bogatej kariery Szarmach reprezentował barwy m.in. Górnik Zabrze, Arki Gdyni czy francuskiego AJ Auxerre. Wstęp na kwietniowe spotkanie jest bezpłatny.

Brodnica

➤ W piątek 26 maja o 19.00, z okazji Dnia Matki, w BDK zaśpiewa Teresa Werner. Bilety kosztują 50 zł.

oprac. (ToB)

13.04.2017-19.04.2017

tele program

Czwartek 13 kwietnia
POLSAT 22:10

PASJA

OGŁOSZENIE

*Z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego
życzę Państwu,
cieplej, pełnej miłości, rodzinnej atmosfery
przy wielkanocnym stole.*

*Iwona Michałek
Poseł na Sejm RP*

Zapraszam do kontaktu: Biuro Poselskie Iwony Michałek, ul. Mostowa 27/2, 87/100 Toruń, tel.: 575 372 431

TVP 1

18:05 Klan

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:13 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 30 - serial
09:40 Ranczo odc. 79 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 9 - serial
11:30 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 153
12:50 Przepis dnia odc. 476
13:00 24 godziny w Australii - czas po monsunie - dokumentalny
14:00 Sekrety ojca odc. 31 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 78 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 477
18:05 Klan odc. 3110
18:40 Wspomnienia stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 123 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 219 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Oratorium Katyńskie - transmisja ze Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie
23:45 Macedonczyk - dokumentalny
00:45 Wróc do mnie - komediodramat

TVP 2

13:40 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 34 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 13
07:05 M jak miłość odc. 14 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1640 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 359 - serial
12:40 Cena miłości odc. 21
13:40 Rodzinka.pl odc. 144 s. 6 - serial
14:15 Rodzina sama w domu odc. 2
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 40 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1294 - serial
17:05 Cena miłości odc. 22
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1640 - serial
20:40 Życia nie można zmarować - dokumentalny
21:50 Karol - papież, który pozostał człowiekiem - biograficzny
00:30 Konwój - komediodramat

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 12
07:50 Doradca smaku odc. 25
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2021
10:55 Ukryta prawda odc. 757 - serial
12:00 Szkoła odc. 409 - serial
13:00 19+ odc. 110 - serial
13:30 Szpital odc. 646 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 6
15:30 Szkoła odc. 410 - serial
16:30 19+ odc. 111 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 758 - serial
18:00 Szpital odc. 647 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4917
20:10 Doradca smaku odc. 26
20:15 Na Wspólnej odc. 2460 - serial
20:55 Milionerzy odc. 37
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 15
22:30 Poranek kojota - komedia
00:25 Déjà vu - thriller

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 595 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 380 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 381 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 64 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 471 - serial
12:00 Oszukane odc. 1 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 705 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2480 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 751 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3363
16:30 Na ratunek 112 odc. 94 - serial
17:00 Gliniarze odc. 84 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2481 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 210 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 89
21:10 Przyjaciółki odc. 105 s. 9 - serial
22:10 Pasja - dramat historyczny
00:50 Królestwo niebieskie - dramat historyczny

HITY DNIA

„Karol – papież,
który pozostał człowiekiem”
(2005r.) TVP 2 21:50

Karol Wojtyła, wybrany na papieża 16 października 1978 roku, był głową Kościoła katolickiego ponad 26 lat. Przyjął imię Jan Paweł II. Od początku pontyfikatu skupiał uwagę na odbudowaniu chrześcijaństwa, myśląc jednocześnie o nowej ewangelizacji, która dotrze do każdego zakątka kuli ziemskiej.

„Dopóki piłka w grze”
(2012r.) TVN 7 20:00

Gus Lobel przez wiele lat był jednym z najlepszych w kraju łowców talentów bejsbolowych. Niestety, stary i schorowany mężczyzna dobre czasy ma już za sobą. Jego zdanie jest coraz częściej lekceważone. Wszystko wskazuje na to, że szefowie nie zaproponują mu kontraktu na kolejny sezon.

7 tvn

14:55 Szpital

06:00 Szpital odc. 9 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 192 - serial
08:00 Kryminalni odc. 10 - serial
09:10 Lekarze odc. 4 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 254 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 193 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 217 - serial
14:55 Szpital odc. 10 - serial
15:55 Kryminalni odc. 11 - serial
17:00 Dr House odc. 23 s. 2 - serial
18:00 Mentalista odc. 13 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 255 - serial
20:00 Dopóki piłka w grze - dramat
22:20 Kości odc. 2 - serial
23:20 Mission: Impossible III - sensacyjny
01:55 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 2 s. 2 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Akcja renowacja USA odc. 23 s. 2 - serial
06:25 Akcja renowacja USA odc. 24 s. 2 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 17 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 8 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 20 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 3 - serial
09:00 Strażnik Teksasu odc. 111 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 146
11:00 Detektywi w akcji odc. 101 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 60 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 267 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 147
15:00 Dom nie do poznania odc. 147
16:00 Twoja na zawsze odc. 27
17:00 Trzy razy Ana odc. 73
18:00 Detektywi w akcji odc. 102 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 268 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 74 - serial
21:00 Braterstwo broni - dramat wojenny
00:05 Zabójcze polowanie - sensacyjny

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 16 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 50 s. 3 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 51 s. 3 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 16 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 20 s. 5 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 3 - serial
13:40 Górka Dolna odc. 7 s. 3 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 2 - serial
15:15 Allo, Allo odc. 3 - serial
16:00 Ale numer! odc. 25
16:30 Ale numer! odc. 29
17:00 Górka Dolna odc. 6 s. 2 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 182 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 183 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 184 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 185 s. 10 - serial
20:00 Pokojówka na Manhattanie - komedia
22:05 Statek miłości - komedia
00:00 Nikt nie przeżył - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Pas de deux - obyczajowy
09:10 Papusza - biograficzny
11:30 Czarne chmury odc. 6 - serial
12:35 Czarne chmury odc. 7 - serial
13:35 Studio Kultura - niedziela z...
14:30 Ojciec Góra - dokumentalny
15:35 Informacje kulturalne
15:45 Chuligan literacki odc. 46
16:30 Kontrakt - obyczajowy
18:30 Kłątwa Mory Lisy - dokumentalny
19:25 Analiza wzruszeń i rozdrażnień - animowany
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Na nabrzeżach - dramat kryminalny
22:15 Pegaz
23:20 Jaskinia zapomnianych snów - dokumentalny
01:00 Czarna plaża - polityczny

TVP HISTORIA

13:50 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 531
07:00 Niepodległy - opowieść o Januszu Krupskim - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 59
08:40 Ukryte skarby odc. 6
09:10 Cudowny świat przyrody odc. 6 - serial
09:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:25 Krótki kurs historii PZPR - dokumentalny
11:05 Żołnierze Wyklęci - dokumentalny
12:10 Świadkowie nieznanych historii
12:45 Ludzie rzeki odc. 12 - dokumentalny
13:50 Sensacje XX wieku odc. 24 - historyczny
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 75 - serial
15:35 Kulisy II wojny światowej odc. 1 - serial
16:35 Ostatni świadek - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 4 - serial
18:40 Wielki Tydzień w Jerozolimie
19:10 Sensacje XX wieku odc. 105
20:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:40 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
21:40 Królowa Bona odc. 11 - serial
22:45 Spór o historię odc. 137
23:30 Skrzynia z Katynia - dokumentalny
00:20 Listy gończe odc. 29

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków odc. 59 - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta Krzyżma Świętego z Watykanu
11:35 Myśląc ojczyzna
11:45 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewiczza
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Apostoł Piotr - Ostatnia Wieczera - religijny
14:50 Struktura czasu - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Petra - tajemnicze miasto
16:25 Ziemia mojego Zbawiciela
16:50 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
17:00 Msza Święta Wieczery Pańskiej pod przewodnictwem Ojca Świętego Franciszka
18:30 Poznajemy Biblię. Gdzie żył i nauczał Jezus Chrystus
19:05 Ojciec przebaczył im
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jezus - królestwo bez granic odc. 20 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Wielki Czwartek - dokumentalny
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Drzewo Krzyża

TVP 1

09:35 Ranczo

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:13 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 31 - serial
09:35 Ranczo odc. 80 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 10 - serial
11:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Przepis dnia odc. 477
12:45 Polska pomaga
12:50 24 godziny w Brazylii
- dokumentalny
13:45 Porwany za młodu - przygodowy
15:20 Polska pomaga
15:30 Ktokolwiek widział,
ktokolwiek wie...
16:05 Złote serce odc. 79 - serial
16:55 Polska pomaga
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Przepis dnia odc. 478
17:40 Auta II - animowany
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Tajemnica Benedykta XVI
- dokumentalny
20:55 Droga Krzyżowa - transmisja
z Watykanu
22:45 Wróć do mnie - komediodramat
00:50 Tatarak - dramat

TVP 2

19:25 Barwy szczęścia

06:15 M jak miłość odc. 15 - serial
07:05 M jak miłość odc. 16 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:05 Barwy szczęścia
odc. 1641 - serial
11:40 Na dobre i na złe
odc. 360 - serial
12:45 Wagon pełen złota - western
14:30 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 78
15:10 Niezwykłe życie Timothy'ego
Greena - komedia
17:00 Nabożeństwo wielkopiątkowe
w Poznaniu
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1641 - serial
20:05 Hrabia Monte Christo
- przygodowy
22:25 Powódź - sensacyjny
00:10 72 godziny - sensacyjny

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 14 s. 12
07:50 Doradca smaku odc. 26
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2022
10:55 Ukryta prawda odc. 758 - serial
12:00 Szkoła odc. 410 - serial
13:00 19+ odc. 111 - serial
13:30 Szpital odc. 647 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 6
15:30 Szkoła odc. 411 - serial
16:30 19+ odc. 112 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 759 - serial
18:00 Szpital odc. 648 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4918
20:00 Szybcy i wściekli VI
- sensacyjny
22:35 Mroczny rycerz - sensacyjny
01:55 Znow mam 17 lat - komedia

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 596 s. 11 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy
odc. 382 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy
odc. 383 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 65 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 472 - serial
12:00 Oszukane odc. 2 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 706 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 248 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 752 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3364
16:30 Na ratunek 112 odc. 95 - serial
17:00 Gliniarze odc. 85 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2482 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 360 - serial
20:05 Bruce Wszechmogący
- komediaromantyczna
22:15 Królestwo niebieskie
- dramat historyczny
01:15 Push - film SF

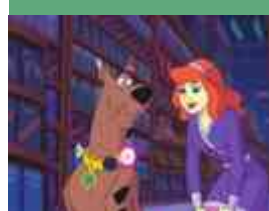
7 tvn

18:00 Mentalista

05:05 Ukryta prawda odc. 196 - serial
06:05 Szpital odc. 10 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 193 - serial
08:00 Kryminalni odc. 11 - serial
09:10 Lekarze odc. 5 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 255 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 194 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 218 - serial
14:55 Szpital odc. 11 - serial
15:55 Kryminalni odc. 12 - serial
17:00 Dr House odc. 24 s. 2 - serial
18:00 Mentalista odc. 14 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 256 - serial
20:00 Złoty kompas - przygodowy
22:20 Operacja Argo - thriller
00:55 Naznaczony odc. 7 - serial

4

07:35 Co nowego u Scooby'ego?

06:00 Legendy Chima odc. 19 - serial
06:30 Legendy Chima odc. 20 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 18 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 1 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 21 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 4 - serial
09:00 Strażnik Teksasu odc. 112 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 148
11:00 Detektywi w akcji odc. 102 - serial
12:00 Galileo odc. 608
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 268 - serial
14:00 Galileo odc. 609
15:00 Dom nie do poznania odc. 149
16:00 Twoja na zawsze odc. 28
17:00 Trzy razy Ana odc. 74
18:00 Detektywi w akcji odc. 103 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 269 - serial
20:00 Armia ciemności - horror
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 71, - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 72, - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 73, - serial
01:00 Przeróżne - horror

HITY DNIA

„Szybcy i wściekli VI”
(2013r.) TVN 20:00

Pół roku po skoku w Rio Dom, Elena, Brian i Mia mieszkają na Wyspach Kanaryjskich, Han Lue i Gisele Harabo są w Hong Kongu, Tej Parker osiedlił się na Kostaryce, a Roman Pearce podróżuje. Dzięki milionom z Rio żyje im się wygodnie, lecz muszą się ukrywać.

„Armia ciemności”
(1992r.) TV 4 20:00

Ash i Linda odnajdują w leśnej chacie "Nekronomikon", pradawną księgę umarłych oprawioną w ludzką skórę i napisaną krwią. Wtargnięcie dwojga żywych rozsierdza duchy ciemności do tego stopnia, że zabijają Lindę. Ash próbuje się bronić, ale nie ma szans.

puls

08:00 Nash Bridges

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
07:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 12 s. 16 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 51 s. 3 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 52 s. 3 - serial
10:00 Napisana: morderstwo
odc. 17 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 13 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 5 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą?
odc. 1 s. 4 - serial
13:40 Górka Dolna odc. 8 s. 3 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 3 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 4 - serial
16:00 Ale numer! odc. 26
16:30 Ale numer! odc. 30
17:00 Górka Dolna odc. 7 s. 2 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 184 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu
odc. 185 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 186 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 187 s. 10 - serial
20:00 Noe: Wybrany przez Boga
- przygodowy
22:50 Dzień próby - sensacyjny
01:20 Ale numer! odc. 26

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:20 Południk Wildsteina odc. 29
08:55 Którędy po sztukę odc. 38
09:05 Kulig Film muzyczny
09:45 Cała zima bez ognia
- dramat psychologiczny
11:30 Czarne chmury odc. 8 - serial
12:30 Czarne chmury odc. 9 - serial
13:35 Studio Kultura - niedziela z...
14:30 Pasja według św. Jana, Johanna
Sebastiana Bacha
17:00 Informacje kulturalne
17:15 Dezerterzy odc. 43
17:50 Wniebowzięci - komedia
18:50 Videofan odc. 77
19:05 Księga przestrzeni odc. 18, - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Okrucy dnia
- dramat psychologiczny
22:40 Pegaz odc. 48
23:20 Wiatr buszujący w jęczmieniu
- dramat wojenny
01:30 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 532
07:00 Ostatni świadek - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 60
08:35 Tętno pierwotnej puszczy
odc. 1 - serial
09:15 Mapa ginącego świata
odc. 1 - serial
09:45 Było, nie minęło - kronika
związków historii
10:20 Adwokaci w sztuce odc. 2
10:45 Sahryń - pamięć zapisana
w kamieniu - dokumentalny
11:25 Skrzynia z Katynia
- dokumentalny
12:20 Ludobójstwo w Piaśnicy
12:45 Droga od Chrystusa do
Konstantyna odc. 4 - dok
13:50 Sensacje XX wieku odc. 105
14:50 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 76 - serial
15:30 Z archiwum IPN odc. 51
16:05 Podróże z historią odc. 31
16:40 Ostatni świadek - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 5- serial
18:45 Wielki Tydzień w Jerozolimie
19:20 Sensacje XX wieku odc. 106
20:10 Z Jerozolimy do Miechowa
20:40 Einsatzgruppen. Oddziały
śmierci odc. 4 - serial
21:40 Królowa Bona odc. 12 - serial
22:40 Szerokie tory odc. 77
23:20 Ostatni dzień Abrahama
Lincolna - dokumentalny
00:20 AK - armia podziemna
- dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Męka Pańska w Avili według
św. Jana - dokumentalny
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Misterium Męki Pańskiej
z Poznańską Piątką
- Kraków 2014
11:50 Głos Polski
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Misterium muzyczne
14:00 Cuda Jezusa odc. 35 - serial
14:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie
Miłosierdzia z Koronką
do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Krzyż święty, nade wszystko
17:00 Liturgia Wielkiego Piątku
z Bazyliki Świętego Piotra
w Watykanie
19:25 Przegląd katolickiego
tygodnika "Niedziela"
19:30 Jezus - królestwo bez granic
odc. 23 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Wielki Piątek - dokumentalny
21:15 Droga Krzyżowa z rzymskiego
Koloseum pod przewodnictwem
Ojca Świętego Franciszka
22:45 Samson i Dalila odc. 14 - serial
23:30 Pasja Charlesa Peguy'ego
w wykonaniu Haliny
Łabonarskiej

HITY DNIA

„Narzeczony mimo woli”
(2009r.) TVN 21:00

Margaret Tate pracuje w jednym z największych amerykańskich wydawnictw. Jako bardzo wymagająca szefowa nie cieszy się sympatią pracowników. Zaabsorbowana obowiązkami zapomina o przedłużeniu wizi i w związku z tym grozi jej deportacja do rodzinnej Kanady.

„Epoka lodowcowa:
Wielkanocne niespodzianki”
(2016r.) POLSAT 19:40

Akcja rozgrywa się podczas Wielkanocy. Prehistoryczna ptasia mama Ethel powierza opiece Sida jajo z dzieckiem, które ma się wkrótce wykluć. Ethel jest na tyle zadowolona z Sida, że poleca nianię kondorzycy, Cholly Bear i Gładys Glypto, a biznes Sida rozwija się w zawrotnym tempie.

TVP 1

13:20 Okrasa łamie przepisy

05:50 Klan odc. 3108
06:10 Klan odc. 3109
06:35 Sprawa dla reportera
07:35 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 260
08:25 Dzwoneczek i sekret magicznych skrzydeł - animowany
09:45 Czas miłosierdzia
10:00 Pan Hoppy i żółwie - komedia
11:30 Wielkie nieba odc. 4
11:50 Czas miłosierdzia
12:15 Maraton miłości - dokumentalny
13:05 Czas miłosierdzia
13:20 Okrasa łamie przepisy odc. 155
13:50 Czas miłosierdzia
14:05 Córka maharadży odc. 1
16:00 Ojciec Mateusz odc. 219 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 O! Polskie Przeboje odc. 7
18:25 Czas miłosierdzia
18:40 Wojenne dziewczyny odc. 6 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Orędzie kard. Stanisława Dziwisza na Wielkanoc
20:25 Komisarz Alex odc. 111 - serial
21:25 Nietykalni - komediodramat
23:25 Spisek. Largo Winch II - thriller
01:30 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dramat psychologiczny

TVP 2

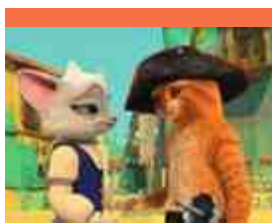
14:35 Na sygnale

05:30 Ukryte życie Jezusa - dokumentalny
06:30 M jak miłość odc. 1293 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Podróże z historią odc. 35
11:15 Karol - papież, który pozostał człowiekiem - biograficzny
14:00 Familiada
14:35 Na sygnale odc. 136 - serial
15:00 Na sygnale odc. 137 - serial
15:35 Znachor - dramat
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:05 Piękna i bestia
22:25 72 godziny - sensacyjny
00:30 Bez przedawnienia - thriller

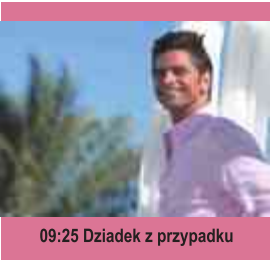
11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 985
11:00 Na Wspólnej odc. 2457 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2458 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2459 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2460 - serial
12:50 Ugotowani odc. 8 s. 12
13:50 Agent - gwiazdy odc. 9 s. 2
14:50 MasterChef Junior odc. 7 s. 2
16:25 Misja Pies odc. 7
17:00 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 15
18:00 36,6 °C odc. 3
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4919
20:00 Milionerzy odc. 38
21:00 Narzeczony mimo woli - komedia
23:15 Incydent - thriller
01:15 Mroczny rycerz - sensacyjny

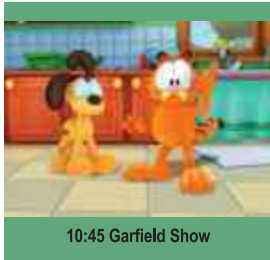
09:10 Przygody Kota w butach

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 19 - dla dzieci
08:10 Pan Peabody i Sherman Show - serial
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 19 - serial
09:10 Przygody Kota w butach odc. 19 - serial
09:40 Przygody Kota w butach odc. 20 - serial
10:10 Ewa gotuje odc. 300
10:45 Idol odc. 9 s. 5
12:45 The Brain. Genialny umysł
14:15 Kabaret na żywo odc. 15
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 7 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 7 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 47
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 48
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:40 Epoka lodowcowa: Wielkanocne niespodzianki odc. 3 - animowany
20:05 Pingwiny z Madagaskaru - animowany
22:00 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 7 s. 7
00:05 Wielki Szu - sensacyjny

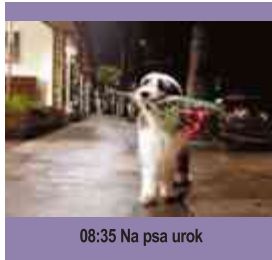
09:25 Dziadek z przypadku

05:50 Ukryta prawda odc. 198 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Dwóch i pół odc. 10 s. 11 - serial
09:25 Dziadek z przypadku odc. 1 - serial
09:55 Dziadek z przypadku odc. 2 - serial
10:25 Columbo odc. 2 - serial
12:30 Miasto cienia - film SF
14:35 Tajemniczy ogród - przygodowy
16:45 Alicja w Krainie Czarów - fantastyczny
19:00 Miss Agent - komediasensacyjna
21:25 Wielki Gatsby - dramat
00:15 Dopóki piłka w grze - dramat

10:45 Garfield Show

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 1 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 2 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 19 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 2 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 22 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 5 - serial
09:00 Król lew II: Czas Simby - animowany
10:45 Garfield Show - dla dzieci
11:00 Policjantki i policjanci odc. 265 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 266 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 267 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 148
15:00 Zaginiony łódź - przygodowy
17:05 Mali agenci. Wyścig z czasem - przygodowy
19:00 Galileo odc. 610
20:00 Policjantki i policjanci odc. 268 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 269 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 74 - serial
23:00 Następny jesteś ty - thriller
01:00 Whiplash - dramat

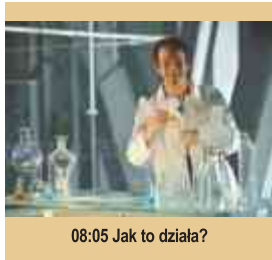
08:35 Na psa urok

05:55 Niesamowite! odc. 3 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 4 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 44 s. 2
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 4 s. 3 - serial
08:35 Na psa urok - komedia
10:30 Trzech mężczyzn i dziecko - komedia
12:35 Kochany urwis II - komedia
14:30 Król lew - animowany
16:20 King Kong - przygodowy
20:00 Mumia: Grobowiec cesarza Smoka - sensacyjny
22:10 Król Skorpion II: Narodziny wojownika - sensacyjny
00:20 Champion - dramat kryminalny

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:55 Jesteś, który jesteś
08:50 Pomniki historii odc. 46 - serial
09:00 Pegaz Magazyn kulturalny
09:40 Polska. Ścieżki tańca - dokumentalny
10:45 Wylizanka
11:40 Studio Kultura - rozmowy odc. 3
12:00 Piłat i inni - dramat
13:45 Księga przestrzeni odc. 18 - serial
14:30 Chce się żyć - dramat
16:35 Wydarzenie aktualne
17:15 Sól Ziemi - dokumentalny
19:15 Spotkanie: Björk i Attenborough - dokumentalny
20:20 Wstęp do filmu odc. 47
20:25 Siedmiu wspańiałych - western
22:50 15. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena
00:35 Gosford Park - komediekryminalna

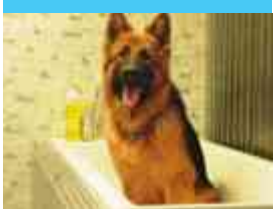
08:05 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień odc. 533
07:05 Ginące cywilizacje odc. 13 - serial
08:05 Jak to działa? odc. 9
08:35 Był sobie człowiek odc. 7 - serial
09:15 Szaletstwa panny Ewy odc. 1 - serial
10:10 Okrasa łamie przepisy odc. 141
10:45 Ludzie rzeki odc. 12 - dokumentalny
11:50 Podziemny świat Wyspy Wielkanocnej - dokumentalny
12:55 Z widokiem na Atlantyk odc. 3 - serial
14:00 Szerokie tory odc. 137
14:35 Wielka gra
15:35 Spór o historię odc. 56
16:20 Strażnicy "Piętej Ewangelii" - dokumentalny
17:30 Wielki Tydzień w Jerozolimie odc. 4
18:00 Czterdziestolatek odc. 5 - serial
19:00 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
20:05 Dom odc. 7 - serial
21:55 Święty Augustyn odc. 1 - serial
23:45 Powrót Odysa odc. 7 - serial
00:40 Titanic - ostateczny scenariusz - dokumentalny

08:00 Informacje dnia
08:15 Samson i Dalila odc. 14 - serial
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium świętej Anny w La Palud - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Wielkanocne wspomnienia z kresów Polski - ks. kard. Gulbinowicz
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Siłowiem malowane
12:50 Święta Barbara - dramat
14:40 Śmierć nie kończy, śmierć zmienia
15:45 Ukrzyżowanie - wiersze Romana Brandstaettera w wykonaniu Haliny Winiarskiej
15:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
16:00 Informacje dnia
16:10 Twoją na zawsze jestem Panie
17:00 Starożytne tajemnice Biblii odc. 5 - serial
17:35 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Idę po wodzie
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek - dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Ocalić od zapomnienia
20:30 Liturgia Wigilii Paschalnej z Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie
23:10 Król Dawid odc. 20 - serial

TVP 1

16:05 Komisarz Alex

06:15 Galeria odc. 34 - serial
06:40 Klan odc. 3110
07:10 Tajemnice Grobu Bożego
- dokumentalny
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce odc. 32
09:00 Ziarno odc. 620
09:25 Księga Ksiąg odc. 11
09:55 Msza św. Zmartwychwstania
Pariskiego i błogosławieństwo
Urbi et Orbi
12:35 24 godziny na równiku
- dokumentalny
13:35 O! Polskie Przeboje odc. 7
14:30 Córka maharadży odc. 2 - serial
16:05 Komisarz Alex odc. 111 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Nieśmiertelni. Warszawa
- Aleppo
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Wojenne dziewczyny
odc. 7 - serial
21:10 Rolnik szuka żony odc. 1 s. 4
22:15 Zostań, jeśli kochasz
- melodramat
00:10 Sportowa niedziela
00:35 Nietykalni - komediodramat

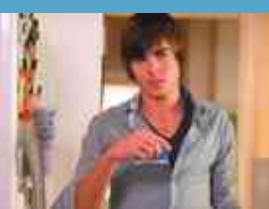
TVP 2

20:15 Kocham Cię, Polsko!

05:55 Znachor - dramat
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 7
08:40 Rajske ptaki Davida
Attenborough - dokumentalny
09:45 Fantomas kontra Scotland Yard
odc. 3 - komediakryminalna
11:35 Hrabia Monte Christo
- przygodowy
13:55 Familiada
14:35 Słynna restauracja - komedia
16:05 Step Up: Taniec zmysłów
- muzyczny
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:40 Pan Wołodyjowski
- historyczny
20:15 Kocham Cię, Polsko! odc. 120
22:00 Kabaretowa Scena Młodych
23:15 16 przecznic - sensacyjny
01:05 Fantomas kontra Scotland
Yard odc. 3 - komediakryminalna

tvn

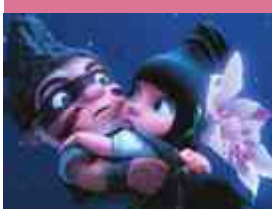
12:15 Znów mam 17 lat

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 14
08:25 Akademia ogrodnika odc. 14
08:35 Dżungla - animowany
10:15 Agencie, podaj łapę - komedia
12:15 Znów mam 17 lat - komedia
14:35 Góra czarownic - przygodowy
16:40 Pamiętnik księżniczki
- komedia romantyczna
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4920
20:00 MasterChef Junior odc. 8 s. 2
21:30 Indiana Jones i Królestwo
Kryształowej Czaszki
- przygodowy
00:00 Szybcy i wściekli VI
- sensacyjny

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk
odc. 20 - dla dzieci
08:15 Pan Peabody i Sherman Show
- serial
08:45 Księga smoków - animowany
09:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu
świata odc. 20 - serial
09:30 Przygody Kota w butach
odc. 21 - serial
10:00 Szeregowiec Dolot - animowany
11:40 Bruce Wszechmogący
- komedia romantyczna
13:50 Pingwiny z Madagaskaru
- animowany
15:50 Twoja twarz brzmi znajomo
odc. 7 s. 7
17:50 Nasz nowy dom odc. 89
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 228
20:05 Kabaret na żywo odc. 16
23:05 Och, Karol! - komedia
01:10 Mission: Impossible - Rogue
Nation - sensacyjny

11:00 Gnomeo i Julia

05:40 Ukryta prawda
odc. 200 - serial
06:40 Mango - Telezakupy
08:45 Dwóch i pół
odc. 11 s. 11 - serial
09:15 Niekończąca się opowieść:
następny rozdział
- fantastyczny
11:00 Gnomeo i Julia - animowany
12:45 Na tropie Marsupilami
- komedia
14:55 Złoty kompas - przygodowy
17:25 Człowiek w żelaznej masce
- historyczny
20:00 Mission: Impossible IV
- Protokół duchów
- sensacyjny
22:50 Na zabójczej ziemi - sensacyjny
00:55 Mecz ostatniej szansy
- komediodramat

10:50 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu
odc. 3 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu
odc. 4 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 20 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 3 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 23 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 6 - serial
09:00 Tarzan II odc. 2 - animowany
10:35 Garfield Show - dla dzieci
10:50 Galileo odc. 609
11:50 Galileo odc. 610
12:50 Jaś Fasola odc. 11 s. 1 - serial
13:30 Mali agenci. Wyścig
z czasem 4D - przygodowy
15:20 Piękna i bestia - animowany
17:00 Linia ryzyka - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 611
20:00 Helikopter w ogniu
- dramat wojenny
23:00 Dom w głębi lasu - horror
01:00 Przerazacze - horror

13:45 Lassie

06:00 Taki jest świat odc. 44 s. 2
06:50 Co ludzie powiedzą?
odc. 6 s. 3 - serial
07:30 Kochany urwis II - komedia
09:10 7 krasnoludków - las to za
mało - komedia
11:05 Najpiękniejsze baśnie braci
Grimm - fantastyczny
12:30 Najpiękniejsze baśnie braci
Grimm - fantastyczny
13:45 Lassie - przygodowy
15:45 Pokojówka na Manhattanie
- komedia
17:50 Mumia: Grobowiec cesarza
Smoka - sensacyjny
20:00 Wybuchowa para
- komedia sensacyjna
22:05 Dzień próby - sensacyjny
00:30 Król Skorpion II: Narodziny
wojownika - sensacyjny

07:00 Teledyski

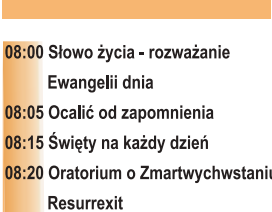
07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztukę odc. 38
07:55 Trochę wielkiej miłości
- obyczajowy
08:55 Święto wiosny według
Simona Rattle'a
10:00 Wstęp do filmu odc. 47
10:05 Siedmiu wspaniałych - western
12:25 Studio Kultura - rozmowy odc. 1
12:40 Chuligan literacki odc. 47
13:20 Pół żartem, pół serio - komedia
15:30 Sting: The Last Ship
- Live At the Public Theater
17:00 Pomniki historii odc. 37 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Cała prawda
19:20 Iluzja
19:45 Dzień dobry dziś
20:20 Wstęp do filmu odc. 49
20:25 Mały wielki człowiek - western
22:55 Poczłwki znad krawędzi
- komediodramat
00:50 Sting: The Last Ship
- Live At the Public Theater

TVP HISTORIA

10:20 Okrasa łamie przepisy

06:55 Był taki dzień odc. 534
07:05 Ginące cywilizacje
odc. 14 - serial
08:10 Wygnaniec - dokumentalny
09:20 Szaleństwa panny Ewy
odc. 2 - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 22
10:50 Titanic - ostateczny scenariusz
- dokumentalny
11:55 Droga od Chrystusa
do Konstantyna
odc. 4 - dokumentalny
13:00 Wielki Tydzień w Jerozolimie
odc. 5
13:30 Australia - śladami ewolucji
- dokumentalny
14:35 Ogniem i mieczem - historyczny
17:35 Ex libris
18:05 Czterdziestolatek odc. 6 - serial
19:05 Poła Negri. Życie gwiazdy
- dokumentalny
20:15 Chce się żyć - dramat
22:15 Święty Augustyn odc. 2 - serial
00:10 Konnica - przygodowy

08:00 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:05 Ocalić od zapomnienia
08:15 Święty na każdy dzień
08:20 Oratorium o Zmartwychwstaniu
Resurrexit
09:00 Pan rzeczywiście
zmartwychwstał
09:30 Ziemia mojego Zbawiciela
10:00 Msza Święta w uroczystości
Zmartwychwstania Pańskiego
z Watykanu. Błogosławieństwo
Urbi et Orbi
12:15 Przegląd katolickiego
tygodnika "Niedziela"
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków
14:10 Albert Schweitzer - biograficzny
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Łaski pełna - obyczajowy
19:35 Jezus - królestwo bez granic
odc. 24 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 7 - serial
22:30 Vatican Magazine

HITY DNIA

„Szeregowiec Dolot”
(2005r.) POLSAT 10:00

II wojna światowa. Dolot jest leśnym gołębiem. Pomimo skromnych rozmiarów jego marzeniem jest służba w armii. Wraz z przyjaciółmi zaciąga się do Królewskiej Służby Gołębi Pocztowych. Do zadań elitarniej jednostki należy przenoszenie wiadomości przez Kanał La Manche.

„Piękna i bestia”
(1991r.) TV 4 15:20

Córka ogrodnika sprawującego opiekę nad różami zgadza się zamieszkać w ponurym zamczysku, aby ratować życie ojca. Początkowo gospodarz budzi w niej jedynie przerażenie i wstręt, lecz z upływem czasu dziewczyna zaczyna współczuć istocie zamkniętej w odróżającym ciele.

TVP 1

18:35 Jaka to melodia?

05:30 Cesarskie cięcie - komedia
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
07:55 Alvin i wiewiórki III - animowany
09:25 Księga Ksiąg odc. 12
10:00 Miś - komedia
12:00 Regina Coeli
12:20 Bez lęku. Niezwykła decyzja papieża Benedykta XVI - dokumentalny
13:35 Córka maharadży odc. 3
15:15 Cziłala z Beverly Hills - komedia
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony odc. 1 s. 4
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Pan i pani Killer - komedia sensacyjna
22:05 Go! Ekstra
22:35 Oblicze miłosierdzia - dokumentalny
23:50 Podejrzani zakochani - komedia romantyczna
01:40 Mrzonka - komedia

TVP 2

16:10 Różowa Pantera

05:35 Pan Wołodyjowski - historyczny
06:50 Pan Wołodyjowski - historyczny
08:15 Ukryte skarby odc. 13
08:50 Piękna i bestia
11:00 Wieczernia paschalna z monasteru w Supraslu
12:15 Zwariowany weekend - komedia
14:00 Familiada
14:35 Kocham Cię, Polsko! odc. 120
16:10 Różowa Pantera - komedia kryminalna
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Pan Wołodyjowski - historyczny
20:05 Barwy szczęścia odc. 1642 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1295 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 19
22:55 Bake off - Ale przepis odc. 19
23:20 Step Up: Taniec zmysłów - muzyczny
01:10 Różowa Pantera - komedia kryminalna

tvn

11:35 Pamiętnik księżniczki

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 15 s. 12
07:45 Spotkanie ze smakiem odc. 7
07:55 Milionerzy odc. 38
08:55 Hugo i jego wynalazek - przygodowy
11:35 Pamiętnik księżniczki - komedia romantyczna
13:55 Willow - fantastyczny
16:35 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki - przygodowy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4921
20:00 Milionerzy odc. 39
21:00 Królowna Śnieżka i Łowca - fantastyczny
23:35 Pieniądże to nie wszystko - komedia
1:55 Narzeczony mimo woli - komedia

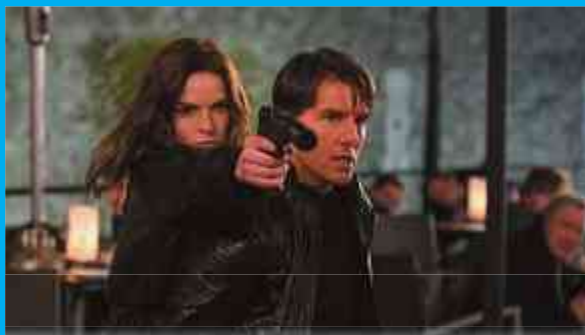
POLSAT

14:40 Titanic

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Epoka lodowcowa: Wielkanocne niespodzianki odc. 3 - animowany
08:40 Dino Mama - animowany
10:30 Epoka lodowcowa II: Odwilż - animowany
12:20 X-Men - Ostatni bastion - film SF
14:40 Titanic - katastroficzny
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 327 - serial
20:00 Mission: Impossible - Rogue Nation - sensacyjny
22:55 Akt odwagi - sensacyjny
01:15 Azyl - thriller

HITY DNIA

„Mission: Impossible – Rogue Nation”
(2015r.) POLSAT 20:00

Ethan Hunt, niegdyś członek elitarniej rządowej jednostki Impossible Missions Force, skrzykuje swoich dawnych kolegów , aby stawić czoła niebezpiecznej sieci agentów, zwanej Syndykatem. Organizacja zagraża światowemu pokojowi.

„Noe: Wybrany przez Boga”
(2014r.) TV Puls 15:00

W przededniu potopu świat jest miejscem zaludnionym przez potomków Kaina oraz skalne giganty. Ostatnim prawym człowiekiem jest Noe, były wojownik, mag i uzdrowiciel, mąż Naameh, ojciec Sema, Chama i Jafeta. Noego co noc nawiedza sen o powodzi, która niszczy wszelkie istnienie.

7 tvn

13:15 Miasto cienia

05:55 Ukryta prawda odc. 202 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Na tropie Marsupilami - komedia
11:10 Tomcio Grubasek - komedia
13:15 Miasto cienia - film SF
15:15 Granice czasu - przygodowy
17:45 Głupi i głupszy - komedia
20:00 Sześć dni, siedem nocy - komedia romantyczna
22:10 Miss Agent - komedia sensacyjna
00:35 Wielki Gatsby - dramat

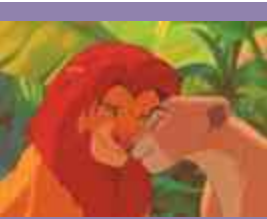
4

09:45 Król lew II: Czas Simby

06:00 Akcja renowacja USA odc. 24 s. 2 - serial
06:30 Akcja renowacja USA odc. 25 s. 2 - serial
07:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 21 - serial
07:40 Kaczor Donald przedstawia odc. 24 - serial
08:10 Tarzan II odc. 2 - animowany
09:45 Król lew II: Czas Simby - animowany
11:20 Zaginiony łąd - przygodowy
13:35 Piękna i bestia - animowany
15:25 Joe Dirt - komedia
17:15 Tornado w Nowym Jorku - sensacyjny
19:00 Policjantki i policjanci odc. 270 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 75 - serial
21:00 Straszny film V - komedia
22:50 Lodowy księżyc - thriller
00:40 Tajemnice kasyn - dokumentalny

TV puls

11:55 Król lew

05:50 Ale numer! odc. 31
06:20 Ale numer! odc. 32
06:50 Ale numer! odc. 33
07:20 Ale numer! odc. 34
07:50 Lassie - przygodowy
09:55 Na psa urok - komedia
11:55 Król lew - animowany
13:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
15:00 Noe: Wybrany przez Boga - przygodowy
17:50 Wybuchowa para - komedia sensacyjna
20:00 Robin Hood: Księżę złodziei - przygodowy
22:55 Złoto pustyni - dramat wojenny
01:25 Taki jest świat odc. 44 s. 2

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:10 Afisz kulturalny
07:30 Informacje kulturalne
07:50 Pegaz
08:55 Pan Tadeusz - obyczajowy
11:35 Studio Kultura - niedziela z...
12:25 Studio Kultura - rozmowy odc. 2
12:45 Wstęp do filmu odc. 49
12:50 Mały wielki człowiek - western
15:15 Studio Kultura - rozmowy odc. 3
15:35 Przygody barona Munchausena - biograficzny
17:50 Studio Kultura - rozmowy odc. 1
18:20 Vincent van Gogh - Malowane słowami - dokumentalny
19:20 Legendy rocka odc. 9 - serial
20:20 Wstęp do filmu odc. 52
20:25 Major Dundee - western
22:30 Którędy po sztuce odc. 39
22:45 Jeziorak - kryminalny
00:30 Wyspa - krótkometrażowy

TVP HISTORIA

08:55 Szaletstwa panny Ewy

06:55 Był taki dzień odc. 535
07:00 Emisariusz Kardynała - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 61
08:30 Smak tradycji odc. 12
08:55 Szaletstwa panny Ewy odc. 3 - serial
10:00 Podziemny świat Wyspy Wielkanocnej - dokumentalny
11:05 Z widokiem na Atlantyk odc. 3 - serial
12:10 Konnica - przygodowy
14:10 Encyklopedia II wojny światowej odc. 28 - serial
14:40 Ada! To nie wypadła! - komedia
16:20 Pola Negri. Życie gwiazdy - dokumentalny
17:20 Ex libris
17:50 Czterdziestolatek odc. 7 - serial
18:50 Flesz historii
19:20 Ostatnia tajemnica Romanów - dokumentalny
20:25 Ogniem i mieczem - historyczny
23:35 Ballada o prawdziwym kłamstwie - dokumentalny
01:00 Tango papieża - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Brat naszego Boga
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Modlitwa Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:30 Znak wiary - obyczajowy
14:15 Benedykt XVI i jego niemiecka ojczyzna - dokumentalny
15:40 Po cóż są nam święci - serial
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Koncert życzeń
16:50 Tydzień z Ziemi Świętej
17:10 Święty na każdy dzień
17:15 Jerash starożytne miasto Jordanii
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Mojżesz - 10 przykazań odc. 17 - serial
22:30 Uczeń i mistrz - obyczajowy

TVP 1

18:05 Klan

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:13 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 31 - serial
09:35 Ranczo odc. 81 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 11 - serial
11:30 Rok w ogrodzie
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 Magazyn rolniczy
12:40 Przepis dnia odc. 478
12:50 Relacja z nabożeństwa wielkanocnego w Kościele greckokatolickim
14:00 Sekrety ojca odc. 32 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 80 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 479
18:05 Klan odc. 3111
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 124 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Rozdarte serca odc. 49 - serial
21:05 GOL
21:15 El Príncipe - dzielnica zła odc. 15 - serial
22:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 7 s. 15 - serial
23:10 Biegnij, chłopcze, biegnij - dramat wojenny
01:05 Kroniki Riddicka - film SF

TVP 2

16:05 M jak miłość

06:10 Rodzinka.pl odc. 35 - serial
06:40 Lokatorzy kamienicy metodystów
07:10 M jak miłość odc. 17 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1642 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 361 - serial
12:35 Cena miłości odc. 22
13:30 Rodzinka.pl odc. 145 s. 6 - serial
14:05 Program rozrywkowy
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 41 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1295 - serial
17:05 Cena miłości odc. 23
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1642 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1643 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1296 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Żony oligarchów. Rosja, ruble i miłość - dokumentalny
00:05 Świętokrzyska Gala Kabaretowa

tvn

19:50 Uwaga!

05:55 Mango - Telezakupy
07:00 36,6 °C odc. 3
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2023
10:55 Ukryta prawda odc. 759 - serial
12:00 Szkoła odc. 411 - serial
13:00 19+ odc. 112 - serial
13:30 Szpital odc. 648 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 6
15:30 Szkoła odc. 412 - serial
16:30 19+ odc. 113 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 760 - serial
18:00 Szpital odc. 649 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4922
20:10 Doradca smaku odc. 27
20:15 Na Wspólnej odc. 2461 - serial
20:55 Milionerzy odc. 40
21:30 Agent - gwiazdy odc. 10 s. 2
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 10 s. 11
23:30 Superwizjer odc. 1094
00:05 Misja Pies odc. 7

POLSAT

18:00 Pierwsza miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 597 s. 11 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 384 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 385 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 66 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 473 - serial
12:00 Oszukane odc. 3 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 707 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2482 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 753 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3365,
16:30 Na ratunek 112 odc. 96 - serial
17:00 Gliniarze odc. 86 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2483 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 37 - serial
20:05 The Brain. Genialny umysł
21:35 Niania w wielkim mieście odc. 7 - serial
22:45 Azyl - thriller
01:05 Sposób na blondynkę - komedia romantyczna

7 tvn

09:10 Lekarze

05:20 Szpital odc. 11 - serial
06:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1136 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 194 - serial
08:00 Kryminalni odc. 12 - serial
09:10 Lekarze odc. 6 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 256 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 195 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 219 - serial
14:55 Szpital odc. 12 - serial
15:55 Kryminalni odc. 13 - serial
17:00 Dr House odc. 1 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 15 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 257 - serial
20:00 Striptiz - sensacyjny
22:35 Droga śmierci - sensacyjny
00:30 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 3 s. 2 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Akcja renowacja USA odc. 25 s. 2 - serial
06:25 Akcja renowacja USA odc. 26 s. 2 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 22 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 4 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 25 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 7 - serial
09:00 Strażnik Teksasu odc. 113 - serial
10:00 Dom nie do poznania
11:00 Detektywi w akcji odc. 103 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 61 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 270 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 1
15:00 Dom nie do poznania odc. 151
16:00 Twoja na zawsze odc. 29
17:00 Trzy razy Ana odc. 75
18:00 Detektywi w akcji odc. 104 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 271 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 76 - serial
21:00 Egzorcyzmy Emily Rose - horror
23:35 Asteroida kontra Ziemia - film SF
01:25 Spadkobiercy odc. 4

HITY DNIA

„Azyl”
(2002r.) Polsat 22:45

Do luksusowego domu w centrum Nowego Jorku, należącego dawniej do ekscentrycznego milionera, wprowadza się Meg Altman z córką, Sarą. Oprócz niezliczonych pokoi i zakamarków w mieszkaniu znajduje się "azyl" opancerzone, zamykane na elektroniczny zamek pomieszczenie.

„Naciągacze”
(2003r.) TV Puls 20:00

Roy jest utalentowanym oszustem. Wraz ze współnikiem, Frankiem, żyją z naciągania ludzi. Choć w zawodzie Roy radzi sobie świetnie, to jednak w życiu prywatnym mu się nie układa. Mężczyzna ma trudny charakter, co skazuje go na samotność.

puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 16 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 52 s. 3 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 53 s. 3 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 18 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 5 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 4 - serial
13:40 Górka Dolna odc. 9 s. 3 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 4 - serial
15:15 Allo, Allo odc. 5 - serial
16:00 Ale numer! odc. 28
16:30 Ale numer! odc. 35
17:00 Górka Dolna odc. 8 s. 2 - serial
18:00 Gwiazdy Lombardu odc. 186 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy Lombardu odc. 187 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy Lombardu odc. 188 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy Lombardu odc. 189 s. 10 - serial
20:00 Naciągacze - komedia
22:20 Statek miłości - komedia
00:15 Ale numer! odc. 28

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Księga przestrzeni odc. 18 - serial
08:35 Którędy po sztuce odc. 39
08:45 Kamizelka
09:45 Filmy Jacquesa Tati odc. 1
09:50 Wakacje pana Hulot - komedia
11:30 Czarne chmury odc. 10 - serial
12:35 Hrabina Cosel odc. 1 - serial
13:35 Studio Kultura - niedziela z... Górkiewicz - komedia
16:20 Profesor Zazul - krótkometrażowy
16:50 Filmy Jacquesa Tati odc. 1
17:00 Wakacje pana Hulot - komedia
18:35 This is Comedy - nowe oblicze komedii - dokumentalny
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dzieje grzechu
22:10 "Dzieje grzechu" - rozmowa po spektaklu
22:40 Pegaz
23:10 Chuligan literacki odc. 47
23:50 Marat/Sade - dramat
01:55 Płynące wieżowce - dramat

TVP HISTORIA

19:00 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 536
07:00 Dokumentalny - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 62
08:35 Zaproszenie odc. 117
09:05 Zaproszenie odc. 118
09:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:05 Dotknięcie anioła - dokumentalny
11:20 Australia - śladami ewolucji - dokumentalny
12:20 Koszmary, które jeszcze się śnią
12:55 Ostatnia tajemnica Romanowów - dokumentalny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 93
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 54 - serial
15:35 Ostatni dzień Abrahama Lincolna - dokumentalny
16:35 Betar - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 6, - serial
18:35 Regiony z historią odc. 24
19:00 Sensacje XX wieku odc. 77
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Generałowie Hitlera odc. 5 - serial
21:45 Komandoria odc. 1 - serial
22:45 Ślady na śniegu - dokumentalny
23:50 Stepy - dramat
01:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 62

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:20 Koncert życzeń
09:10 Papież Polak do Rodaków
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc o ojczyźnie
11:45 Syria - Damaszek i okolice
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Prawdziwie spadła z nieba - dokumentalny
13:20 Jan Paweł II i cud w Kostaryce - dokumentalny
14:00 Mojesz - 10 przykazań odc. 17 - serial
15:00 Dar nadziei - historia Tony'go Melendesa - dokumentalny
15:40 Budowa świątyni w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej w miejscowości Subukia w Kenii
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą odc. 26
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Aktualności akademickie WSKSiM
17:00 Życie monastyczne - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy małuch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc o ojczyźnie
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Eksodus - Droga Narodu Wybranego - dokumentalny

HITY DNIA

**„Sposób na blondynkę”
(1998r.) Polsat 22:00**

Życiowy nieudacznik Ted nie może zapomnieć o najpiękniejszej dziewczynie ze szkoły – Mary. Ich jedyna planowana wspólna randka na balu maturalnym nie doszła do skutku. Niecodzienny wypadek sprawił, że Ted trafił do szpitala.

**„Siła taktyczna”
(2011r.) TV 4 21:00**

Tate dowodzi czteroosobowym oddziałem SWAT, który odbywa szkolenie w opuszczonej fabryce. Niespodziewanie na miejscu pojawia się włoska i rosyjska mafia. Dysponujący tylko szkoleniowymi ślepakami policjanci dostają się w sam środek strzelaniny.

TVP 1

18:40 Wspaniałe stulecie

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:13 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 32 - serial
09:35 Ranczo odc. 82 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 12 - serial
11:25 Okrasa łamie przepisy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Przepis dnia odc. 479
13:00 24 godziny w Indiach - dokumentalny
14:00 Sekrety ojca odc. 33 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 81 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 480
18:05 Klan odc. 3112
18:40 Wspaniałe stulecie:
Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 125 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Nasza niania jest agentem - komedia sensacyjna
21:55 Magazyn śledczy Anity Gargas
22:35 Kochana córeczko - dokumentalny
23:40 Kroniki Riddicka - film SF
01:45 El Principe - dzielnica zła odc. 15 - serial

TVP 2

15:10 Tysiąc i jedna noc

06:45 Program gminy żydowskiej
07:10 M jak miłość odc. 18 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1643 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 362 - serial
12:35 Cena miłości odc. 23
13:30 Rodzinka.pl odc. 146 s. 6 - serial
14:10 Świętokrzyska Gala Kabaretowa
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 42 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1296 - serial
17:05 Cena miłości odc. 24
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1643 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1644 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 670 - serial
21:45 Na sygnale odc. 138 - serial
22:25 Bridget Jones - w pogoni za rozumem - komedia
00:25 O mnie się nie martw odc. 71 s. 6 - serial

14:30 Kuchenne rewolucje

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1
07:50 Doradca smaku odc. 27
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2024
10:55 Ukryta prawda odc. 760 - serial
12:00 Szkoła odc. 412 - serial
13:00 19+ odc. 113 - serial
13:30 Szpital odc. 649 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 6
15:30 Szkoła odc. 413 - serial
16:30 19+ odc. 114 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 761 - serial
18:00 Szpital odc. 650 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4923
20:10 Doradca smaku odc. 28
20:15 Na Wspólnej odc. 2462 - serial
20:55 Milionerzy odc. 41
21:30 Belle Epoque odc. 10 - serial
22:30 Kolekcjoner - dramat kryminalny
00:55 Królowa Śnieżka i Łowca - fantastyczny

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 598 s. 11 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 386 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 387 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 67 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 474 - serial
12:00 Oszukane odc. 4 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 708 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2483 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 754 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3366
16:30 Na ratunek 112 odc. 97 - serial
17:00 Gliniarze odc. 87 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2484 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 235 - serial
20:00 Idol odc. 10 s. 5
22:00 Sposób na blondynkę - komedia romantyczna
00:40 Myśl jak facet - komedia romantyczna

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 203 - serial
06:05 Szpital odc. 12 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 195 - serial
08:00 Kryminalni odc. 13 - serial
09:10 Lekarze odc. 7 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 257 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 196 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 220 - serial
14:55 Szpital odc. 13 - serial
15:55 Kryminalni odc. 1 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 2 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 16 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 258 - serial
20:00 J. Edgar - dramat
22:55 Magazyn UEFA Champions League odc. 15
00:00 Kryminalni odc. 6 s. 8 - serial

09:00 Strażnik Teksasu

06:00 Akcja renowacja USA odc. 26 s. 2 - serial
06:25 Akcja renowacja USA odc. 1 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 23 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 5 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 26 - serial
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 8 - serial
09:00 Strażnik Teksasu odc. 114 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 152
11:00 Detektywi w akcji odc. 104 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 62 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 271 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 3
15:00 Dom nie do poznania odc. 153
16:00 Twoja na zawsze odc. 30
17:00 Trzy razy Ana odc. 76
18:00 Detektywi w akcji odc. 105 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 272 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 77 - serial
21:00 Siła taktyczna - sensacyjny
22:50 Syrena - horror
00:40 Spadkobiercy odc. 5

12:55 Co ludzie powiedzą?

06:00 To moje życie! odc. 11
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 16 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 53 s. 3 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 54 s. 3 - serial
10:00 Napisała: morderstwo odc. 19 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 15 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 5 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 4 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 1 - serial
14:05 Czynne całą dobę odc. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 5 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 6 - serial
16:00 Ale numer! odc. 29
16:30 Ale numer! odc. 36
17:00 Górka Dolna odc. 1 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy Lombardu odc. 188 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy Lombardu odc. 189 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy Lombardu odc. 190 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy Lombardu odc. 191 s. 10 - serial
20:00 Złoto pustyni - dramat wojenny
22:20 Naciągacze - komedia
00:50 Objawienia odc. 3 - serial grozy

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Wydarzenie aktualne
08:55 Piżama - obyczajowy
09:35 Mój Nikifor - obyczajowy
11:30 Hrabina Cosel odc. 2 - serial
12:30 Hrabina Cosel odc. 3 - serial
13:30 Studio Kultura - niedziela z...
14:25 Spona - komedia
16:05 Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków - Bydgoszcz 2017
16:30 Mój Nikifor - obyczajowy
18:15 Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków - Bydgoszcz 2017
18:40 Studio Kultura - rozmowy
19:00 Pegaz
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Betar - dokumentalny
21:20 Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków - Bydgoszcz 2017
21:50 Śmierć Zygielbojma - dokumentalny
22:50 Dezerterzy odc. 44
23:25 Na samym dnie - obyczajowy
01:05 Alfabet polskiego performance odc. 16

14:25 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 537
07:00 Betar - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 63
08:35 Szlakiem smaków odc. 7 - serial
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Dzieje kultury polskiej odc. 7
11:25 Delegat - Jan Piekalkiewicz - dokumentalny
12:35 Spór o historię odc. 108
13:20 Ślady na śniegu - dokumentalny
14:25 Sensacje XX wieku odc. 77
15:15 Encyklopedia II wojny światowej odc. 80 - serial
15:45 Generałowie Hitlera odc. 5 - serial
16:40 Umschlagplatz - dokumentalny
17:35 Czas honoru odc. 7 - serial
18:30 Polska i świat z historią w tle
18:50 Sensacje XX wieku odc. 76
19:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Nowe Ateny
21:20 Flesz historii
21:45 Komandoria odc. 2 - serial
22:45 Kulisy II wojny światowej odc. 2 - serial
23:50 Tragarz puchu
01:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 63

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi - dla dzieci
09:00 Kalejdoskop młodych
09:30 Aktualności akademickie WSKSiM
09:35 Petra - tajemnicze miasto
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Przyroda i ludzie
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Poradnik szczęśliwego małżeństwa odc. 10 - serial
11:50 Po cóż są nam święci - serial
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Serce bohatera - obyczajowy
14:05 Niebieska jabłoń - obyczajowy
15:40 Adoracja w Kalkucie - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom - serial
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków odc. 60 - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Odnaleźć drogę - obyczajowy

Dobrze zjeść

Pierwsze kroki w kuchni, czyli uczniowie
Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują

KARTACZE

Składniki:

- 2,5 kg ziemniaków surowych
- 8-9 ziemniaków ugotowanych dużych
- 1 czubata łyżka mąki ziemniaczanej

Farsz:

- 1 kg łopatki wieprzowej
- pieprz ziółowy
- sól
- majeranek
- cebula
- boczek lub skwarki do polania
- 1 mała cebula

Sposób wykonania:

Surowe ziemniaki zetrzeć na tarce, wyłożyć masę na sitko, żeby odciekła, dobrze odcisnąć, soku nie wylewać. Ugotowane ziemniaki zmielić przez maszynkę. Starte surowe ziemniaki wymieszać z ugotowanymi, odlać sok ziemniaczany, lekko posolić i wyrobić ciasto, dodać 1 łyżkę mąki ziemniaczanej. Mięso pokroić na kawałki, ugotować jak na pasztet z warzywami, zmielić przez maszynkę, dodać startą cebulę, sól, pieprz, odrobinę rozartego majeranku, jajko. Wyrobić mięsny farsz. Formować kartacze wielkości dłoni (w formie wrzecioną), nadziewać mięsem. Gotować w lekko osolonej wodzie, 20-25 minut. Polać skwarkami i przesmażoną cebulą.

Smacznego!

Ewelina Krzyżanowska z klasy trzeciej technikum poleca kartacze

					7			5
				8	9		2	
2				4	5			8
8		2	1	7		4		3
	1		6	4	8		5	
9		4		3	2	8		7
	7			2	1			9
		1		8	4			
3			7					

		8		1			4	
		7	3			1		9
		1		5	7			6
	1	3			8			
9	7		6		4		2	1
			5			3	6	
1			8	4		6		
4		2			3	9		
	5			2		4		

P O G O D A

CZW. 13.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 6 °C opady: 4 5 mm ciśnienie: 998 1000 hPa wiatr: 35 50 km/h
PT. 14.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 6 4 °C opady: 2 3 mm ciśnienie: 1010 1015 hPa wiatr: 29 45 km/h
SOB. 15.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 -1 °C opady: 11 12 mm ciśnienie: 1007 1011 hPa wiatr: 27 45 km/h
NIEDZ. 16.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 9 2 °C opady: 2 3 mm ciśnienie: 999 1001 hPa wiatr: 35 55 km/h
PN. 17.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 7 2 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1010 1012 hPa wiatr: 20 40 km/h
WT. 18.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 -1 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1018 1022 hPa wiatr: 9 15 km/h
ŚR. 19.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 6 -1 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1024 1030 hPa wiatr: 14 20 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Rachunek w banku	▼	Brigitte (ur. 1934), sławna aktorka	▼	Obyczaje, normy, wartości	▼	Dzieło, rozprawa naukowa	▼	Brak spokoju, równowagi	▼	Reprezentacyjna drużyna sportowa	▼	Zawodnik w korridzie zadający końcowy	Dowódca wojskowy i naczelnik osiedli kozackich
Starszy kelner	▶		▼		▼	Stan w zach. części USA	▶					12	
Imię żeńskie - 27.VII, 1.XII	▶		8				3			Niem. i fińska moneta zdawkowa			Człowiek skłonny do wywoływania awantur
Rzemień, pas, powróż do wiązania	▶					Patos, przesadna afektacja	▶					5	
	▶								Holenderski ser	▶			
Działanie, postępek mające na celu zmylenie		"Usta" motyla		Rzymska bogini świtu		Odbudowa, restaurowanie, naprawa	▶					1	
	▶									Państwo ze stolicą w Teheranie	▶		
Pozostałość, resztki		Bóg ciemności, syn Chaosu i Nocy		Dzielnica Warszawy		Składnik mosiadzu			Solo Żyilis-Gary		9	Atak szalu	11
Nasycanie powietrzem	▶							7	6	A z krzyżem	▶		
Koń maści kruczej, czarny, kary	▶								Dobry, piękny koń, zwłaszcza rasowy	▶			
3805 m n.p.m	▶												
Gra o wszystko								4	2	Narząd wzroku; Z tęczęwką	▶		10
	▶								Lasso	▶			

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

7	8	9	10	11	12
---	---	---	----	----	----

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Będą kary za GMO bez zezwolenia

W ubiegłym tygodniu do prac w sejmowych komisjach trafił rządowy projekt nowelizacji ustawy o mikroorganizmach i GMO. Proponowane przepisy zakładają zwiększenie bezpieczeństwa zdrowia ludzi i środowiska przez wprowadzenie mechanizmów umożliwiających skuteczną kontrolę. W resorcie środowiska ma być prowadzony specjalny rejestr upraw modyfikowanych genetycznie. Funkcję kontrolną ma sprawować Główny Inspektor Roślin i Nasiennictwa. Weryfikacja tych upraw obejmie zarówno badanie dokumentów, jak i pobieranie próbek z pól. Prowadzenie upraw GMO bez zezwolenia ma podlegać karze od 10 tys. zł do 30 tys. zł za każdy rozpoczęty hektar uprawy.

Solaria tylko dla dorosłych?

W Kancelarii Prezydenta RP ruszyły prace nad projektem ustawy regulującej korzystanie z solariów przez dzieci. Rzecznik Praw Dziecka wystąpił pismo do Andrzeja Dudy, w którym wyraził zadowolenie z tej inicjatywy. Marek Michalak od 2009 roku walczy o wprowadzenie bezwarunkowego prawnego zakazu korzystania przez osoby małoletnie z solariów. RPD wskazuje na konsekwencje nadmiernego promieniowania ultrafioletowego wytwarzanego przez łóżka opalające na zdrowie i życie dzieci. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, korzystanie z łóżek opalających częściej niż raz w miesiącu u osób poniżej 30. roku życia podnosi ryzyko zachorowania na czerniaka o 75 proc.

Zatrważające dane NIK-u

NIK ustaliła, że ponad połowa skontrolowanych przez tę instytucję Stacji Kontroli Pojazdów wykonała badania samochodów w niepełnym zakresie lub z wykorzystaniem narzędzi, które nie spełniają wymagań. Według opinii NIK-u (zamieszczonej na oficjalnej stronie internetowej), taki stan rzeczy wynika ze słabego nadzoru starostów nad przedsiębiorcami prowadzącymi stacje. 19 z 21 skontrolowanych starostw nie przeprowadzało obowiązkowych, corocznych kontroli stacji kontroli pojazdów lub też przeprowadzało je po terminie.

Nowa instytucja wzmocni kino?

Rząd przygotowuje projekt ustawy o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej. Zgodnie z propozycją, powstanie Polski Fundusz Audiowizualny, który ma funkcjonować niezależnie od Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej. Celem PFA ma być wspieranie rodzimej kinematografii, ale w zakresie jej oddziaływania na gospodarkę narodową. Ponadto nowa instytucja ma promować polskie dziedzictwo kulturalne na świecie.

O posiłkach dla szkół

Do konsultacji społecznych trafił projekt ustawy dotyczącej m.in. nowego programu dostarczania posiłków do szkół. Obecnie placówki objęte są akcjami „Mleko w szkole” oraz „Owoce i warzywa w szkole”. Od roku szkolnego 2017/2018, w związku z likwidacją Agencji Rynku Rolnego, zadania agencji płatniczej w tym zakresie będzie pełnić Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Aktualne kwoty odszkodowań

Resort rodziny, pracy i polityki społecznej opublikował obwieszczenie ministra w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. 809 zł ma przysługiwać za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych. 14 tys. 165 zł otrzyma osoba z całkowitą niezdolnością do pracy oraz samodzielnej egzystencji. 36 tys. 425 zł otrzyma uprawniony członek rodziny zmarłego, inny niż małżonek lub dziecko. Z kolei 72 tys. 850 zł odszkodowania otrzyma małżonek lub dziecko zmarłego.

Prawo o zgromadzeniach weszło w życie

Od niedzieli 2 kwietnia obowiązuje nowa ustawa Prawo o zgromadzeniach. Zgodnie z przepisami, organizator może wystąpić do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń. Musi jednak spełnić kilka warunków. Wojewoda może wydać pozwolenie w przypadku, gdy zgromadzenia są planowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej cztery razy w roku, według opracowanego terminarza, lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych. Chodzi o wydarzenia, które odbywały się w ciągu ostatnich trzech lat i miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych wydarzeń dla historii Polski. Organizator składa taki wniosek do wojewody nie później niż na siedem dni przed planowaną datą pierwszego z cyklu zgromadzeń. Imprezom organizowanym cyklicznie przysługuje pierwszeństwo wyboru miejsca i czasu zorganizowania zgromadzenia.

Co jedzą uczniowie w stołówkach na całym świecie?

AKCJA EKSTRA STOŁÓWKA ▶ Ryby, warzywa, sery i wodorosty – to nie menu wykwintnej restauracji, ale obiady serwowane w szkolnych stołówkach na całym świecie. Przeczytajcie, a dowiedziecie się, co mogą znaleźć na swoich talerzach uczniowie w innych krajach Europy, w Azji i Stanach Zjednoczonych

Uczniowie w polskich szkołach są przyzwyczajeni do naszych rodzimych tradycyjnych potraw, które można wpisać w szerszy kontekst diety śródziemnomorskiej. Zapewne byłoby zaskoczeni, gdyby postawiono przed nimi talerze ich kolegów uczących się w różnych krajach świata.

Francuskie sery i brytyjskie zmiany

Francuskie dzieci mogą liczyć w szkole na spore porcje warzyw i owoców, a także specjalty swojej rodzimej kuchni. Na ich talerzu pojawia się więc grillowane mięso z dodatkiem sałaty, szpinaku czy brokułów i różne rodzaje kasz. Kanapki przygotowywane są na bazie białego pieczywa, np. z bagietek, z warzywami oraz serami pleśniowymi. We Francji serwuje się dużo potraw przyrządzonych ze składników sezonowych. Odpowiedniemu spożywaniu posiłków sprzyja dłuższa przerwa obiadowa. Czasami rodzice w ciągu dnia zabierają dzieci ze szkoły, aby wspólnie zjeść posiłek lub uczniowie wychodzą na piknik na świeżym powietrzu.

Wielka Brytania zmagala się przez lata z problemem jedzenia typu fast food, które pojawiało się w szkołach. Ostatecznie w szkolnych stołówkach ograniczono typowo angielskie specjalty, jak słynne „fish and chips”. Teraz posiłki muszą spełniać

warunki zdrowej, zbilansowanej diety. Oznacza to serwowanie wysokiej jakości mięsa i tłustych ryb oraz warzyw i owoców. Ograniczono podawanie smażonych potraw. Organizowane są też lekcje gotowania dla uczniów, aby uczyć ich podstaw zdrowego odżywiania już od najmłodszych lat.

Skandynawia: ryby i warzywa

W krajach skandynawskich szkolne stołówki przypominają małe bistra. Obowiązuje tzw. szwedzki stół, czyli dzieci same nabierają na tace jedzenie, które chcą zjeść. Potrawy są pełne warzyw. Osobno przygotowywane jest specjalne menu dla dzieci cierpiących na alergię czy tych, które z powodów wyznaniowych unikają niektórych produktów. W Finlandii za obiady się nie płaci. Postrzega się je jako inwestycję na przyszłość – dzieci uczone są zdrowych nawyków żywieniowych, a posiłek spożywany jest wspólnie z nauczycielami.

– Szkoła jest doskonałym miejscem do upowszechniania wiedzy żywieniowej. Można to robić na wiele różnych sposobów, czerpiąc wzorce choćby z krajów skandynawskich. Warsztaty żywieniowe, lekcje gotowania, nauka właściwego gospodarowania

żywnością, wspólne spożywanie posiłków z prowadzącymi zajęcia – mogą mieć ogromne znacze-

nie w kształtowaniu właściwych wzorców żywieniowych u dzieci, z których czerpać będą już jako dorośli. Co więcej, odpowiednie nawyki żywieniowe dzieci przynoszą do domów, mając wpływ na zachowania żywieniowe w rodzinach – opowiada Marek Borowski, prezes Federacji Polskich Banków Żywności, partnera społecznego programu „Extra Szkolna Stołówka”.

Na posiłki w skandynawskich szkołach składają się świeże, gotowane warzywa, ziemniaki, ryż lub makaron, ryby serwowane przynajmniej raz w tygodniu, mięso. Dzieci sięgają też po mle-

ko i jagody na deser.

USA: burgery i nuggetsy

W Stanach Zjednoczonych otyłość wśród dzieci jest palącym problemem. Na szkolnych tacach pojawiały się nuggetsy, hamburgery i frytki. Do tego naleśniki, masło orzechowe, kawałki pizzy i różne rodzaje słodczy. Postanowiła to zmienić żona byłego prezydenta USA Michelle Obama, rozpoczynając walkę z niezdrową żywnością w szkole, m.in. rekomendując odpowiednie menu dla stołówki.

Gorące południe, czyli menu śródziemnomorskie

Dzieci mieszkające na Półwyspie Iberyjskim korzystają z bogactwa świeżych warzyw i owoców morza, którymi szczyci się ten region Europy. Na szkolnych tacach pojawiają się nie tylko ryby, ale też krewetki w towarzystwie ryżu. Na deser owoce, np. pomarańcze.

Posiłki uczniów w greckich szkołach zawierają produkty, na których bazuje narodowa kuchnia mieszkańców kraju. Mięso, często grillowane, warzywna sałata, np. z pomidorami, jogurty z owocami i sery – czyli wszystko to, co kochamy w diecie śródziemnomorskiej.

Włochy, czyli makarony, pomidory, ryby, tradycyjne pieczy-

wo. I te właśnie składniki znajdują na talerzach uczniowie z Italii.

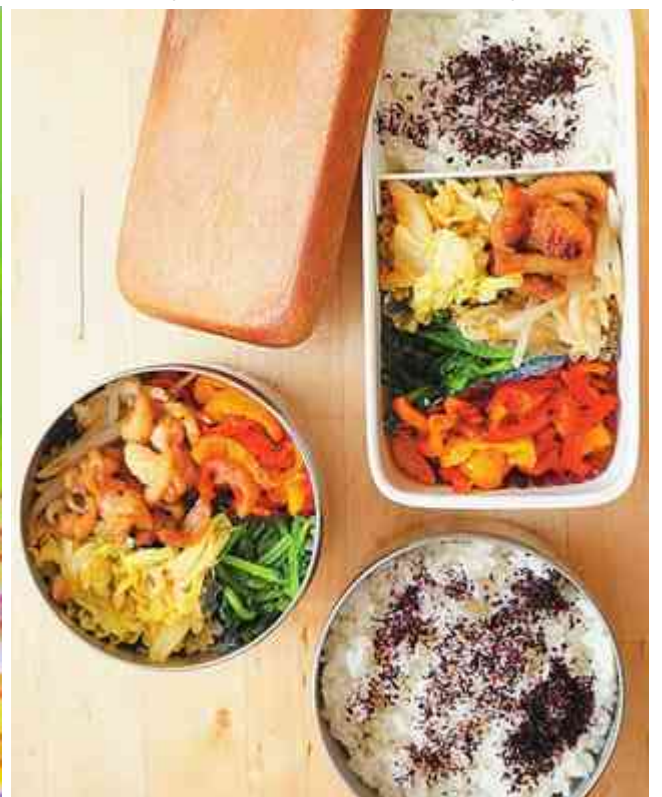
Brazylia: mięso + sałatka

W szkołach podaje się to, co lubią mieszkańcy kraju: mięso z dodatkiem warzyw i ryżu, sałatki, często też fasolkę.

Azja: owoce morza i tofu

W Azji dzieci na stołówkach dostają to, co w ich krajach jest najbardziej popularne – czyli ryż i owoce morza. W japońskich szkołach rządzą ryby, serwuje się zupy – często rybne. Na deser spożywa się owoce. Popularne jest także tofu, czyli sojowy twarożek. Pojawiają się też wodorosty, będące typowo azjatyckim przysmakiem. W Korei Południowej dzieci sięgają ponadto po kiszoną kapustę.

W polskich szkołach uczniowie nie dostaną wodorostów, ale, co ważne, serwuje się im coraz więcej warzyw i owoców, a smażone potrawy goszczą na talerzach maksymalnie dwa razy w tygodniu. Teraz szkoły mogą też liczyć na wsparcie w remoncie szkolnej stołówki i pomoc w procesie zmiany nawyków żywieniowych wśród uczniów w ramach programu „Extra Szkolna Stołówka”. Federacja Polskich Banków Żywności przeprowadzi bowiem w 50 szkołach lekcje dotyczące mądrego gospodarowania żywnością. Szkoły mogą zgłaszać się do programu edukacyjnego na www.extrastolowki.pl.

VVVV

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Nie będziesz narzekał na brak energii. To dobry czas, by sporządzić listę spraw do załatwienia. Ze wszystkim w porę się uporasz. Zaproponujesz współpracownikom kilka świetnych rozwiązań i uda ci się przekonać ich do realizacji planów. Lepiej, żebyś czasami trzymał język za zębami, bo możesz kogoś urazić niezbyt trafnym żartem.

Wodnik
(20.01-18.02)

Podróże i miłe wydarzenia – to będzie teraz twój żywioł. Nie odrzucisz żadnego zaproszenia. Samotne Wodniki są otwarte na nowe znajomości i spotkają na swej drodze kogoś intrygującego. W sprawach rodzinnych wyjaśnisz pewną sprawę z przeszłości, która psuła niektóre relacje. Uważaj, by twoja ambicja, chęć zaimponowania nie stała się źródłem problemów.

Ryby
(19.02-20.03)

Spokojny tydzień, obfitujący w radosne wydarzenia. Spodziewaj się samych dobrych wieści. Koniecznie skorzystaj z zaproszenia na wydarzenie organizowane przez kogoś z pracy. Spotkasz tam wiele ważnych osób, które mogą w przyszłości mieć wpływ na twoje życie zawodowe. Nie zaniedbuj relacji z najbliższą osobą, wybierzcie się gdzieś razem.

Baran
(21.03-20.04)

Dusisz się w swoim dotychczasowym towarzystwie i potrzebujesz odmiany. Nic prostszego, znajdź sobie nowe hobby, a poznasz innych ludzi. Nie rozpaczaj nad stratą znajomych, czasem rozstanie jest jedynym wyjściem, by ustrzec się eskalacji konfliktu. Bądź czujny, żebyś nie przegapił szansy na poprawę twojej sytuacji materialnej.

Byk
(21.04-21.05)

Będziesz w refleksyjnym nastroju. Postanowisz kolejny raz przeanalizować wydarzenia z przeszłości, przeprowadzisz analizę, co można było zrobić inaczej. Pamiętaj, że to strata czasu. Nie cofniesz zegara. To, na co masz wpływ, to twoja przyszłość. Kiepska pora na spotkania towarzyskie, potrzebujesz teraz samotności i spokoju. Bieżące sprawy odłóż na później.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Jesteś tak zapracowany, że nie masz czasu na kontakty z ukochaną osobą. Nie skupiaj się tylko na obowiązkach zawodowych, bo możesz ją stracić. Przemęczenie nie jest wytłumaczeniem unikania rozmów. Nie kłóć się o drobiazgi. Postaraj się być bardziej wyrozumiały i empatyczny. Ostrożnie w sprawach finansowych. Nie podejmuj żadnych decyzji bez oszacowania ryzyka.

Rak
(21.06-22.07)

Zakończy się trudna sprawa, która spędzała ci sen z powiek. Odetchniesz z ulgą. Uważnie przyjrzyj się osobom w twoim otoczeniu. Zobaczysz, kto rzeczywiście jest ci życzliwy, a kto tylko udaje. Będziesz rozczarowany, ale czasem porządki trzeba przeprowadzić. Przestań żyć przeszłością. Nieznane cię przeraża, choć nie powinieneś mieć obaw. Wszystko się ułoży.

Lew
(23.07-22.08)

Masz teraz szansę na spotkanie miłości swojego życia. Nie zamykaj się więc w czterech ścianach domu, tylko wyjdź do ludzi, nie odrzucaj zaproszeń. Temperatura w stałych związkach wzrośnie, bliskość przyniesie wam radość. W sferze finansów zalecana ostrożność. Możesz paść ofiarą naciągacza lub wydać zdecydowanie więcej, niż planowałeś.

Panna
(23.08-22.09)

Zastanów się, jak lepiej rozplanować obowiązki zawodowe, by mieć więcej czasu dla siebie. Z pewnych spraw po prostu trzeba zrezygnować. Dostaniesz ciekawą propozycję, niewykluczone, że kusić cię będzie zmiana pracy. W miłości zaczniesz szukać nowych pokus.

Waga
(23.09-23.10)

Coś cię wstrzymywało, ale teraz bez przeszkód możesz ruszyć do przodu. Masz w sobie mnóstwo energii i chęci do działania. Nie podchodź jednak do wszystkiego tak ambitnie. Trzeba też umieć odpuszczać. Nie zajmuj się sprawami, na których się nie znasz, bo efekt będzie mizerny.

Skorpion
(24.10-21.11)

Czeka cię załatwianie spraw urzędowych. Wykaż się cierpliwością i logicznym myśleniem, a wszystko pójdzie po twojej myśli. W sferze zawodowej przełożeni docenią twój talent organizacyjny. Zyskasz uznanie, o ile będziesz działał zgodnie z regułami, a nie siedział na skoty.

Strzelec
(22.11-21.12)

Trudna rozmowa z rodziną. Mów śmiało, co leży ci na sercu. Niedopowiedzenia, skrywane żale prowadzą do konfliktów. Może poczujesz się urażony słowami bliskich, ale przemyśl sprawę i dojdiesz do wniosku, że mieli rację. Zaufaj swojej intuicji, będzie ci potrzebna.

Kolorowanki dla dzieci

Dyskutowali o naturze człowieka

RYPIN ▶ We wtorek 4 kwietnia film „To nie jest kraj dla starych ludzi” zgromadził na spotkaniu w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej rekordową liczbę widzów. Do stałych bywalców dołączyli uczniowie klasy humanistycznej rypińskiego ogólniaka

Film pojawił się na wtorkowym spotkaniu z dwóch powodów. Po pierwsze, bracia Coen należą do najlepszych współczesnych reżyserów, po których sięgamy. Drugi powód jest już bardziej osobisty.

– To ulubiony film jednego ze stałych klubowiczów, który wspomaga nasze funkcjonowanie – mówi Gosia Gołębiowska z rypińskiej księżnicy.

Obraz braci Coen ukazuje przenikanie się dobra i zła w walce o duszę człowieka. Dobry szeryf Tommy Lee Jones mierzy się z demonicznym Javierem Bardemem. Człowiekiem, który musi poradzić sobie w trudnej sytuacji jest Josh Brolin, zwykły kowboj, znalazca dwóch milionów dolarów należących do mafii. Historia Mossa, który na szczęście nie jest pierwszym lepszym kowbojem z Teksasu, ale ma za sobą doświadczenia wojenne, zapoczątko-

kowała długą dyskusję.

Starsi klubowicze utożsamiali się z postacią szeryfa. Zastanawiali się, jak pracuje umysł przestępcy, który często potrafi oszukać strażników prawa. Pokuszono się także o psychoanalizę psychopatów. Zupełnie inaczej film odebrała młodzież. Okazało się, że młodzi ludzie doskonale czują się w takich tematach filmowych i swobodnie porównywali kolejne postaci. „Mechaniczna pomarańcza”, „Mroczny rycerz”, „Hannibal” czy „Siedem”, to kilka tytułów, do których nawiązywali.

Mateusz Butrykowski, największy fan filmu, podzielił się z innymi swoją interpretacją.

– Już dawno, bo ponad rok temu mówiłem o tym, że trzeba pokazać „To nie jest kraj dla starych ludzi” – mówił klubowicz. – Jest to jeden z moich ulubionych filmów, ponieważ w całości stanowi rozbudowaną metaforę, a sko-

ro mogliśmy połączyć go z dyskusją, to musiało wyjść świetnie. I faktycznie tak było. Dyskusja przemieniła się w debatę o naturze człowieka i istocie zła. Muszę przyznać, że tego właśnie oczekiwałem. Oglądając ten film kolejny raz, muszę przyznać, że był tak samo świetny jak poprzednio. Niestety jest to najprawdopodobniej jedno z moich ostatnich spotkań na klubie filmowym, co związane jest z maturą. Jeśli tylko będzie taka okazja, przyjdę do biblioteki ponownie.

Kolejne spotkanie Klubu Filmowego jest zaplanowane na 16 maja. Tym razem dyskusja dotyczyć będzie filmu Clint Eastwoda „Sully”. Obraz opowiada historię Chesleya Sully’ego Sul- lenbergera – pilota, który wylądował uszkodzonym samolotem pasażerskim na rzece Hudson.

(kr)

Rypin

W nagrodę pojedzie do Włoch

Konrad Tęgowski z Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Rypinie został laureatem Wojewódzkiego Konkursu Interdyscyplinarnego z serii Regionalnych Olimpiad Wiedzy o Wielkich Polakach – „Św. Jan Paweł II w województwie kujawsko-pomorskim – obecność i dziedzictwo”.

W grudniu w miejskim gimnazjum został przeprowadzony etap szkolny, do którego przystąpiło 22 uczniów. Dwunastu z nich uzyskało wynik kwalifikujący do udziału w etapie rejonowym. Aż dziesięć osób poradziło sobie na tyle dobrze, że mogło sprawdzić swoją wiedzę w finale wojewódzkim, który odbył się 16 marca w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu.

Laureatem konkursu został Konrad Tęgowski z klasy III b, który w nagrodę pojedzie na dziewięciodniową pielgrzymkę do Włoch. Tytuł finalisty uzyskali: Magdalena Kuczkowska i Natalia Piotrowska z III c, Martyna Wiśniewska z I f, Jakub Milarski i Jakub Pilarski z III b oraz Dominik Cyrankowski z II b. Wyróżnienia otrzymały: Joanna Lipska z II f i Aleksandra Słowik z I e.

Ogółem w konkursie wzięło udział ponad 600 uczniów, a do finału wojewódzkiego dostało się 101 osób. Młodzież do konkursu przygotowała s. Krzysztofa. Patronat nad wydarzeniem objął Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty, a jego organizatorem było Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Za słowami papieża

W piątek 7 kwietnia Zespół Szkół nr 4 im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu zorganizował IV Przegląd Poezji św. Jana Pawła II pod hasłem „Jan Paweł II – Przyjaciel Młodzieży”.

Młodzież ze szkół ponagimnazjalnych (z diecezji płockiej) prezentowała swoje umiejętności w dwóch kategoriach: recytacja i poezja śpiewana. Wiersze Karola Wojtyły wykonało 25 uczestników, którzy byli oceniani przez jury w składzie: ks. Jacek Kędzierski, Małgorzata Wysocka, Grażyna Angowska, ks. Andrzej Krasinski i ks. Andrzej Żywiłowski.

W kategorii recytacja zwyciężyła Paulina Branczewska z ZS nr 1 w Płońsku. Drugie miejsce zajęły: Ewelina Borkowska z ZS nr 3 w Rypinie i Milena Podlewska z Płońska, a trzecia lokata przypadła Jakubowi Berlińskiemu z Gostynina i Przemysławowi Białoskórskiemu z Płońska.

W poezji śpiewanej najlepsi okazali się: Ilona Kałuża z ZS nr 2 w Rypinie oraz duet: Dominika Tucholska i Natalia Lotarska z ZS nr 3 w Rypinie. Drugie miejsce osiągnęła Beata Pucińska z Nadroża.

– Jako organizatorzy bardzo się cieszymy, że co roku nasze

grono się poszerza – mówi Marta Bednarczuk z ZS nr 4. – W piątek przybyła do nas młodzież nie tylko ze szkół powiatu rypińskiego, ale także z Sierpca, Studzieńca, Gostynina, Przasnysza i Płońska. To przedsięwzięcie nie odbyłoby się bez pomocy i współpracy naszych koleżanek i kolegów nauczycieli oraz duchownych. Dziękujemy wszystkim uczestnikom konkursu oraz ich opiekunom za zaangażowanie, chęć zgłębiania poezji i kulturowanie wartości, o które dbał nasz Jan Paweł II.

Podczas konkursu gościnnie wystąpiła Joanna Korycka, absolwentka szkoły i laureatka wielu konkursów muzycznych. Zgromadzeni goście mogli też obejrzeć prezentację multimedialną o Janie Pawle II, którą przygotował jeden z uczniów. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody ufundowane przez powiat rypiński.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

RYPIN ▶ O znaczeniu przysłów

We wtorek 4 kwietnia uczniowie Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie po raz kolejny wzięli udział w międzygminnym konkursie „Przysłowia mądrością narodów”, który odbył się w Borzyminie. Placówkę reprezentowali: Adam Kaślewicz z czwartej klasy i starsza o dwa lata Julia Rydyńska. Uczestnicy wykazali się dużą wiedzą i w nagrodę otrzymali dyplomy i książki. Celem konkursu było zwrócenie uwagi na obecność przysłów w naszym życiu, rozbudzenie zainteresowania nimi, wskazanie możliwości oraz źródeł ich poznania.

(ToB), fot. nadesłane

Z dziejów dawnych przedsiębiorstw

– Rypińskie Zakłady Przemysłu Terenowego

PRZEMYSŁ ▶ Jednym z niewielu zakładów pracujących w Rypinie po 1945 roku była przedwojenna drukarnia. Stanowiła ona zaczątek późniejszego tzw. przemysłu terenowego

Po likwidacji zakładu graficznego w Toruniu, drukarnia została przekazana władzom miasta, które na jej bazie stworzyły 1 sierpnia 1952 roku Zakład Drukarski Przemysłu Terenowego w Rypinie. Pierwszym dyrektorem mianowano dotychczasowego kierownika drukarni Henryka Dedońskiego. Zadaniem, które postawiono przed zakładem, było „zgodnie z wytycznymi IX Plenum i II Zjazdu PZPR, przyjscie z pomocą masom pracującym miasta i wsi rypińskiej, poprzez zaspokojenie narastających potrzeb w zakresie usług, a także rozwijanie produkcji artykułów rynkowych”.

Przedsiębiorstwo, w warunkach narastającej konfiskaty własności prywatnej, zaczęło się szybko rozwijać. 9 maja 1953 roku przejęty został w Rypinie na skarb państwa warsztat stolarski „Głowiński i Syn” przy ulicy Mławskiej 20, stając się drugim po drukarni zakładem usługowym przedsiębiorstwa. Janowi Głowińskiemu, właścicielowi skonfiskowanego mienia, powierzono funkcję kierownika stolarni. 1 grudnia 1953 roku uruchomiono punkt introligatorski. 15 grudnia 1953 roku przejęte zostały kolejne zakłady prywatne w mieście, m.in. duży warsztat ślusarski Jana Strusińskiego przy ulicy Warszawskiej 50. Przedsiębiorstwo, pracujące już w kilku branżach (olejarnia, stolarnia, drukarnia, introligatornia, szklarstwo, usługi elektrotechniczne), uchwałą Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Rypinie z 23 grudnia 1954 roku otrzymało nazwę Rypiń-

Pracownicy RZPT w pochodzie pierwszomajowym w 1975 roku

skich Zakładów Przemysłu Terenowego. Zatrudniało w tym czasie 32 pracowników.

W 1955 roku RZPT przejęły od Budowlanego Przedsiębiorstwa Powiatowego w Rypinie zakład stolarski przy ulicy Kościuszki, ale olejarnię przekazano zakładom tłuszczowym w Toruniu. W lipcu 1955 roku dotychczasowy kierownik stolarni Jan Głowiński mianowany został wicedyrektorem zakładu. 5 czerwca 1956 roku dyrektorem RZPT został Bronisław Słupski, ale już 16 września tegoż roku stanowisko to powierzono Janowi Głowińskiemu. Zakład składał się z kilku niewielkich warsztatów, stopniowo przejmowanych w ramach upaństwowienia i konfiskaty. W lutym 1959

roku udało się odzyskać swoją ślusarnię przy ulicy Warszawskiej 50 Janowi Strusińskiemu, który z uporem i dzięki licznym kontaktom w Warszawie dotarł do Władysława Gomułki i otrzymał specjalne polecenie do Powiatowej Rady Narodowej w Rypinie. W 1960 roku RZPT powiększyły się jednak o zakład metalowy należący do Państwowego Ośrodka Maszynowego w Rypinie przy ulicy Lipnowskiej. W 1962 roku przejęto także zakład ślusarsko-mechaniczny w Brodnicy, ale przekazano drukarnię Wąbrzeskim Zakładom Poligraficznym.

Od 1962 roku nastąpił szybki wzrost produkcji w RZPT, głównie dzięki zapoczątkowaniu wytwarzania kołnierzy

do rurociągów okrętowych. Współpraca ze stoczniami stopniowo przynosiła coraz większe dochody. W 1963 roku ogólna wartość produkcji wynosiła 11 mln złotych, a dla stoczni 800 tys. W 1964 już odpowiednio 15 mln i 1,4 mln dla stoczni, a w 1965 roku 17 mln, a dla przemysłu stocznioowego 6 mln. Jednocześnie realizowano zwiększanie produkcji artykułów rynkowych i świadczone usługi dla ludności. We wrześniu 1965 roku zakład uruchomił w Rypinie przy ulicy Nowy Rynek stację obsługi samochodów i motocykli. Kilka lat później w stacji tej nadbudowano piętro i założono dla pracowników przychodnię lekarską z osobnym wejściem od ulicy.

W 1965 roku RZPT wkroczyła z produkcją na teren powiatu lipnowskiego. Na mocy uchwały Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Lipnie, w tymże roku zakład w Rypinie przejął Lipnowskie Zakłady Metalowe Przemysłu Terenowego w Lipnie. Zakład pod kierownictwem Jana Głowińskiego w latach sześćdziesiątych stawał się jednym z lepiej i najszybciej rozwijających się przedsiębiorstw tej branży w województwie bydgoskim. W 1965 roku RZPT we współzawodnictwie zakładów przemysłu terenowego zajęły pierwsze miejsce i otrzymały tzw. sztandar przechodni. W grudniu 1966 roku zakład otrzymał dyplom z okazji 60-lecia Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Terenowego za najlepsze wyniki w realizacji zobowiązań produkcyjnych. W ramach obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego zakład wybudował w ramach czynów społecznych trzy pawilony usługowe i sklep przy ulicy Mławskiej. W sierpniu 1966 roku RZPT przejęły teren i zabudowania po byłej spółdzielni produkcyjnej w Cetkach koło Rypina. Stodoły i inne zabudowania gospodarcze, w dużej mierze w czynie społecznym, przerobiono na hale produkcyjne i 28 czerwca 1969 roku uruchomiono zakład metalowy w Cetkach. Maszyny i urządzenia zakupiono dzięki pomocy Zjednoczenia Przemysłu Okrętowego. W czasie uroczystości otwarcia wielu pracowników RZPT otrzymało Odznaki Zasłużonych Przetwórców Socjalistycznej Pracy.

Pawilony usługowe RZPT przy ulicy Mławskiej (fot. ok. 1967)

Budynek stacji obsługi samochodów i przychodni lekarskiej RZPT (fot. 1967)

W 1966 roku RZPT przejęły pod swoją opiekę upadającą wówczas orkiestrę miejską. Rozpoczął się od tego czasu renesans zespołu, kierowanego przez dyrygenta Zygmunta Rychlewskiego. Jako Zakładowa Orkiestra Dęta, umundurowana i wyposażona na koszt przedsiębiorstwa, po raz pierwszy wystąpiła 1 maja 1966 roku. Rozwijający się doskonale zakład inwestował także w wypoczynek swoich pracowników. W grudniu 1967 roku wykupiono teren nad jeziorem Sitnica i wiosną roku następnego rozpoczęto budowę ośrodka wypoczynkowego. W znacznej części w czynnie społecznym pracownicy RZPT w okresie do 1971 roku przygotowali teren, wystawili domki letniskowe, pomost i inne niezbędne obiekty, a w 1979 roku wybudowano również w czynnie społecznym stołówkę.

W 1968 roku następuje dalszy rozwój zakładu i poszerzenie zakresu terytorialnego działalności. Wykupiono wówczas teren w Golubiu-Dobrzyniu i przystąpiono do budowy nowych hal produkcyjnych. Filie w Golubiu oddano do użytku w 1970 roku. W 1968 roku przystąpiono także do adaptacji budynku po byłej stolarni na klub zakładowy. Uroczyste otwarcie tzw. Klubu Terenowca (dziś Klub „Tina”) odbyło się w listopadzie 1968 roku. Pierwszym wyposażeniem sali, która stała się wkrótce miejscem ważniejszych spotkań w mieście, było pianino i telewizor, ofiarowane przez rypińską Powiatową Radę Narodową.

W latach siedemdziesiątych Rypińskie Zakłady Przemysłu Terenowego przeżywały dalszy szybki rozwój. Kierowane były nadal przez dyrektora Jana Głowińskiego. Reorganizacja przemysłu terenowego w skali kraju po 1970 roku powodowała jednak stopniowe przejściowe osłabienie zakładu. W 1973 roku wystawiony kilka lat wcześniej przez RZPT zakład w Golubiu-Dobrzyniu został przekazany Bydgoskiemu Przedsiębiorstwu Instalacji Przemysłowych w Bydgoszczy,

a punkty usługowe dystrybucji gazu płynnego Wojewódzkiemu Przedsiębiorstwu Gazyfikacji Bezprzewodowej w Rypinie. Jan Głowiński podjął wówczas decyzję o zwiększeniu kooperacji z przemysłem stoczniowym. Zapoczątkowano także produkcję na eksport, początkowo 3 mln 700 tys. zł., w 1974 roku przekroczyła wartość 10 mln złotych, a w 1975 roku zakład zdobył drugie miejsce we współzawodnictwie o tytuł „Najlepszego eksportera” województwa bydgoskiego w przemyśle terenowym i spółdzielczości. W 1975 roku dla uczczenia V Zjazdu PZPR załoga podjęła szereg zobowiązań produkcyjnych i czynów społecznych, po rozliczeniu których zakład uznany został za najlepszy wśród przedsiębiorstw przemysłu terenowego i otrzymał proporzec wojewody wrocławskiego.

Klub Terenowca w latach siedemdziesiątych, wyposaża-

ny systematycznie przez zakład, stanowił obok coraz bardziej zaniedbanego przez władze miasta Domu Kultury centrum kulturalno-oświatowe miasta, oddziałujące w znacznym stopniu na środowisko rypińskie. W 1973 roku instytucja zajęła pierwsze miejsce we współzawodnictwie placówek kultury w województwie bydgoskim, a Centralna Rada Związków Zawodowych nadała przedsiębiorstwu odznakę „Przyjaciel Szkoły”. W tym samym roku RZPT otrzymał honorową odznakę „Za zasługi dla województwa bydgoskiego”. W zakładzie istniała w tym okresie największa w powiecie organizacja Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W 1974 roku Zarząd Główny TPPR przyznał dla RZPT w Rypinie „Złotą Odznakę Honorową”. Pracownicy zakładu brali udział w konkursach piosenki radzieckiej. W 1979 roku zespół „ABAT” i solista Andrzej

Korzeniewski (później dyrektor Domu Kultury w Rypinie) zajęli drugie miejsce w eliminacjach wojewódzkich. Zakład sprawował także opiekę nad Miejscem Pamięci Narodowej w Raku koło Skrwilna i za działalność tą otrzymał w 1974 roku odznakę „Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej”. Aktywna była organizacja ZSMP, odznaczona w 1979 roku proporcem „Przodujące Koło”. Prowadzona przez RZPT działalność rekreacyjna i sportowa, szczególnie na terenie ośrodka w Sitnicy, ale także liczne wycieczki, obozy, kolonie dla dzieci pracowników, dała zakładowi pierwsze miejsce w rywalizacji z innymi przedsiębiorstwami tej branży w województwie bydgoskim w 1975 roku. W 1976 roku w budynku byłego hotelu robotniczego przejętego od PBRol uruchomiono dla pracowników stołówkę.

dr Piotr Gałkowski

Jan Głowiński. Urodzony w 1921 roku w Dylewie koło Rypina. W 1936 roku rozpoczął naukę zawodu jako stolarz w zakładzie ojca w Rypinie przy ulicy Mławskiej 20. W 1945 roku wstąpił do PPS, a w 1948 roku do PZPR. Z partią tą związany był do jej likwidacji w 1991 roku, jako członek egzekutywy Komitetu Powiatowego i Miejskiego. Kiedy w 1953 roku zakład należący do jego ojca został upaństwowiony, przyjął propozycję władz objęcia funkcji kierownika stolarni. W lipcu 1955 roku mianowany został wicedyrektorem Rypińskich Zakładów Przemysłu Terenowego, a w rok później dyrektorem. Pod jego kierownictwem RZPT stały się jednym z najlepiej prosperujących zakładów w Rypinie. Stopniowo rozbudowywane objęły produkcją sąsiednie powiaty, zakładając filie w Brodnicy, Lipnie i Golubiu-Dobrzyniu. W Rypinie zbudowano kompleks produkcyjny przy ulicy Nowy Rynek z Przychodnią Lekarską. Na Cetkach koło Rypina zakład produkcji metalowej. W 1966 roku odbudował Orkiestrę Miejską, opiekując się zespołem do końca swojej pracy. W 1967 roku rozpoczął budowę ośrodka wypoczynkowego dla pracowników nad jeziorem w Sitnicy, wyposażając następnie w domki letniskowe, obiekty towarzyszące i stołówkę. Rozwijał jednocześnie bazę kulturalną zakładu tworząc Klub Terenowca, jako centrum ruchu kulturalnego miasta. W 1976 roku był twórcą na bazie RZPT nowego przedsiębiorstwa, Rypińskich Zakładów Okrętowych, osiągając w coraz trudniejszych warunkach gospodarczych sukcesy, szczególnie w zakresie eksportu. W 1982 roku, po 45 latach pracy i 25 latach pełnienia funkcji dyrektora przeszedł na emeryturę. Oprócz pracy w RZPT (później RZO) pełnił wiele funkcji społecznych w mieście. W latach 1945-1948, a następnie od 1954 do 1980 roku zasiadał w Miejskiej Radzie Narodowej jako radny, w latach 1957-1975 zastępca przewodniczącego MRN, od 1975 członek Prezydium MRN. Za pracę społeczną, zawodową i osiągnięcia gospodarcze, odznaczony został w 1978 roku Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1971). W 1979 roku, decyzją Miejskiej Rady Narodowej, wpisany został do Księgi Zasłużonych dla Miasta Rypina. Zmarł 22 września 1995 roku i pochowany został na cmentarzu parafialnym w Rypinie.

Pracownicy RZPT w pochodzie 1. Majowym 1975 roku

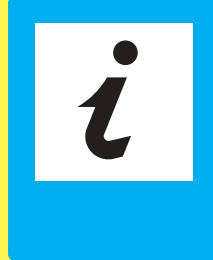
Zakład RZPT w Cetkach (fot. 1969)

Budynek stacji obsługi samochodów RZPT przy ulicy Nowy Rynek (fot. 1967)

Teren przed budową zakładu RZPT w Cetkach (fot. 1966)

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU RYPIŃSKIEGO

tel. 662 061 348, 56 682 26 80

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO

CRY

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisje
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Sycznia 34, tel. 56 649 86 69
Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje kontroli pojazdów
Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniory, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15
usługi
Gawroniory - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, suchy siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506
wykończenie wnętrz
Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuski 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
Nieruchomości
biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
hurt / sklep
Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a, 506 079 392
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
składy opału
Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
fitness / aerobic / kulturystyka
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbaj o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961
Salon firmowy Romet - skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 261
Surowce / skupy
Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt

pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Administracja
Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44
Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79
Kultura i rekreacja
Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56
Biblioteka Publiczna Miejsko - Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42
Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42
Numer alarmowe
Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37 lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112

z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992
Oświata
Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego ul. Kościuski 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65
Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42
Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 31 31
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47
Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19
Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16
Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97
Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32
Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Pankowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 501 024 694
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500

Rypin tel. 54 280 34 04
Wodociągi ul. Elży Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr tel. 54 280 34 32
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.
Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54
Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26
Przychodnia Dormed ul. Lissowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20
Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44
„Pod Lwem” Apteka Danuta Ittrich ul. Kościuski 7 87-500 Rypin tel. 54 280 25 24
„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97
„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lissowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75
„Przy Przychodni” Apteka Katarzyna Górecka-Przybysz Beata Ruskowska ul. ks. Lissowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 40 62

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), **AF.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Ocieplenia Piana, Polimoczniki, Izolacje fundamentów

OCIEPLANIE NATRYSKOWE

- Poddaszy
- Dachów
- Magazynów
- Fundamentów
- Ścian

dobrze izolacje

+48 504 90 82 66

GWARANCJA NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

www.DOBRE-IZOLACJE.eu

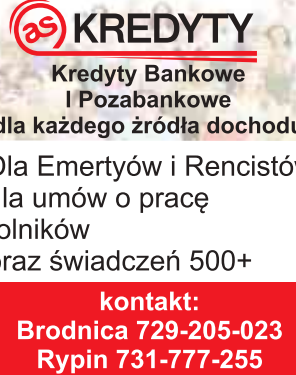

KREDYTY

Kredyty Bankowe
i Pozabankowe
dla każdego źródła dochodu

Dla Emerytów i Rencistów
dla umów o pracę
rolników
oraz świadczeń 500+

kontakt:
Brodnica 729-205-023
Rypin 731-777-255
NML790-688-111

Tu kupisz

Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY

1. GS Lipno, Sklep Brzuze
2. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Brzuze
3. GS Lipno, Sklep Giżynek
4. GS Lipno, Sklep Ostrowite 12
5. GS Lipno, Sklep Ostrowite 186
6. Sklep ABC Marcin Małkiewicz, Ostrowite 191
7. Supersam Marcin Małkiewicz, Ostrowite 60
8. GS Lipno, Sklep Radzynek
9. GS Lipno, Sklep Trąbin
10. Sklep Sanpol Jadwiga Kamińska, Ugoszcz
11. GS Lipno, Sklep Żałe
12. Sklep Mini Market Małgorzata i A. Wawreniuk, Kobrzyniec
13. Sklep Marek Ślesiński, Nadróż
14. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Nadróż
15. Sklep Lewiatan Mariola Wrzosek, Rogowo
16. Sklep ABC Joanna Gurtowska, Rogowo
17. Sklep ABC Małgorzata i Andrzej Wawreniuk, Rogowo
18. GS Rypin, ul. Mławska 10
19. GS Rypin, ul. Piłsudskiego 36
20. GS Rypin, Sklep Głowiński
21. GS Rypin, Sklep Rypański
22. GS Rypin, Sklep Rusinowo
23. GS Rypin, Sklep Sadłowo
24. GS Rypin, Sklep Zakrocze
25. GS Rypin, Sklep Stępowo
26. GS Rypin, Sklep Borzymin
27. GS Rypin, Sklep Kowalki
28. GS Rypin, Sklep Puszcza Rządowa
29. GS Rypin, Sklep Cetki
30. GS Rypin, Sklep Marianki
31. Piekarnia Pati, ul. Kościuszki 5
32. Piekarnia Pati, ul. Wojska Polskiego 5c
33. Piekarnia Pati, ul. Lissowskiego 3
34. Piekarnia Pati, ul. Mławska 7
35. Sklep Akrys, ul. Kościuszki 50
36. Kiosk przy rondzie
37. Paweł Maklakiewicz, Pl. Sienkiewicza 6
38. Sklep Joanna Ziółkowska, ul. Bielawki 1
39. Salonik Kolporter, ul. Mławska 46 b
40. Sklep Świat Alkoholi Paweł Wilkosz, ul. Nowy Rynek 34
41. Sklep Mati Ewa Dobkowska, ul. Rynek 4
42. Sklep Groszek Grzegorz Wiesztort, ul. Dworcowa 7a
43. Kiosk U Gosi Z. Grzeszkiewicz, ul. Lissowskiego 2

OGŁOSZENIA
DROBNE

Praca

Opiekunka seniorów – legalna praca w Niemczech, szybkie wyjazdy – również bez znajomości języka – Promedica24, tel. 519 690 440.

Poszukujemy pracowników produkcji oraz magazynierów (z uprawnieniami na wózki widłowe)! Praca w Brodnicy – dojazd gwarantowany! Osobom zainteresowanym, więcej informacji udzielimy pod nr. telefonu 52 321 57 41

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń: 514 866 203 lub 56 474 09 20

Tuja szmaragd 0,60 zł, kontakt pod nr. tel. 518 518 835

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nieruchomości

Sprzedam mieszkanie 53 m, 2 pokoje, cena 117 tys., Ostrowite, kontakt pod nr. tel. 531 795 462

Rolnictwo

Sprzedam świnki wietnamki, do odbioru po 18.04., cena za prosiaka 110 zł. Tel. 601 157 083

ZRÓB NIESPODZIANKĘ SWOIM BLISKIM

Już dziś zamów życzenia NASZYM TYGODNIKU dla swoich najbliższych z okazji...

Nie czekaj! Zadzwoń:
56 682 26 80

REKLAMA

Futsal

Mistrzowie z Rypina

W sobotę 8 kwietnia piłkarze Mito Spedycja przypieczętowali zwycięstwo w Halowej Lidze Piłki Nożnej w Golubiu-Dobrzyniu.

Miniony tydzień był niezwykle pracowity dla piłkarzy Mito. W piątek rywalizowali w turnieju o puchar burmistrza Rypina (relacja z tego wydarzenia na kolejnej stronie), a dzień później rozegrali ostatnią kolejkę ligową w Golubiu-Dobrzyniu.

O końcowym triumfie przesądziło zwycięstwo w meczu z Marczakiem Rypin. Pojedynek był zacięty, ale ostatecznie zawodnicy Mito wygrali 4:3, po hat-tricku Michała Czaplińskiego i bramce Marka Taczyńskiego. W drugim spotkaniu rypinianie pokonali 5:0 LZS Karczewo. Znowu trzy gole na swoim koncie zapisał Czapliński, a pozostałe trafienia dołożyli: Ruciński i Taczyński. Stało się jasne, że Mito Spedycja zostanie nowym mistrzem rozgrywek.

– Bardzo cieszymy się ze zwycięstwa w lidze – mówi kapitan Marek Taczyński. – Po ubiegłorocznym najniższym miejscu na podium, w tym roku prezentowaliśmy równą formę przez całe rozgrywki i to dało nam przewagę nad rywalami. Naszym największym atutem była

mocna kadra, bez słabych punktów. Słabsza dyspozycja jednego zawodnika nie rzutowała na wyniki drużyny, ponieważ ktoś inny zawsze był w stanie zrobić różnicę na korzyść zespołu. Poza tym stanowiliśmy drużynę zarówno na boisku, jak i poza nim. Z tego miejsca dziękuję organizatorom, właścicielowi firmy MITO Radosławowi Rygielskiemu, wszystkim kolegom z drużyny oraz naszym rodzinom za wyrozumiałość dla nas.

Dla piłkarzy Mito sezon jeszcze się nie kończy. W sobotę 22 kwietnia w Golubiu-Dobrzyniu zagrają o Superpuchar. W rywalizacji wezmą udział także: Underart Wąbrzeźno, TKKF Sahara i OSiR Golub-Dobrzyń.

Kadra Mito w sezonie 2016/2017:

Piotr Wiśniewski – Cezary Ruciński, Radosław Rygielski, Jakub Nicgórski, Marek Taczyński (k), Michał Czapliński, Sebastian Żbikowski, Łukasz Fosiński, Patryk Ruciński.

**Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz**

OGŁOSZENIE

Firma mamauto sp.j.
z siedzibą w Starorypinie Rządowym
zatrudni:
**- PRACOWNIKA DO FOTOGRAFOWANIA
I OBRÓBKĘ ZDJEĆ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH
- MAGAZYNIERA**

Wymagania:

- podstawowa znajomość fotografii,
- podstawowa znajomość branży motoryzacyjnej,
- podstawowa znajomość części i podzespołów samochodowych,
- znajomość obsługi komputera,
- skrupulatność i odpowiedzialność,
- samodzielność.

Oferujemy:

pracę w firmie z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży części samochodowych

tel: 501-138-133; 608-497-975

Informator

Pogotowie numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

Straż Pożarna 998
lub 112 z telefonów kom.

Policja 997
lub 112 z telefonów kom.

**Komenda
Powiatowa Policji w Rypinie**
Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 82 00

Komenda Powiatowa PSP w Rypinie
Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 37 37

SP ZOZ Rypin
Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 57 41

DORMED s.c. Przychodnia Lekarska
Lissowskiego 16, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 76 20

**Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej Eskulap s.c.**
Ogrodowa 36, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 63 70

Przychodnia Przy Szpitalu
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 26

**Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki
Ciepłej MPEC Sp. z o.o. w Rypinie**
Mikołaja Reja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 34 32

Powiatowy Urząd Pracy
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 44

Dworzec PKS
Dworcowa 20, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 30 72

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 56

Gabinet weterynaryjny
Nowy Rynek 16f, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 47 01

RYPINWET Gabinet Weterynaryjny
Warszawska 26, 87-500 Rypin
tel. 797 408 703

Urząd Skarbowy w Rypinie
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 45 10

Starostwo Powiatowe w Rypinie
Warszawska 38, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 33

Urząd Gminy Rypin
Lipnowska 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 97 00

Urząd Miasta Rypin
Warszawska 40, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 96 00

Urząd Gminy Brzuze
Brzuze 62, 87-517 Brzuze,
tel. (54) 270 11 23/38

Urząd Gminy Skrwilno
ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno
tel. (54) 270 00 12

Urząd Gminy Wąpielsk
Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk
tel. (56) 493 83 21

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51, 87-515 Rogowo
tel. (54) 280 16 22

Zagrali o puchar burmistrza

FUTSAL ▶ W piątek 7 kwietnia drużyny z miasta i gminy Rypin oficjalnie zakończyły sezon halowy. W turnieju, rozegranym w hali RCS-u, zwyciężył Team Rypin, a nagrodę dla najlepszego zawodnika odebrał Paweł Kukowski

Na boisku spotkało się osiem zespołów. Najpierw piłkarze mierzyli się w fazie grupowej, a następnie w meczach o poszczególne miejsca. Siódmą lokatę wywalczyli zawodnicy z Dębian w gminie Rypin, którzy pokonali 2:1 FC Rypin. Spotkanie o piąte miejsce dostarczyło wielu emocji. Ostatecznie zwycięstwo nad Marczakiem odniosła Stara Gwardia.

Wyrównany przebieg miały mecze półfinałowe, które na swoją korzyść rozstrzygnęły: Team Rypin i Mito Spedycja. Zanim te ekipy

spotkały się w finale, w pojedynku o trzecie miejsce Straż ograła ROTR. Decydujący mecz trzymał kibiców w napięciu do ostatnich sekund. Team i Mito imponowały odpowiednią grą w obronie i do wyróżnienia zwycięzcy turnieju potrzebny był konkurs rzutów karnych. Ten rodzaj piłkarskiego rzemiosła lepiej opanował Team i mógł cieszyć się z końcowego triumfu.

Po sportowej rywalizacji zawodnicy odebrali wyróżnienia z rąk burmistrza Pawła Grzybowskiego. Najlepszym bramkarzem

został uznany Tomasz Zdrodowski ze zwycięskiej ekipy, a nagroda dla gracza turnieju powędrowała do Pawła Kukowskiego z ROTR-u.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

KLASYFIKACJA:

1. Team Rypin
2. Mito Spedycja
3. Straż
4. ROTR
5. Stara Gwardia
6. Marczak
7. Dębiany
8. FC Rypin

Najlepszym zawodnikiem i zarazem najlepszym strzelcem turnieju został Paweł Kukowski (z lewej)

Trzecie miejsce wywalczyli strażacy

Puchar za zwycięstwo wzniosł Team Rypin

W rywalizacji wzięło udział osiem zespołów

Piłka nożna

Trójka wysoko w województwie

Drużyny U-10 i U-12, reprezentujące Szkołę Podstawową nr 3 w Rypinie, zajęły wysokie miejsca w wojewódzkich turniejach „Z podwórka na stadion”.

Zawody zorganizowały: Polski Związek Piłki Nożnej i firma Tymbark. W środę 5 kwietnia do rywalizacji stanęli chłopcy z rocznika 2007 i młodsi, którzy walczyli z 32 drużynami z całego województwa. Młodzi piłkarze w fazie grupowej pokonali 5:0 UKS Dobry i 6:2 ZSP Padniewo. W ćwierćfinale podopieczni Jarosława Sochackiego rozbili 5:1 zespół z Cerkyna. W walce o finał lepsi okazali się jednak gracze UKS-u Goł Brodnica, a spotkanie o trzecie miejsce rozstrzygnęli na swoją korzyść rywale z Grudziądza. Rypińscy piłkarze mogli cieszyć się nie tylko z czwartego miejsca, ale także z nagrody indywidualnej dla najlepszego bramkarza, którą otrzymał Miłosz Fiszer.

Dzień później na boisko wysłała drużyna U-12. Młodzi gracze świetnie poradzi sobie w fazie grupowej. W ćwierćfinale na ich drodze stanęli przeciwnicy ze Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Bydgosz-

czy (zrzeszającej najlepszych piłkarzy z województwa) i rypinianie zakończyli zmagania na szóstym miejscu.

– Szkoła Podstawowa nr 3 jako jedyna z powiatu brała udział w finale wojewódzkim Tymbark Cup – mówi trener Jarosław Sochacki. – Trudno walczyć z drużynami UKS, które zrzeszają zawodników ze wszystkich gmin swojego powiatu.

W nagrodę piłkarze otrzymali pamiątkowe medale i nagrody rzeczowe.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Skład drużyny U-10: Miłosz Fiszer, Bartosz Dreśliński, Sebastian Kamiński, Kornel Łapkiewicz, Natan Grzybowski, Szymon Jasiński, Maciek Rutkowski, Igor Kalinowski, Oliwier Markuszewski, Marcel Budzich.

Skład drużyny U-12: Tomasz Andrzejczuk, Julian Kolbus, Oskar Pietrusiński, Jan Krzykwa, Marcin Rutkowski, Marcel Łapkiewicz, Maciek Ruciński, Przemysław Wojciechowski, Adrian Brodowski, Łukasz Wójcik.

Następcy olimpijczyków?

KOLARSTWO ➤ W ubiegłym tygodniu w Rypinie można było obejrzyć zmagania młodych kolarzy, którzy wzięli udział w pierwszych mistrzostwach szkół podstawowych na cykloergometrach

Nie mogło zabraknąć młodych adeptów kolarstwa ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Rypinie

W zawodach 7 kwietnia wystartowali najlepsi zawodnicy z eliminacji, które wcześniej odbyły się w Jedyńcu i Trójce.

– Uważam, że poziom jest coraz lepszy, co najlepiej widać po czasach, które osiągnęli kolarze – mówi trener Tomasz Kalich z klubu Cykliści Rypin. – Jeden z chłopców miał czołowy wynik spośród 700 innych zawodników z okręgu toruńskiego. Już mamy kilku nowych adeptów

kolarstwa, którzy chcą na stałe z nami trenować. Być może znajdzie się wśród nich następca Michała Kwiatkowskiego czy Rafała Majki.

Podczas zawodów kolarze ścigali się w czwórkach. Przed sobą mieli ustawiony rzutnik, na którym wyświetlany był ich aktualny wynik i dystans do mety.

– Jazda na cykloergometrach jest trudniejsza, bo podczas jazdy nie można zmieniać

przerzutek – opowiadają Natalia Sędzik i Kornelia Lewandowska. – Z drugiej strony są większe emocje niż na normalnej trasie. Mogliśmy liczyć na doping kolegów i koleżanek.

– Mi akurat jeździło się łatwiej, bo w hali nie ma wiatru – dodaje Kuba Kłótkowski. – Podczas zawodów jest to czasami główną przeszkodą.

Po sportowej rywalizacji, przyszła pora na część oficjalną,

Od lewej: Natalia Sędzik, trener Tomasz Kalich, Kornelia Lewandowska i Kuba Kłótkowski

czyli przekazanie sprzętu klubowi Cykliści przez burmistrza Pawła Grzybowskiego. Do rypińskich kolarzy trafiło dziesięć nowych rowerów.

W weekend nie próżnowali już zaprawieni w bojach zawodnicy, którzy wzięli udział w kolejnym wyścigu z cyklu MTB. Znakomity występ w Grudziądzu zaliczyła Jagoda Rzeszot. Zawodniczka dojechała na metę jako pierwsza w swojej katego-

rii, a tuż za nią uplasowała się Róża Pilarska. Martyna Dykańska była szóstą, a Zuzanna Podgórska wywalczyła jedenastą lokatę. O dobry wynik walczyli też panowie. Jakub Kłótkowski zajął 12 miejsce w kategorii Żak, z kolei Jakub Radomiński był 14. W młodzikach jako 28 dojechał Marcel Dłużniewski, a pięć pozycji niżej uplasował się Kacper Bodenszac.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

Gimnastyka

Nowa sportowa propozycja

W piątkowe popołudnie 7 kwietnia w Zespole Szkół nr 1 w Rypinie odbyły się I Zawody Gimnastyczne Szkół Podstawowych.

W zawodach gimnastycznych wystartowały dzieci ze szkół podstawowych

Młodych sportowców oceniała komisja w składzie: Iwona Andrzejczuk, Renata Kaczyńska, Karolina Topolewska, Monika Lipka-Szałkowska i Łukasz Kulikowski. Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwała organizatorka Dorota Kaliszewska.

Uczestnicy zostali podzieleni na cztery kategorie, ze względu na wiek. Wśród najmłodszych najlepszy okazał się Miłosz Budka. Drugą była Martyna Budka, a trzecią lokatę zajęła Maja Krzykalska. W drugiej grupie zwyciężył Natan Grzybowski, który został oceniony wyżej od drugiej Michaliny Waniewskiej i trzeciej Magdaleny Małkiewicz. Maria Rybak była najlepsza w kolejnej kategorii. Na drugiej pozycji

Postępy zawodników oglądali rodzice i przyjaciele

uplasowała się Marta Kulikowska, a trzecie miejsce wywalczyła Daria Bilicka. W czwartej grupie triumfowała Pola Grzybowska, przed Magdaleną Januszewską i Kamilą Maciejewską.

Na zakończenie zawodnicy zostali uhonorowani pamiątkowymi medalami, które pomagała wręczać Michalina Nowak.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

Hokej na trawie

Pierwsze zwycięstwo Stasia

W niedzielę 9 kwietnia we Wrocławiu rypińskie hokeistki pokonały 2:1 Polonię, a bramki zdobyły: Eliza Miśkowicz i Kamila Kabacińska.

Zawodniczki Stasia Rypin mają za sobą kolejny wymagający weekend. W sobotę drużyna prowadzona przez Jarosława Nowaka zagrała w Tarnowskich Górach z KKS-em Gliwice. Mecz miał jednostronny przebieg, rywalki wygrały aż 16:0.

– Byliśmy bez szans w starciu z tą drużyną – ocenia trener Jarosław Nowak. – Przeciwniczki były lepsze w każdym elemencie, a dodatkowo nasza najlepsza zawodniczka Kamila Kabacińska zmagająca się z kontuzją uda, nie mogła zagrać na sto procent możliwości. Obawiałem się niedzielnego meczu z Polonią, bo dziewczyny były poobijane i zmęczone.

Spotkanie z Polonią we Wrocławiu zaczęło się od zdecydowanych ataków przeciwniczek, ale świetnie w bramce spisywała się Karolina Zaborowska. Z czasem Staś przejął inicjatywę, atakując coraz groźniej. Po krótkim rogu wynik otworzyła Kamila Kabacińska, a kilka minut później na 2:0 podwyższyła Eliza Miśkowicz, dobijając strzał Joanny Paluszewskiej. W drugiej połowie rypińskim hokeistkom zaczęło brakować sił, na placu gry pojawiły się mniej doświadczone zawodniczki.

Polonia zdołała strzelić bramkę kontaktową, ale ostatecznie trzy punkty pojechały do Rypina.

– Weekend był bardzo ciężki dla dziewczyn i kosztował je dużo zdrowia – podsumowuje trener Nowak. – Ponad połowa składu ma urazy. Teraz mamy dwa tygodnie na odzyskanie sił. Dziewczynom nie udało się nawiązać walki z Gliwicami, ale w spotkaniu z równorzędną drużyną z Wrocławia pokazały charakter. Kieruję ogromne podziękowania dla drużyny za ambicje i walkę.

W sobotę 22 kwietnia Staś zagra w Toruniu z UKS-em Łubianka.

Skład: Karolina Zaborowska, Iza Zielińska, Maja Gawrońska, Kinga Gawrońska, Kasia Listkowska, Michalina Dobrzyńska, Angelika Bojanowska, Kamila Jasińska, Eliza Miśkowicz, Kamila Kabacińska, Joanna Paluszewska (kapitan), Andżelika Listkowska, Iza Łapkiewicz, Martyna Gburczyk, Julia Rogowska. Zawodniczki kontuzjowane/ niegrające: Julia Węglarz, Beata Orędownska

Trener: Jarosław Nowak

Kierownik drużyny: Patryk Śliwiński

Tomasz Błaszkwicz

Ostre strzelanie Lecha

PIŁKA NOŻNA ▶ Rypińscy piłkarze zapomnieli już o ostatniej porażce w Aleksandrowie Kujawskim i w sobotę 8 kwietnia rozbili na własnym boisku 5:0 Naprzód Jabłonowo Pomorskie

Mecz od początku ułożył się pod dyktando naszego zespołu. Już w 8. minucie Lecha na prowadzenie wyprowadził Radosław Fodrowski. Siedem minut później było 2:0, a na listę strzelców wpisał się Szymon Moszczyński. W 30. minucie gospodarze mogli prowadzić wyżej, ale rzut karny zmarnował Piotr Buchalski. Dotychczas kapitan rypińskiej drużyny nie mylił się z 11 metrów, jednak w sobotę golikper z Jabłonowa wyczuł jego intencje. Dwie minuty później było już jednak 3:0. Indywidualną akcją celnym strzałem zakończył Mariusz Rutkowski. W 38. minucie Lechici zapisali na swoim koncie czwartą bramkę. Kuriozalny błąd popełnił obrońca z Jabłonowa, który chciał

podać piłkę do własnego bramkarza, ale uderzył futbolówkę tak mocno, że ta wpadła do siatki.

Po zmianie stron rypinianie nadal przeważali, ale mając pewny wynik, nie forsowali tempa. W końcowych minutach trener Tomasz Paczkowski wpuścił na plac gry kilku rezerwowych. Jednym z nich był debiutant z drużyny młodzieżowej Kornel Stasiak, który w 90. minucie podwyższył na 5:0 i we wspaniałym stylu zadomowił się w dorosłej piłce.

Po 22. kolejkach Lech zajmuje szóste miejsce w tabeli IV ligi. Teraz przed rypińską ekipą spokojne święta, bo w przeciwieństwie do pozostałych drużyn, nie będą musieli wychodzić na boisko. Najbliższy

rywal Sadownik Waganiec wycofał się z rozgrywek, zatem podopieczni Paczkowskiego mogą już sobie dopisać kolejne trzy punkty.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkievicz

LECH RYPIN VS. NAPRZÓD JABŁONOWO POM.		
5	(4:0)	0
Gole		
Fodrowski 8', Moszczyński 15', Rutkowski 32', Jaworski 38' (og), Stasiak 90'		
Skład		
Kowalcuk – Szymborski, Buchalski, Rybka, J. Trędewicz – Rutkowski (67' Markowski), Fodrowski, Mrówczyński (87' Stasiak), M. Trędewicz (90' Lewandowski), Magdziński (12' Bocian), Moszczyński		

Tym razem Piotr Buchalski nie wykorzystał jedenastki

Piłka nożna

Wysocki w życiowej formie

W weekend Grot Kowalki zremisował u siebie 2:2 z MGKS-em Lubraniec. Znakomitą formę strzelecką utrzymuje Tomasz Wysocki, który strzelił pięć goli w dwóch ostatnich meczach.

Dwa gole strzelił Tomasz Wysocki (na pierwszym planie)

Sobotnie spotkanie rozpoczęło się źle dla gospodarzy. Już w 9. minucie MGKS objął prowadzenie, a na listę strzelców wpisał się Bartłomiej Budziszewski. Później gra toczyła się głównie w środku pola, ale rywale kilkakrotnie próbowali zaskoczyć Grot długimi podaniami za plecy obrońców. Jedną z takich akcji w 25. minucie przyniosła gościom drugiego gola. Sposób na Rafała Łukowskiego znalazł Krzysztof

Kosiński.

W 30. minucie silnym, płaskim strzałem z rzutu wolnego popisał się Artur Kaczyński. Bramkarz co prawda zdołał sparować to uderzenie, ale był bezradny wobec dobitki nadbiegającego Wysockiego i było już tylko 1:2. W kolejnych minutach gospodarze próbowali doprowadzić do wyrównania, jednak brakowało wykończenia akcji.

Po zmianie stron piłkarze z Ko-

walk nadal atakowali i dopięli swego w 63. minucie. Po dośrodkowaniu z rzutu różnego bramkarz gości wybił piłkę tak niefortunnie, że ta spadła wprost na głowę Wysockiego, który trafił do pustej bramki. Gospodarze próbowali pójść za ciosem, ale gracze z Lubrańca obronili korzystny wynik. Co więcej, w ostatnich minutach mogli nawet wywieźć z Kowalk trzy punkty, jednak byli nieskuteczni pod bramką Łukowskiego.

Grot utrzymał ósme miejsce w tabeli wrocławskiej A-klasy. W najbliższej kolejce piłkarze z gminy Rypin zagrają na wyjeździe z dziewiątą Unią Chocień

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkievicz

GROT KOWALKI VS. MGKS LUBRANIEC		
2	(1:2)	2
Gole		
Wysocki 25' 63'		
Skład		
Łukowski – Błaszkievicz, Perłowski, Zdechlik, Bętlejewski – Dobrzański, Trędewicz, Pawełek, Rutkowski, Kaczyński – Wysocki		

Wynik otworzył Radosław Fodrowski

Jedną z bramek zdobył Mariusz Rutkowski

Piłka nożna

Kanonada w Kruszynie

W 17. kolejce A-klasy Skrwa Skrwilno zremisowała na wyjeździe 4:4 z Kujawiakiem Kruszyn.

Podopieczni Pawła Celebuckiego wyszli na prowadzenie w 13. minucie. W polu karnym został sfaulowany Piotr Narodzonek. Sam poszkodowany ustawił piłkę na 11 metrze i otworzył wynik. Później Skrwa kontrolowała przebieg gry, aż do 33. minuty. Wówczas piłkarz gospodarzy popisał się precyzyjnym strzałem z rzutu wolnego i doprowadził do remisu. Po chwili piłkarze ze Skrwilna znów prowadzili. Tym razem znakomitą indywidualną akcją popisał się Michał Manelski. Gdy wydawało się, że do przerwy utrzyma się wynik 2:1, gospodarze znów wykonywali rzut wolny. Do piłki podszedł ten sam zawodnik Kujawiaka i po raz kolejny znalazł sposób na Tyburskiego.

Po przerwie gra się zaostrzyła, jeden z piłkarzy rywala obejrzał czerwoną kartkę. Mimo gry w osłabieniu, Kujawiak strzelił trzeciego gola, wykorzystując sytuację sam na sam z bramkarzem. Skrwa dążyła do wyrównania i dopięła swego w 75. minucie, za sprawą Krystiana Żaby. Po chwili siły się wyrównały, bo boisko za drugi żółty kartonik musiał opuścić Michał Manelski. Na pięć minut przed końcowym gwizd-

kiem gracze z Kruszyna ponownie objęli prowadzenie, wykorzystując jedenastkę. Piłkarze ze Skrwilna grali jednak do końca i trzy minuty później także otrzymali rzut karny, który po raz drugi na gola zamienił Narodzonek, ustalając wynik na 4:4. Już w doliczonym czasie z czerwoną kartką na koncie plac gry opuścił Szymon Celebucki.

– Mecz był wyrównany i ten remis to zasłużony wynik – podsumowuje trener Paweł Celebucki. – Obie drużyny stworzyły dużo sytuacji bramkowych. Żałuję, że pozwoliliśmy rywalom na strzelenie aż czterech goli, ale popełniliśmy kilka błędów.

W sobotę 15 kwietnia Skrwa zagra na własnym boisku z trzecim w tabeli Orłem Służewo.

Tomasz Błaszkievicz

KUJAWIAK KRUSZYN VS. SKRWA SKRWILNO		
4	–	4
Gole		
Narodzonek 13', 87', Manelski 40', Żaba 75'		
Skład		
Tyburski (Zaborny) – Łażewski, Feliksiak, Celebucki S., Rokoszewski – Żaba (Grzeszczak), Manelski M., Blachewicz P., Narodzonek – Rochoń (Chojnowski) – Budka		